

2 0 2 2

NOTULEN VERGADERING GEMEENTERAAD UTRECHT

3^e vergadering – 3 februari 2022

Vergadering van de gemeenteraad, gehouden op donderdag 3 februari 2022 te 10.00 uur.

Voorzitter: de heer Zwanenberg, plaatsvervangend voorzitter, tijdens de ochtendvergadering en het laatste deel van de avondvergadering; mevrouw Dijkma, burgemeester, tijdens de middagvergadering en het eerste deel van de avondvergadering.

Aanwezig zijn de leden: El Abassi, Assen, Bakker, Bijsterbosch, De Boer, Bos, Bosch, Van Corler, Van Dalen, Dekkers, Deldjou Fard, Van Dun, Ferket, Frank, Gilissen, Van der Graaf, Heijne, Van Heuven, Işik, Te Hoonte, Kleinrensink, Koning, De Koning, Koppelaar, Van der Marel, Meeding, Naphegyi, De Pagter, Peters, Rood, Saiah, Sasbrink, Schers, Schilderman, Schipper, Schreuder, Van Steeg, Sturkenboom, Sungur, Vonk, Wiegant, Wijmenga, Zwanenberg, Van der Zweth en Zwinkels.

Griffier: mevrouw Van Hall.

1. Opening en mededelingen.

De **voorzitter** opent de vergadering en heet de aanwezigen en de mensen die thuis meekijken van harte welkom. Hij deelt mee dat de stemmingen over de op de agenda staande voorstellen zullen plaatsvinden in de digitale stemvergadering, die aansluitend aan de raadsvergadering zal plaatsvinden.

2. Vaststellen agenda.

De heer **Te Hoonte** (VVD) merkt op dat hij bij de bespreking van agendapunt 13 (Debat Rachmaninoffplantsoen) wil spreken over de samenloop van de schriftelijk door zijn fractie gestelde vragen over het parkeren en het dossier naar aanleiding waarvan de fracties van PvdA en SP het debat hebben aangevraagd. Hij gaat ervan uit dat het college daar klaar voor is.

De **voorzitter** antwoordt dat de heer Te Hoonte bij de bespreking van agendapunt 13 zal horen hoe de wethouders daarin staan.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) vindt het netjes om van tevoren aan te geven dat zijn insteek bij de behandeling van het debat inzake het Rachmaninoffplantsoen net iets anders zal zijn dan die van de partijen die het debat hebben aangevraagd. Hij hoopt dat behandeltijd daardoor niet veel langer wordt dan de geschatte 30 minuten.

Voorts gaat hij ervan uit dat de agendapunten 18 en 19 tegelijkertijd behandeld zullen worden.

De **voorzitter** stelt voor om over de gezamenlijke behandeling van de agendapunten 18 en 19 te beslissen op het moment waarop deze agendapunten aan de orde komen.

De agenda wordt hierna zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

3. Ingekomen stukken.

Met betrekking tot de ingekomen stukken wordt zonder stemming besloten overeenkomstig hetgeen daaromtrent is voorgesteld.

4. Geheimhouding.

De **voorzitter** stelt voor om, conform artikel 25, lid 4 van de Gemeentewet, de door het college opgelegde geheimhouding van de documenten zoals vermeld in de bij de agenda gevoegde bijlage, gedeeltelijk op te heffen.

Zonder stemming wordt overeenkomstig het voorstel van de voorzitter besloten.

De heer **Te Hoonte** (VVD) dankt het college voor het feit dat dit zo snel is opgepakt.

5. Notulen raadsvergadering en stemagenda 23 december 2021.

Deze notulen worden zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

6. Notulen vragenuur 13 januari 2022.

Deze notulen worden zonder stemming ongewijzigd vastgesteld.

8. Raadsvoorstel wijziging Reglement van Orde en Verordening op de raadscommissies.

Zonder stemming wordt overeenkomstig dit voorstel besloten.

9. Raadsvoorstel verlenging contract accountant.

Zonder stemming wordt overeenkomstig dit voorstel besloten.

10. Raadsvoorstel Zienswijze kadernota 2023 Veiligheidsregio Utrecht (VRU).

Zonder stemming wordt overeenkomstig dit voorstel besloten.

11. Raadsvoorstel Wensen en bedenkingen oprichting en deelname stichting risicobeheer veiligheidsregio's.

Zonder stemming wordt overeenkomstig dit voorstel besloten.

12. Raadsvoorstel Transitie recreatieschappen.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) merkt op dat de gemeente ook in de nieuwe regeling als een van de deelnemers zeggenschap heeft. Die zeggenschap moet benut worden om te voorkomen dat de balans tussen recreatie en natuur niet de verkeerde kant op slaat, ook niet als Staatsbosbeheer de taakuitvoering krijgt. Vanwege de uitspraak in de commissie dat het college hier oog op houdt, zal haar fractie instemmen met het raadsvoorstel.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) stelt dat het goed is dat voortvarend aan de slag wordt gegaan met deze nieuwe organisatie. Minder bureaucratie en meer slagkracht. Zijn fractie zal voor het voorstel stemmen.

Hierna wordt zonder stemming overeenkomstig het voorstel besloten.

De voorzitter schorst hierna kort de vergadering.

Na heropening van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde:

13. Debat Rachmaninoffplantsoen.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) zegt dat de PvdA verbaasd was over de gronddeal en de ontwikkelingen bij het Rachmaninoffplantsoen. De grond werd verkocht voor € 300.000. Een dag later werd het doorverkocht voor een miljoen meer. Dat zou een verrekening van een andere transactie zijn, geeft het college aan. Zowel het college als de raad heeft geen inzicht in die transacties en kan dit niet controleren, ook niet na de brief van gisteravond. Het lijkt erop dat die waarde stijging het gevolg is van het feit dat er opeens gebouwd kan worden. Grond wordt voor een prikje van de hand gedaan ten koste van publieke middelen en bewoners. Het college staat erbij en kijkt ernaar. Wist de wethouder of zijn ambtenaren voor maart 2018, toen de anterieure overeenkomst werd gesloten, dat er ideeën, gesprekken, gedachtewisselingen waren over mogelijke woningbouw? Wat hier gebeurt, is het gevolg van het beleid dat vooral D66 voorstaat. Facilitair grondbeleid en het afbouwen van erfpachtposities, waardoor de gemeente alle invloed uit handen geeft. De PvdA dient mede namens de SP en de PvdD een motie in waarin wordt voorgesteld terughoudend om te gaan met de verkoop van grond. (motie 10).

Er is twee jaar met bewoners geparticipeerd over een groen parkeerterrein. Dat wordt nu overboord gegooid om woningbouw te realiseren. De PvdA dient mede namens SP, CDA, PVV en PvdD een motie in om de ontwikkelingen en de SPvE op dat gebied stil te zetten, met bewoners in gesprek te gaan over hun visie en tot een actualisatie van de visie voor dat gebied te komen. (motie 11).

Het is exemplarisch wat hier met participatie is gebeurd. Er komen nu ook signalen rondom Kanaleneiland. Dat moet echt beter. De PvdA verwacht een serieus antwoord en reflectie van de wethouder op de vraag en op de twee moties. Utrecht staat hier voor de zoveelste keer in de uitverkoop. Marktpartijen hebben het voor het zeggen. Er kan niet zo worden doorgemodderd met elkaar.

De heer **Schipper** (SP) sluit zich aan bij de heer Van der Zweth. De SP staat niet voor niks onder de moties.

Ook na het commissiedebat over de grondverkoop van de parkeerplaats bleef er bij de SP een onbestemd gevoel dat er iets niet in de haak was. Hij geloofde er geen snars van dat die miljoen meerwaarde voor de parkeerplaats ineens uit de lucht was komen vallen. Dat gevoel werd versterkt toen hij de koopaktes kon inzien. Daarin staat klip-en-klaar dat er niets anders mee kan gebeuren dan gebruik als parkeerplaats. Hoe kan het dan zijn dat het college het kettingbeding zomaar terzijde schuift en mee wil werken aan de bouw van een torenflat? En passant wordt hier ook nog twee jaar inspraak van de bewoners terzijde geschoven.

Met de brief bevestigt het Rachmaninoffhuis de lezing van het college over de achtergestelde betaling, maar dat had wel eerder gekund. De hele boekhoudkundige truc die erin staat, komt niet terug in de koopaktes. Is het college het met de SP eens dat transparantie en ontwikkeling aan het

Rachmaninoffplantsoen sowieso niet lekker matchen?

De VVD zal straks ingaan op de keuze van het college om de raad niet te informeren over de plannen om het parkeerterrein alsnog te bebouwen, wetende dat die plek een heet hangijzer is in de raad. Dat de SP niet de enige was met een onbestemd gevoel, bleek eerder deze week toen het Openbaar Ministerie werd verzocht onderzoek te doen naar vermeende misstanden en onderhandse afspraken rond de gronddeals. De SP en de PvdA stellen voor, hangende de uitkomst daarvan, even geen verdere stappen te zetten in de planvorming. Dat is verwoord in de motie "Geen verdere stappen 'Weltevreden' tot uitkomst onderzoek OM" (motie 12).

De heer **Te Hoonte** (VVD) zegt dat de VVD geconstateerd heeft dat het college ten tijde van de discussie, tussen de VVD en het college en tussen de raad en het college, over de parkeervergunningen voor het reeds gereduceerde project, al op de hoogte was dat er een intentie leefde bij de belegger om een deel van het parkeerterrein om te zetten naar een woongebouw. Het stelt de VVD teleur dat tijdens dit hele proces het college geen mogelijkheid heeft gezocht de raad over deze intentie te informeren. Dit was relevante informatie. Er waren al een jaar gesprekken gevoerd, blijkt uit de schriftelijke vragen, toen de VVD voor het eerst vragen stelde over het parkeerterrein. Was de wethouder Verkeer niet op de hoogte? Waarom is het niet geborgd in de organisatie dat de wethouder wel op de hoogte is? Zo ja, hoe kan dit allemaal?

De VVD wil ook van het college horen wat het gaat doen om de informatievoorziening naar de raad te verbeteren. Hoe voorkomt het dat dit soort situaties opnieuw ontstaan? Moet de raad er niet vanuit kunnen gaan dat alle relevante informatie naar de raad komt, zeker in een dossier waar actief en meervoudig raadsvragen over worden gesteld. Wanneer lag het concept intentiedocument voor het eerst voor en wanneer heeft het college het voor het eerst gezien

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) zegt dat het CDA al jaren actief betrokken en begaan is met deze buurt. Zij vindt het erg jammer om te zien hoe de participatie hier verloopt. Ze staat ook onder het voorstel van de PvdA om een pas op de plaats te maken.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) stelt dat er na de commissie het nodige is gebeurd. GroenLinks heeft ook zorgen over de participatie, maar heeft een andere insteek. Hij vindt het juist goed dat er in het e-doc een heleboel vragen van bewoners goed opgenomen zijn. Na de commissievergadering is een boze mail ontvangen over de informatiebijeenkomst op 21 januari. GroenLinks begrijpt die boosheid over de bijeenkomst en de participatie en heeft ook met veel mensen gesproken. Zijn vraag aan het college is wat gaat het college nu gaan doen om het vertrouwen in het onderzoek en de participatie te herstellen? GroenLinks heeft een aantal concrete voorstellen hoe het vertrouwen in het onderzoek en de participatie hersteld kan worden.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) vraagt GroenLinks wat de boodschap was van de bewoners waarmee de heer Dekkers in gesprek is gegaan. Waren zij blij met dat intentiedocument en al die vragen of kwam er een ander signaal vanuit de bewoners?

De heer **Dekkers** (GroenLinks) antwoordt dat het gesprek en wat de bewoners gezegd hebben, verwerkt is in de voorstellen die hij nu doet om het vertrouwen weer te herstellen. Hij heeft begrepen dat hij steun krijgt van de bewoners met deze voorstellen.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) vraagt of de bewoners niet aan GroenLinks hebben aangegeven dat ze

het beter vinden om een pas op de plaats te maken met ontwikkelen hier. Dat is iets anders dan participatievoorstellen, wat de heer Dekkers nu gaat doen.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) antwoordt dat daar door bewoners verschillend over wordt gedacht.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt wat de heer Dekkers ervan vindt dat er nog wordt verwezen naar de Utrechtse Participatiestandaard in het e-doc?

De heer **Dekkers** (GroenLinks) legt uit dat een van de problemen bij intentiedocumenten is dat de participatie niet echt concreet uitgewerkt wordt. Dat vindt hij niet in overeenstemming met het beleid ten aanzien van participatie. Daar wordt juist gezegd dat er bij startnotities een uitgebreide omgevings- en stakeholdersanalyse gemaakt moet worden. Op basis daarvan moet worden aangegeven hoe geparticipeerd gaat worden.

De heer **Te Hoonte** (VVD) zegt dat zijn vraag concreter was. Er staat een link in naar een document dat deze raad heeft ingetrokken op 1 januari 2020.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) antwoordt dat hij wordt gevraagd naar iets wat hij niet in detail weet. Hij kan dat dus niet beoordelen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) zegt dat de heer Dekker het doet voorkomen alsof er nu een heel nieuw participatietraject gaat plaatsvinden. De constatering is dat de buurtbewoners zich helemaal suf hebben geparticipeerd de afgelopen jaren en dat dit een enorme tegenvaller is. Is de heer Dekkers het niet met haar eens dat er juist gekeken moet worden hoe geconformeerd kan worden aan die buurtvisie die al jaren geleden is opgesteld?

De heer **Dekkers** (GroenLinks) antwoordt dat dat onderdeel is van zijn voorstellen. Hij vindt dat het BBW het vertrouwen verdient dat zij heel lang heel goed aan participatie gewerkt hebben. Hij vindt dat de afgelopen informatiebijeenkomst en de participatie niet goed gegaan zijn. Hij koppelt het meer aan wat er tijdens de informatiebijeenkomsten en de discussies over de onderzoeken is gebeurd dan aan de start van dit traject.

De heer **Schipper** (SP) vraagt of de heer Dekkers dat werkelijk vindt. Er is twee jaar lang gesproken met bewoners en er ligt een kettingbeding dat het niet gedaan wordt. Dan komt er iemand die het wel wil doen. Moet je daar dan te allen tijde aan meewerken?

De heer **Dekkers** (GroenLinks) zegt helemaal niet dat het kan. Het eerste punt dat hij wil maken, is dat de gemeente helder moet zijn dat helemaal niet vaststaat of het initiatief doorgaat of niet doorgaat. Als iemand met een initiatief komt, wat voor initiatief dan ook, moet de gemeente daarop reageren. De gemeente heeft daarop gereageerd met een heleboel vragen die beantwoord worden. Dat zijn ook vragen die vanuit de buurt benoemd zijn.

De heer **Schipper** (SP) blijft bij zijn mening en is het absoluut niet eens met deze uitspraak van GroenLinks.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) gaat door met de concrete voorstellen die GroenLinks heeft om het

vertrouwen in het onderzoek en de participatie te herstellen.

1. Benadruk dat niet vaststaat dat op het Rachmaninoffplantsoen gebouwd gaat worden, maar dat er allerlei vragen geformuleerd zijn om te onderzoeken wat en eventueel hoe gebouwd wordt. Zorg dat er een duidelijke rol is van de gemeente ten opzichte van de initiatiefnemer. Laat zien dat de zorgen van de bewoners serieus genomen worden en dat zij verwerkt zijn en worden in onderzoek en participatie. GroenLinks heeft in de commissie haar eigen randvoorwaarden voor de beoordeling van een eventuele bouw aangegeven.

2. Geef BBW een nadrukkelijke inhoudelijke en procesmatige rol in onderzoek en participatie. Er was afgesproken dat bewoners betrokken zouden worden bij de vraagstelling van onderzoeken, met name voor het ecologisch onderzoek. Dat is niet gebeurd in de eerste fase. Zorg dat dat wel goed gebeurt in de tweede fase van het onderzoek.

3. Het BBW heeft behoefte aan eigen ondersteuning bij het volgen en beoordelen van de onderzoeken. Faciliteer hen in redelijke mate daarbij.

4. Betrek bij de beoordeling van het al of niet bouwen op de parkeerplaats van het Rachmaninoffplantsoen een concretisering van de visie Welgelegen. De visie Welgelegen is in co-creatie gemaakt en is nog steeds actueel. Maar er is een concretisering nodig, zowel voor de Ravellaan Zuid als de Ravellaan Noord. BBW heeft een eigen visie gemaakt voor Ravellaan Zuid. Werk die concretisering samen met het BBW verder uit. Volgens GroenLinks is de visie Welgelegen nog steeds actueel en biedt die kaders voor zowel een verantwoorde verdichting alsook versterking van het groen door parkeerplaatsen weg te halen en het Hommelbos te versterken en te verbinden met de rest van het groen in de buurt.

De concretisering van de visie Welgelegen en het doen van een aantal onderzoeken, zoals het ecologisch onderzoek, kunnen naast elkaar uitgevoerd worden. Is het college bereid om met deze concrete voorstellen het vertrouwen in het onderzoek en de participatie te herstellen?

De heer **Van der Zweth** (PvdA) zegt dat GroenLinks voorstelt om verder te gaan, maar wel in gesprek te blijven met bewoners. Deelt de heer Dekkers dat als je de bewoners serieus wilt nemen, plus rekening houdend met het feit dat er een aanklacht loopt, dit plan nu even stopgezet moet worden en dat je dan de visie van de bewoners serieus moet bespreken en moet concretiseren in eigen beleid en dan pas door kan gaan met de mogelijke planvorming die hier voorligt?

De heer **Dekkers** (GroenLinks) is het op twee punten niet met de heer Van der Zweth eens. Bewoners moeten goed worden betrokken bij het proces, ook door de visie die zij nu ingebracht hebben goed te gebruiken bij de concretisering van de visie Welgelegen. Hij denkt niet dat het nodig is om te zeggen dat de visie eerst moet worden uitgewerkt. Ondertussen kan dat ecologisch onderzoek bijvoorbeeld niet gedaan worden. Hij denkt dat het nuttig is dat een aantal onderzoeken, die benoemd zijn in het e-doc, worden uitgewerkt in samenwerking met het BBW. Ten tweede wil hij afstand nemen van het idee dat er aanleiding is om te stoppen met dit proces omdat er allerlei twijfels zouden zijn aan de doorverkoop. GroenLinks denkt dat daar een aannemelijke verklaring voor is.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) stelt dat de grondtransactie nog helemaal niet te controleren is voor de raad. Het lijkt alsof GroenLinks vindt dat de gemeente de ontwikkelaar vrij spel moet geven, ongeacht de stevige tegenstand van bewoners. Hij heeft slechts één geluid gehoord van die bewoners: zij willen dit niet en hebben hun eigen ideeën.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) hoort de heer Dekkers zeggen dat er niet gestopt moet worden met het project vanwege die doorverkoop. Is de heer Dekkers het met haar eens dat gestopt zou moeten worden om het Hommelbos te beschermen?

De heer **Dekkers** (GroenLinks) antwoordt dat er in elk geval niet gestopt moet worden met het Hommelbos te beschermen, te versterken en te verbinden met de rest van het groen. Daarom hecht hij ook zo'n waarde aan het vervolg van het onderzoek samen met het BBW.

In reactie op de heer Van der Zweth zegt hij niet dat de gemeente zomaar de ontwikkelaar de kans moet geven. Integendeel, er zijn terechte vragen zijn over deze ontwikkeling. Die moeten onderzocht worden en de bewoners moeten in positie worden gebracht om daar kritisch over te blijven, te overleggen en te participeren. Mede aan de hand van hun uitgewerkte visie moet het beeld voor heel Welgelegen nog sterker uitgewerkt worden, zodat dit als kader gebruikt kan worden om ook de ontwikkeling op het Rachmaninoffplantsoen te beoordelen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt het antwoord van GroenLinks alle kanten opgaan. Op een gegeven moment moet je keuzes maken en moet je gaan staan voor de visie die je met bewoners opstelt. Wat als straks uit die onderzoeksvragen blijkt dat inderdaad het Hommelbos negatief wordt beïnvloed? Zegt GroenLinks dan alsnog tegen de ontwikkelaar dat het niet doorgaat?

De heer **Dekkers** (GroenLinks) zegt dat de bewoners zelf betrokken willen zijn bij de vragen voor dat vervolgonderzoek en bij de onderzoeksvragen. Zij zijn geen ambtenaren, zij hebben beperkte tijd, zij vragen of ze zich kunnen laten bijstaan door eigen deskundigheid. Eén van zijn punten was dat zij daarin gefaciliteerd moeten worden, zodat zij hun werk goed kunnen doen. GroenLinks staat nog steeds voor de visie Welgelegen, voor een versterking van het Hommelbos en voor een aantal andere punten die daarin staan.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt wat GroenLinks doet als uit al die onderzoeksvragen blijkt dat de ontwikkeling niet door kan gaan, dat het gestopt moet worden.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) vindt dat hij ook in de commissie al volstrekt helder is geweest. GroenLinks heeft een aantal randvoorwaarden geformuleerd voor een eventuele ontwikkeling. Als die randvoorwaarden niet gerealiseerd worden, gaat die ontwikkeling wat GroenLinks betreft niet door. Als het aan hen ligt, komt er iets anders dan wat er in eerste instantie door de ontwikkelaar is geformuleerd. Er moet gekeken worden naar de uitgangspunten van de visie Welgelegen. Er moet serieus gekeken worden of er kansen zijn om daar woningen te creëren en het groen te versterken. Als dat niet kan onder de goede voorwaarden, moet je het niet doen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) kan zich herinneren dat er al een hele discussie was over de parkeerdruk op het Rachmaninoffplantsoen, die wordt veroorzaakt door de nieuwbouw en toezeggingen vanuit verhuurders die niet bleken te kloppen. Meer woningen betekent ook meer parkeerplekken. Waar gaan die parkeerplekken straks komen?

De heer **Dekkers** (GroenLinks) antwoordt dat het mogelijk is dat er meer parkeerplaatsen nodig zullen zijn. De bewoners zijn het erover eens dat in de concretisering van de visie Welgelegen goed moet worden onderzocht waar de nodige parkeerplaatsen gerealiseerd kunnen worden. Wat hem betreft is dat liever onder de grond, zodat er mogelijkheid is tot meervoudig grondgebruik.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) schetst dat het Rachmaninoffplantsoen wordt volgebouwd met een woon-toren, die het licht wegneemt van wat er nog over is van het Hommelbos, dat er wordt gerommeld in de ondergrond en dat de transformatie van het kantoorgebouw ernaast ook tot het sneuvelen van bomen heeft geleid. Hoe ziet GroenLinks dan dat je het groen kunt versterken door hier een woon-toren tussen te proppen?

De heer **Dekkers** (GroenLinks) antwoordt dat GroenLinks als randvoorwaarde heeft gesteld dat er boven op die ondergrondse garage een zodanig grondpakket komt dat er volwassen bomen kunnen wortelen. Een andere randvoorwaarde is dat als je daar iets bouwt, er dan aan alle zijden van dat gebouw brede en groene doorgangen, verbindingen tussen het Hommelbos en het vergroende terrein, komen. Ook is als randvoorwaarde gesteld dat er heel grondig onderzoek op verschillende gebieden plaatsvindt, zodat de ecologie niet verstoord wordt. Hij is het met mevrouw Sasbrink eens dat de kans dat hier zeer kritische antwoorden op komen, en dat de ontwikkeling dus niet door kan gaan, best heel groot kan zijn.

Mevrouw **Van Dun** (D66) zegt dat de groei van de stad het voor D66 noodzakelijk maakt dat er ook binnen bebouwd gebied van de stad verdichting plaatsvindt, misschien ook wel op die parkeer-plekken op het Rachmaninoffplantsoen. D66 vindt het goed om dit te gaan onderzoeken. Een duidelijke kanttekening: voor D66 is het heel belangrijk dat de gezondheid van het Hommelbos niet zal worden aangetast.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt of mevrouw Van Dun er geweest is. Heeft zij gezien hoeveel nieuwbouw er al heeft plaatsgevonden in die buurt de afgelopen vier jaar?

Mevrouw **Van Dun** (D66) vertelt dat ze in 1968 met haar ouders en zussen in Utrecht kwam wonen op de Ravellaan. Ze heeft daar alles zien ontwikkelen. Toen zij er woonde, was er nog helemaal niets. Daarna heeft ze het volop zien groeien. In de commissie heeft ze gezegd dat ze het prachtig vindt wat er is gekomen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt het ook mooi gelukt daar. Er is wel iets op aan te merken qua betaalbaarheid. Zit er voor D66 geen grens aan? Op een gegeven moment is het toch gewoon af?

Mevrouw **Van Dun** (D66) weet niet welke grens mevrouw Zwinkels wil trekken. D66 is er een voorstander van om te kijken of er gebouwd kan worden. Er moet een oplossing worden gezocht voor het parkeren. Dat zou onder de grond kunnen komen. Als het daar wel kan, waarom zou je het dan niet doen? D66 is voorstander van verdichting in de stad.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) vraagt of D66 het met GroenLinks eens is dat in de visie Welgelegen is aangegeven op wat voor manier er wel of niet verdichting zou kunnen plaatsvinden en dat die visie nog steeds actueel is?

Mevrouw **Van Dun** (D66) antwoordt dat het logisch is om dat allemaal te betrekken bij dat onderzoek. Zij zou niet weten hoe je anders moet onderzoeken. Uiteindelijk zal deze raad over eventuele bouwplannen in de vorm van een nieuw SPvE een besluit gaan nemen, dus het komt allemaal nog terug naar de raad. Dat is voor D66 een goede procedure.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) zegt dat de ChristenUnie zich grotendeels kan aansluiten bij de opmerkingen over de wijze waarop recht is gedaan aan de inbreng van inwoners op deze plek. Er is het een en ander niet goed verlopen met de participatie. De ChristenUnie wil graag een duidelijke toezegging van de wethouder hoe hij hiermee aan de slag gaat en dat hij het ook meeneemt in de reactie op het genomen initiatief. Het is belangrijk dat de onderzoeksvragen goed worden beantwoord, voordat bouwen en inbreiden op deze locatie mogelijk is. Hij hoort graag een reactie van de wethouder hoe de verdere planning daarvan eruitziet.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) heeft maar één vraag. In 2014 heeft de gemeente een aantal panden in Welgelegen tijdelijk bestemd als woonruimte. Hij vraagt zich af of dat ging over het oude bouwen en wonen bij het Rachmaninoffplantsoen. Moet de raad daar niet op zeer korte termijn iets van vinden? Hoe zit dat in relatie tot deze ontwikkeling?

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) stelt dat de gronddeal over het Rachmaninoffplantsoen, ook na de brief van gisteren en het commissiedebat, ondoorzichtig en oncontroleerbaar blijft. Zij sluit zich volledig aan bij de inbreng van de PvdA en de SP. De PvdD staat ook onder een aantal ingediende moties. Met eventuele woningbouw wordt de uitgebreide participatie met bewoners gewoon opzijgeschoven. De PvdD vindt dat echt gênant. Nu hoorden ze ook nog van bewoners dat tijdens de laatste bewonersbijeenkomst hen de mond werd gesnoerd. Deelt de wethouder met PvdD dat dit soort berichten gênant zijn?

Het Hommelbos ligt tegen het Rachmaninoffplantsoen aan. Het is het laatste stukje historisch groen van het vroegere landgoed Welgelegen. Met elk plan, met elke ontwikkeling in die buurt sneuvelen er weer een paar bomen en gaat er weer wat groen kapot. Dat moet echt afgelopen zijn. Het laatste stukje Hommelbos moeten worden beschermd. Ze vraagt de wethouder dat te erkennen, ook in lijn met de prioriteit voor groen erfgoed, zoals dat hopelijk later vandaag in de Erfgoednota wordt vastgesteld. Dat alleen al, nog zonder de gronddeal, is voor de PvdD reden genoeg om het Rachmaninoffplantsoen niet verder te willen volbouwen.

De voorzitter geeft het woord aan de wethouder voor de beantwoording.

De heer **Verschuure** (wethouder) legt uit dat hij iets zal zeggen over de grondtransactie. Collega Diepeveen zal verder ingaan op het e-doc en het participatietraject. Dat is wat ongebruikelijk, omdat normaal gesproken de verdeling precies andersom ligt. Het is oorspronkelijk een RO-traject geweest, waar een parkeerplaats bij is verkocht. Daarom is het een RO-transactie geweest. De ontwikkeling van de parkeerplaats zelf is een grotere ontwikkeling waar ook een stuk gemeentegrond mee gemoeid is, waardoor het een Grondzaken-traject is.

Op de vraag van de heer Van der Zweth zegt hij dat in het verleden heeft de gemeente in één van de panden daar heeft gezeten. Toen de ambtenaren zijn verhuisd naar het Stadskantoor is gekeken wat men in de toekomst met het pand zou willen doen. Er is toen ook een e-doc gemaakt om te onderzoeken om het te transformeren naar wonen. De ontwikkelaar heeft daar een belegger voor gezocht. Die belegger wilde graag parkeerplaatsen erbij hebben, zodat hij zijn toekomstige bewoners ook een parkeerplaats kon bieden. Daarover is onderhandeld, want die waren van de gemeente Utrecht. Daar heeft een taxatie op plaatsgevonden in 2017 en deze is afgerond in 2018. Het college wist dus niet voor het sluiten van de anterieure overeenkomst over een e-doc met een intentie om te kijken of je in het gebied een herontwikkeling zou kunnen doen. Het is niet aannemelijk om te denken dat

iemand anders dat wist, gezien alle onderzoeksvragen die er nog zijn.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) zegt dat de wethouder het heeft over een e-doc, maar de vraag was ook of er al van gedachten werd gewisseld. Werd er al besproken dat als er iets met woningbouw zou gebeuren, dit hier een optie was? De grond is verkocht als “niet voor woningbouw”.

De heer **Verschuure** (wethouder) antwoordt dat ze daar geen signalen over hebben. Het is verkocht als een parkeerplaats. Het is nog steeds een parkeerplaats. Het heeft nog steeds de bestemming “parkeerplaats” met als doel om de mensen die daar wonen van een parkeergelegenheid te voorzien. Er zijn nog heel veel zaken te onderzoeken bij de vraag of het überhaupt mogelijk zou zijn. Je moet zorgen dat in de omgeving door de huidige bewoners geparkeerd kan blijven worden, maar ook voor toekomstige bewoners. Je zult het aantal parkeerplaatsen dat nu in de openbare ruimte is in het gebouw zelf moeten gaan doen. Bebouwd parkeren realiseren is zeer kostbaar. Er is een aangifte gedaan bij het OM. Het college heeft geen signaal van het OM gekregen dat het ook daadwerkelijk zo is. Er is ook geen aanleiding om te denken dat hier iets strafbaars of laakbaars zou zijn gebeurd, noch door het college, noch door iemand anders, en zeker niet door de ambtenaren. Het college gaat niet mee in die gedachtegang.

De moties die door de heer Van der Zweth zijn ingediend, zullen worden behandeld door collega Diepeveen, omdat deze gaan over grondzaken.

De heer Schipper vindt dat de brief laat gestuurd werd. De wethouder heeft in de commissie geprobeerd uit te leggen dat de belegger wel het pand al kon verwerven, maar nog niet de zekerheid had om de parkeerplaats te verwerven. Daardoor heeft hij een zekerheidsstelling willen zetten, om zeker te zijn dat die parkeerplaats er uiteindelijk zou komen, omdat hij anders met een pand zou zitten waar wel gewoond zou worden, maar niet de parkeerplaatsen kon leveren. Daarmee is de eindafrekening hoger geweest. De brief had eerder mogen komen, maar de wethouder is er wel blij mee. De gemeente kan dit niet afdwingen. Juridisch gezien is aan alle verplichtingen voldaan.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) vraagt of het normaal is dat over zo’n zekerheidsstelling niet gerept wordt in koopcontracten.

De heer **Verschuure** (wethouder) antwoordt dat het niet zo vaak voorkomt dat dit soort zaken op deze manier gebeuren, met de verkoop en doorverkoop. Het kantoorgebouw was van een pensioenfonds, dat is verkocht aan een ontwikkelaar. Vervolgens is de openbare ruimte, de parkeergelegenheid, van de gemeente. Er is geen standaard voor wat je precies opneemt in zo’n koopcontract. Er waren ook andere formules geweest om dit te organiseren. Maar men heeft ervoor gekozen om dit middel te doen. Dat is aan twee particuliere partijen om dat contractueel te regelen.

De heer **Diepeveen** (wethouder) begint met de eerste motie van de heer Van der Zweth, motie 10. Die komt in hoge mate overeen met wat het college doet. De gemeente is zeer terughoudend met verkoop. Er gebeurt heel weinig als het niet om woningbouw gaat. Dan hanteert het college over het algemeen het erfpachtinstrument. De heer Van der Zweth vraagt om voorwaarden daaraan te verbinden. Dat kan natuurlijk. De raad weet dat het college nog voor de verkiezingen met een strategische notitie grondbeleid komt. Deze elementen zullen daarin terugkomen. Er wordt dan ook teruggekomen op het informatiegedeelte. Deze motie is daarmee volkomen in lijn en de wethouder kan de motie dan ook overnemen.

Veel raadsleden hebben gesproken over de participatie. In de commissie heeft de wethouder al

gezegd dat de participatie beter kan en moet. Daarin is het heel belangrijk om samen op te trekken met actieve bewonersgroepen. Iedereen is bekend met het BBW, Belangenoverleg Buurt Welgelegen. Het heeft onlangs de integrale bewonersvisie Welgelegen Zuid naar buiten gebracht. In de commissie heeft hij gezegd dat er op maandag 24 januari een participatiebijeenkomst komt, waar die visie gepresenteerd zou kunnen worden. Dat is ambtelijk geprobeerd, maar helaas niet gelukt. Dat heeft geresulteerd in een bijeenkomst op de 24ste, waar hij geen goede geluiden over heeft gehoord. Op maandag 7 februari 2022 gaat hij zelf in gesprek met het BBW en ook met een drietal VvE's, bewonersverenigingen, direct rondom het Rachmaninoffplantsoen, om met hen te spreken over hoe het proces loopt: wat gaat er niet goed, wat kan er beter? Ook zal met hen verkend worden hoe de integrale bewonersvisie in het vervolgtraject een rol kan spelen. Uiteraard is de visie Welgelegen, door de raad vastgesteld in december 2014, nog steeds een belangrijk kader. De integrale bewonersvisie over Welgelegen Zuid borduurt voort op de visie Welgelegen. Er wordt opnieuw een ruimtelijke verkenning gedaan, die breder is dan alleen het Rachmaninoffplantsoen, om in die ruimtelijke verkenning, vanuit de visie Welgelegen en met gebruikmaking van de integrale bewonersvisie van het BBW, gezamenlijk een balans op te maken over hoe het ervoor staat in Welgelegen en hoe een bouwplan op het Rachmaninoffplantsoen daar wel of niet in zou kunnen passen. Dat betekent dat motie 11, die vraagt om het stilzetten van het proces, niet de richting is die het college op wil. Daarom ontraadt de wethouder motie 11.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) zegt dat als je de participatie serieus wilt nemen en het vertrouwen wilt herstellen, het goed is om het gesprek aan te gaan. Maar dat kan je toch niet met goed fatsoen doen als er tegelijkertijd wordt doorgegaan met een plan dat daar volkomen haaks op staat? Dan moet je toch even een pas op de plaats maken? Deelt de wethouder dat met de PvdA?

De heer **Diepeveen** (wethouder) antwoordt dat hij dat niet deelt met de heer Van der Zweth. Het is wel goed om met elkaar een soort reset te doen van de participatie. Daar is het gesprek van komende maandag op gericht. Maar op voorhand dit planproces gaan stoppen is niet de weg.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) zegt dat een pas op de plaats laat zien dat je bewoners serieus wilt nemen, dat er ruimte is. Je begint op een heel ongelijk speelveld op het moment dat je gewoon doordendert, terwijl je tegelijkertijd die reset voor elkaar wilt krijgen.

De heer **Diepeveen** (wethouder) lijkt het waardevol om verder te gaan met het proces en daar duidelijke afspraken over te maken. Hij hoopt dat het BBW de integrale bewonersvisie deel wil laten uitmaken van een gezamenlijk proces. Dat zou een enorme winst zijn. Hij heeft er vertrouwen in dat het participatieproces een goede kwaliteitsimpuls kan krijgen.

De heer **Schipper** (SP) zegt dat hij hier zo'n 16 jaar gezeten heeft als hij de deur achter zich dicht trekt. Hij heeft nog nooit meegemaakt dat als je eenmaal zo'n fuik, zo'n trechter, inzwemt, er dan wordt omgekeerd. Wat geeft de wethouder nu het idee dat de bewoners erop vertrouwen dat het proces in de tussentijd doorloopt en dat er toch een goede vertrouwensband met de bewoners gezocht wordt.

De heer **Diepeveen** (wethouder) beschouwt het raadsdebat van vandaag als een aanmoediging om de participatie de komende tijd steviger op te pakken, te verbeteren en meer in gezamenlijkheid te ontwikkelen. In die participatie moet duidelijk zijn welke rol de gemeente en de particuliere partijen

hebben en welke rol de bewoners daarin kunnen nemen. Verheldering van rollen helpt. Hij gaat ervanuit dat het goede gesprek met elkaar gevoerd kan worden.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) vraagt of de wethouder het met GroenLinks eens is dat het belangrijk is om te verhelderen dat helemaal niet vaststaat dat deze ontwikkeling doorgaat. Volgens hem is er geen sprake van een fuik.

De heer **Diepeveen** (wethouder) antwoordt dat het bij het haalbaarheidsonderzoek gaat om de of-vraag en de hoe-vraag. Hij gaat ervanuit dat dit ook voortdurend duidelijk is in de participatie. Komende maandag en de weken erna zal de betrokkenheid van bewoners bij het verdere ecologische onderzoek vorm krijgen. Er heeft een eerste fase plaatsgevonden. Die gaat over de soorten-inventarisatie in het kader van een Natuurbeschermingswet. De gemeente gaat over de resultaten in gesprek met de bewoners. Er wordt dan gekeken hoe de tweede fase wordt vormgegeven. De tweede fase gaat over het bomenonderzoek en het Hommelbos. Het kan gaan over soorten, bijvoorbeeld over vleermuizen en nestgelegenheden. Dat tweede deel wordt gezamenlijk vormgegeven. Dat betekent dat het Hommelbos beschermd gaat worden.

Na wat hij gezegd heeft over de participatie en over de stappen die het college wil zetten, wil hij motie 12 van de SP ontraden.

In reactie op de heer Te Hoonte zegt de wethouder dat hij in de commissie een tijdlijn heeft laten zien van opeenvolgende momenten. De heer Te Hoonte voegde daar nu de vraag aan toe wanneer dit voor het eerst besproken is. Hij heeft dat teruggezocht. Dit is voor het eerst besproken in een staf eind november 2020. Er is een intensief gesprek geweest met de raad. De eerste brief was van juni 2020 en de laatste was van mei 2021. De heer Te Hoonte zegt dat er duidelijke afspraken gemaakt moeten worden. Hij kan alleen herhalen dat het college die duidelijke afspraken al heeft. Het college stuurt e-docs naar de raad. Dat is hier ook gedaan, zodra het e-doc besproken was en vastgesteld. Het college wilde die zaken uitdrukkelijk niet met elkaar vermengen. De ratio daarvan was dat het college bij de ontwikkelaar, of bij de belegger in dit geval, maximale druk wilde behouden en geen complicerende zaken wilde hebben. Het wilde maximale druk hebben om de verantwoordelijkheid voor de parkeeroplossing te laten liggen waar hij hoorde te liggen. Dat is in alle brieven en uiteenzettingen de grondtoon geweest: er moet beweging komen, men moet die verantwoordelijkheid nemen voor een goede oplossing voor het bewonersparkeren voor het Rachmaninoffhuis. Zonder dat kan de gemeente niet de stap zetten naar de behandeling van dit onderwerp. Dan komt het moment waarop dit geregeld is. Uiteindelijk is daar een raadsbrief over naar de raad gestuurd op 31 mei 2021. Niet lang daarna, op 22 juni 2021, is het e-doc vastgesteld. Kort daarvoor is het BBW onderhands geïnformeerd dat dit eraan zat te komen. Dat is de volgorde geweest. Kort gezegd, het college houdt zich vast aan e-docs. Dat is een goede en bestendige lijn.

De heer **Te Hoonte** (VVD) concludeert dat in 2019 naar het intentiedocument is gevraagd. Dit komt pas in 2020 in het college en is pas in 2021 door het college vastgesteld. Het college had de raad, al dan niet vertrouwelijk, eerder moeten informeren. Het heeft geen zin om te spreken over groene parkeerterreinen als er een e-doc aankomt met een parkeergarage.

De heer **Diepeveen** (wethouder) reageert dat het e-doc pas aan de orde is als het parkeren geregeld is. Er lag op dat moment geen raadsvoorstel.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt waarom de mogelijkheid dat er een parkeergarage komt niet

relevant is voor het parkeerdossier.

De heer **Diepeveen** (wethouder) zegt dat een haalbaarheidsonderzoek pas begint als een e-doc is vastgesteld door het college. Dat is gebeurd op 22 juni 2021. De vergroening en inrichting hebben conform de afspraken plaatsgevonden.

De heer **Te Hoonte** (VVD) wil graag een toezegging dat het college dit in het vervolg anders aanpakt.

De heer **Diepeveen** (wethouder) zegt nogmaals dat het moment om het e-doc met de raad te delen nog niet was gekomen.

De heer **Verschuure** (wethouder) komt nog terug op de vraag van de heer Bos over Ravellaan 96. Dat heeft geen effect op deze ontwikkeling. Het huurcontract loopt wel af en het is dus zaak om te bedenken wat er hierna met het pand moet gebeuren.

De heer **Te Hoonte** (VVD) wil wethouder Diepeveen meegeven dat de afspraken die over e-docs zijn gemaakt, niet betekenen dat de raad niet eerder geïnformeerd hoeft te worden. Hij vraagt nogmaals een toezegging op dit punt.

De heer **Diepeveen** (wethouder) reageert dat elke situatie opnieuw moet worden gewogen. Bij ruimtelijke planvorming moeten heel duidelijke afspraken worden gemaakt. Met de e-docs zijn er afspraken gemaakt over de structurering en ordening van de informatiepositie van de raad vanuit het college. Hij wil niet toe naar een situatie waarin pre-e-doc informatie met de raad wordt gedeeld.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) mist het antwoord op de vraag of BBW kan worden gefaciliteerd bij het volgen en beantwoorden van de onderzoeken. Voorts is er gesproken over een nadere uitwerking van een integrale visie voor Ravellaan-Zuid. Is het niet zaak om ook voor Ravellaan-Noord de balans weer op te maken?

De heer **Diepeveen** (wethouder) reageert dat het college zal kijken wat mogelijk is als er een verzoek van BBW komt.

De heer **Verschuure** (wethouder) memoreert dat mevrouw Zwinkels al geruime tijd geleden een informatiebijeenkomst over Ravellaan-Noord heeft georganiseerd. Er is wel voortgang, maar de ontwikkelingen gaan langzaam. Het plan is nog niet klaar.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) heeft begrepen dat de eigenaar inmiddels de kantoorpanden weer verhuurt.

De heer **Verschuure** (wethouder) heeft die kennis niet paraat, maar zal hier schriftelijk op terug-

komen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) wil graag een schorsing voor fractieoverleg.

De schorst hierop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering geeft de het woord aan de heer Te Hoonte.

De heer **Te Hoonte** (VVD) heeft begrepen dat wethouder Diepeveen iets wil zeggen.

De heer **Diepeveen** (wethouder) komt terug op de informatievoorziening rond de parkeerkwestie en het op handen zijnde e-doc. Hij is in de schorsing tot de conclusie gekomen dat het verstandig was geweest om op de een of andere manier informatie bij de raad te brengen, zonder dat dit de strategie zou frustreren.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt of dit in de toekomst anders gaat lopen.

De heer **Diepeveen** (wethouder) reageert bevestigend. Het college moet zich ervan bewust zijn dat er eerder voor de raad relevante informatie kan zijn.

De heer **Te Hoonte** (VVD) wil graag opnieuw korte schorsing.

De voorzitter schorst hierop de vergadering.

Na hervatting van de vergadering geeft de voorzitter het woord aan de heer Te Hoonte.

De heer **Te Hoonte** (VVD) waardeert het dat de wethouder een ander standpunt heeft ingenomen. Daarmee is voor de VVD de kous af.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) sluit zich aan bij de stelling dat het in de toekomst anders moet. Hij is blij met de woorden van de wethouder en het feit dat de motie van de PvdA inzake de grondtransacties is overgenomen.

De heer **Schipper** (SP) sluit zich aan bij de heer Van der Zweth. Hij had aanvankelijk een motie om intern een integriteitsonderzoek te laten plaatsvinden. De beantwoording van de wethouder heeft tot gevolg dat hij die voor dit moment niet indient. Als het OM een onderzoek gaat doen, hangt dit echter nog wel boven de markt.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) stelt het antwoord van de wethouder op prijs. Het CDA zal geen motie indienen.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) meldt desgevraagd dat motie 10 gehandhaafd wordt.

14. Debat perspectief bieden voor Utrechtse ondernemers als gevolg van de coronacrisis.

De heer **Peters** (D66) is blij dat de recente versoepelingen de ondernemers wat ademruimte bieden.

Corona heeft diepe wonden geslagen bij ondernemers. Veel ondernemers hebben het financieel bijzonder moeilijk. Hij roept alle collega-raadsleden op om na te gaan wat er extra kan worden gedaan voor de zwaar getroffen ondernemers. In de commissievergadering is gesproken over maatwerk en structurele oplossingen. Veel Utrechters hebben zich daaraan geërgerd, omdat zij denken dat de problematiek daarmee op de lange baan wordt geschoven. Daarom moet nu worden gekeken wat kan worden gedaan. Hij dient daartoe drie moties in: motie 13 "Kosteloos leidinggevendens bijschrijven op de horecavergunning", motie 14 "Utrecht 900 samen met Utrechtse ondernemers" en motie 15 "Proactief aan de slag met het aanbieden en faciliteren van pop-up-initiatieven voor kleine horeca".

De heer **Van Heuven** (PvdD) vraagt hoe dwingend besispunt 2 van het dictum van motie 14 is. Kunnen initiatieven waar geen horeca aan gekoppeld kan worden, niet meer doorgaan?

De heer **Peters** (D66) reageert dat niemand gedwongen moet worden om gekoppeld te worden. Het is bedoeld om de synergie tussen verschillende ondernemers te bevorderen.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) meent dat de gemeente actief meedenkt als er een initiatief ontstaat. Wat voegt de motie toe?

De heer **Peters** (D66) wijst op de grote groep ondernemers die geholpen kunnen zijn met de steun die zij van de gemeente kunnen ontvangen. Hij wil graag een proactieve houding van de wethouder zien.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) ziet dat wordt gevraagd om actief locaties in beeld te brengen. Dat vindt hij ver gaan. Het lijkt hem voldoende om mensen te ondersteunen als zij zelf iets aandragen en hen te informeren over de mogelijkheden.

De heer **Peters** (D66) denkt dat veel ondernemers niet weten dat zij zelf een locatie kunnen aandragen. Voorts kan de gemeente sneller en effectiever reageren als er een dossier is met geschikte locaties.

De heer **Van Heuven** (PvdD) wijst op het uitstel van de locatieprofielen vanwege het feit dat de afdeling Economische Zaken daar geen tijd voor heeft.

De heer **Peters** (D66) hoort hierop graag een reactie van de wethouder. Het gaat om stukjes Utrecht die wat meer levendigheid kunnen gebruiken.

De heer **Van Dalen** (VVD) zegt dat door de lockdowns van de afgelopen twee jaar veel horeca-ondernemers zwaar zijn getroffen. De kosten liepen op, maar er waren geen klanten. Hoewel het Rijk een bijdrage heeft geleverd, moet er ook lokaal hulp worden geboden. In 2020 en 2021 heeft hij moties ingediend om de kosten voor ondernemers te verlagen. Hij dient een motie in voor het afschaffen van de precariobelasting voor 2022 en 2023 (motie 16).

De heer **Sungur** (DENK) vraagt of er geen ongelijke concurrentiepositie wordt gecreëerd ten opzichte

van ondernemers die geen terras hebben. Hoe wordt de ondersteuning evenredig georganiseerd?

De heer **Van Dalen** (VVD) is het daarmee eens, maar vindt dat de gemeente overal moet helpen waar dat kan. Ruimte bieden voor extra terrassen is een mogelijkheid. Het gaat ook om reclamebelasting en die geldt voor alle ondernemers. De gemeente moet tijdelijk de kosten voor ondernemers verlagen. Hij zou graag ook meer willen doen voor horeca zonder terras, maar heeft daarvoor geen concrete handvatten.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) vraagt welke dekking nodig is om dit voorstel te betalen en of daar politiek ruimte voor is.

De heer **Van Dalen** (VVD) meent dat het aan de raad is om politieke ruimte te vinden. Hij hoort graag een reactie van de wethouder op dit punt.

De heer **Peters** (D66) wijst op het aanbieden van pop-up-initiatieven, wat ook een steuntje in de rug van ondernemers kan zijn.

De heer **Van Dalen** (VVD) wil graag meewerken aan initiatieven van ondernemers. Als er geen stroomvoorziening is, moet dat worden geregeld.

Voorts dient hij motie 17 in om gedurende 2022 tijdelijke terrassen mogelijk te maken.

De heer **Van Heuven** (PvdD) vraagt wat de boodschap naar de omwonenden is: accepteer maar wat er voor jullie beslist wordt? Dan is participatie een farce.

De heer **Van Dalen** (VVD) kan zich voorstellen dat het op sommige locaties niet mogelijk is om de terrassen te handhaven. Dan is een goed gesprek met alle omwonenden nodig. Bij een vergunning-aanvraag is er ook altijd een bezwaarprocedure.

De heer **Van Heuven** (PvdD) concludeert dat bewoners die hier problemen mee hebben, gewoon pech hebben.

De heer **Van Dalen** (VVD) wijst op de motie, waarin staat dat omwonenden betrokken moeten worden.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) denkt dat het verstandiger is om structureel te werken aan overleg tussen ondernemers en bewoners over de wisselwerking tussen levendigheid en leefbaarheid.

De heer **Van Dalen** (VVD) vindt dat prima, maar wijst op het probleem dat er nu is. Hij wil nu ruimte gunnen aan ondernemers, in overleg met omwonenden.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) benadrukt dat de plekken waar mensen elkaar 's avonds kunnen ontmoeten, al twee jaar lang dicht zijn. Het contrast met de voorzieningen die overdag open zijn, is groot. De nachtcultuur gaat gepaard met grensverlegging en genieten, maar is ook de plek waar talentontwikkeling plaatsvindt. Om ervoor te zorgen dat de nachtcultuur in 2022 een doorstart kan maken, dient zij motie 18 in "Breng het leven in de nacht".

De cultuur- en evenementensector heeft het niet altijd gered met de subsidies en kampt al tijden

met omzetverlies. Zij dient daarom motie 19 in met het voorstel voor een herstartsubsidie. Utrecht heeft heel veel studentenverenigingen, die bijdragen aan de ontwikkeling van studenten door het ontmoeten van verschillende mensen met verschillende achtergronden. Deze jongeren zijn hard geraakt. Zij vraagt de wethouder welke mensen vanuit de Utrechtse verenigingen bekend zijn bij de gemeente. Zij wijst de wethouder op de mogelijkheid om een vereniging als een besloten ruimte te beschouwen, zoals bedoeld in artikel 58.a lid 1 van de Wet publieke gezondheid.

De heer **Bosch** (PVV) zegt dat de PVV de ondernemers zo veel mogelijk perspectief en ruimte wil bieden. De schade van de coronacrisis is enorm. Ondernemers hebben geld moeten uitgeven dat voor hun pensioen bedoeld was. De PVV steunt moties die ten doel hebben om ondernemers te ondersteunen. Die moties zijn echter een pleister op de wonde. Het coronatoegangsbewijs is er nog steeds. Zelfs toen het virus minder ernstig bleek dan aanvankelijk gedacht, werden de lockdown-maatregelen zwaarder. Ondernemers moeten toezien op QR-codes, anderhalve meter en mondkapjes. Hij dient de motie "Stoppen met het coronatoegangsbewijs en terug naar normaal" in (motie 20).

De heer **Sungur** (DENK) geeft de PVV in overweging om de voorstellen in de motie te splitsen en zich alleen te richten op de QR-code.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) zegt dat ondernemers en culturele instellingen snakken naar het oude normaal. Met de realiteit van vandaag is er geen grondslag om openingstijden als instrument tegen corona te hanteren. Het college worstelt hier eveneens mee. De sluitingstijd heeft geen invloed op het verspreiden van corona, maar wel op de bedrijfsvoering van horeca en de culturele sector. Hij roept middels een motie het college op om te stoppen met handhaving en te gedogen dat ondernemers open zijn (motie 21).

De heer **Dekkers** (GroenLinks) vraagt de heer Bos te reageren op het verschil tussen een motie met de oproep aan het Rijk om de tijden te veranderen en een besluit om landelijke regels niet te handhaven.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) onderkent het verschil tussen holle frasen en de oproep om niet te handhaven. De gemeente moet zelf de regie pakken. Er is geen relatie tussen het langer open zijn en het risico om corona te krijgen.

De heer **Bosch** (PVV) wijst op het tweede dictumpunt in zijn motie, dat tot precies hetzelfde oproept. Neemt de heer Bos ook afstand van alle maatregelen, zoals QR-codes?

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vraagt alleen om niet te handhaven op sluitingstijden. Hij vindt de vraag van de heer Bosch niet relevant.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) memoreert de oproep in de commissie om als lokale overheid met een langetermijnaanpak te komen. Hij kijkt uit naar de toegezegde brief. De TONK-regeling is afgeschaft omdat die niet meer nodig zou zijn, maar dat is juist een welkome aanvulling voor kleinere ondernemers. De PvdA dient daarom een motie in om in Utrecht een lokale TONK-regeling open te stellen

(motie 22).

De heer **Peters** (D66) wijst op de onderbesteding van de TONK-regeling in het verleden. Wat gaat de heer Van der Zweth concreet doen voor de ondernemers en hoe gaat hij ze bereiken?

De heer **Van der Zweth** (PvdA) reageert dat de TONK-regeling juist bedoeld is voor kleine ondernemers. Het is aan het college om de ondernemers en anderen die in de knel komen, te bereiken.

De heer **Peters** (D66) hoort geen concrete maatregel, alleen papieren werkelijkheden.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) reageert dat 5 miljoen van de TONK-regeling niet is benut. Daar kunnen heel veel mensen aanspraak op maken. Als het college het goed doet, kan dit heel veel effect hebben.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) meent dat met een regeling in de bijzondere bijstand, breder gericht op ondernemers, hetzelfde doel bereikt kan worden.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) weet dat het al jaren een drama is voor mensen om aanspraak te maken op de bijzondere bijstand, soms zelfs met juridische stappen. Hij ziet daar geen oplossing.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) denkt dat het college zou moeten komen met een eenduidige regeling.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) is het hiermee eens voor de lange termijn, maar voor nu is er ook ondersteuning nodig.

De heer **Sungur** (DENK) meent dat juist kleine ondernemers, zonder een terras, hier aanspraak op moeten kunnen maken.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) is het daarmee eens. Het gaat om mensen die hun woonlasten niet kunnen betalen, dus ook mensen die geen ondernemers zijn.

De heer **Van Steeg** (CDA) concludeert dat de heer Van der Zweth voorstelt om de TONK-regeling weer open te stellen, hoewel is gebleken dat die niet werkt. Hij vraagt of het geld niet beter specifiek kan worden ingezet voor een aantal groepen.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) meent dat er dan nog het probleem is dat mensen proberen om de TONK-regeling te vinden. Als er dan geld overblijft, kan dat worden gebruikt voor dezelfde doelgroep.

De heer **Van Steeg** (CDA) zegt dat de laatste lockdown een extra zware klap betekende voor de cultuursector, de horeca en de detailhandel. Hij steunt de moties van de heren Peters en Van Dalen. Hij dient een motie in om de TONK-gelden te gebruiken (motie 23).

De heer **Verschuure** (wethouder) sluit aan bij de zorgen rondom ondernemers die het zwaar hebben. In reactie op motie 13 zegt hij dat deze maatregel een gelijk speelveld creëert voor alle horeca-

ondernemers, culturele instellingen en sportverenigingen. De dekking zou inderdaad in de corona-steunmaatregelen kunnen worden gevonden. Het bezwaar tegen de motie is dat het bijschrijven van een leidinggevende op een vergunning een arbeidsintensieve taak is, waar VTH en politie veel werk aan hebben. Elke individuele bijschrijving brengt veel werk met zich mee. Daarom stelt hij voor om het aantal naar 4 tot 5 te verlagen. De wethouder laat het oordeel over de motie aan de raad.

De heer **Sungur** (DENK) vindt het verschil tussen 5 en 8 niet heel groot. Waarom zou een ondernemer 8 leidinggevendens inschrijven als hij er per dag maar 3 nodig heeft?

De heer **Verschuure** (wethouder) wijst op het verloop in de horeca. Volgens de wet moet er altijd iemand aanwezig zijn die het diploma sociale hygiëne heeft. Per individuele bijschrijving wordt een antecedentenonderzoek gedaan. De gemeente wil graag hierin faciliteren, maar bij grote bedrijven gaat het al snel over 25 tot 30 mensen.

De heer **Sungur** (DENK) meent dat het daarom is gemaximeerd op 8. Bedrijven moeten de ruimte hebben om personeel te wisselen zonder daar financieel gevolgen van te ondervinden.

De heer **Verschuure** (wethouder) heeft zorgen over de uitvoerbaarheid van de motie als het maximum 8 is. Daarom stelt hij voor het te beperken tot 4 of 5.

Motie 14 kan de wethouder overnemen. Er zijn twee rondes geweest waarin ondernemers subsidie konden aanvragen en er volgt nog één ronde. Hij hoopt dat er een mooie mix ontstaat, zodat alle initiatieven vanuit Utrecht 900 van en voor de inwoners en ondernemers zijn. Er is nog een beperkt budget beschikbaar van € 150.000.

Motie 15 moet de wethouder ontraden. De ondernemer of de initiatiefnemer kan zelf in de stad kijken welke plekken er zijn en kan bij de gemeente informeren of daar iets kan. Eerder zijn pop-up-terrassen georganiseerd. In de praktijk blijkt dat het meer een financieel verhaal is voor een horeca-ondernemer. Beperkende factoren zijn vaak dat er geen gas, licht en water op de locatie zijn.

De heer **Peters** (D66) zegt dat de motie oproept om met de ondernemers te kijken naar wat wél kan. Met een beetje ondersteuning van de gemeente zijn de ondernemers echt geholpen.

De heer **Verschuure** (wethouder) vindt dat de bal bij de initiatiefnemer moet liggen. De gemeente kijkt dan of zij kan meewerken. Die rollen moeten niet worden omgedraaid.

Motie 16 moet de wethouder ook ontraden. Met deze motie wordt een specifieke groep ondernemers geholpen, namelijk die met een groot terras. Voorts is het een kostbare maatregel: voor beide vormen van precario is het circa € 673.000 per jaar, bij elkaar dus bijna € 1,4 miljoen.

De heer **Sungur** (DENK) vraagt wat het oordeel is als de motie wordt beperkt tot gevelreclame.

De heer **Verschuure** (wethouder) reageert dat het dan om circa € 120.000 gaat. Volgens hem wordt voor borden op straat precario betaald.

De heer **Van Dalen** (VVD) wijst op de dekking: de TONK-middelen. Hij vraagt waarom dit niet kan. Het helpt ondernemers, want het scheelt kosten.

De heer **Verschuure** (wethouder) vindt dat hiermee een klein deel van de ondernemers wordt

bevoordeeld ten opzichte van de andere. De TONK-middelen hebben een ander doel, namelijk armoedebestrijding.

De heer **Van Dalen** (VVD) vindt dat de gemeente alles moet doen wat zij kan.

De heer **Verschuure** (wethouder) heeft in de commissie alle verschillende maatregelen besproken. Het college heeft de raad onlangs voorgesteld om de uitbreiding van de tijdelijke terrassen en de vergunningen op een nultarief te zetten.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) vraagt of het klopt dat de TONK-gelden gelabeld zijn voor armoedebestrijding.

De heer **Verschuure** (wethouder) antwoordt dat er een onderbesteding is van € 5,6 miljoen in de TONK-regeling. De budgetten zijn gelabeld voor armoedebestrijding. Als je budget overhoudt, moet dat volgens de financiële spelregels bij de integrale afweging opnieuw worden overwogen. Dan gaat de raad erover.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) meent dat het college de laatste tijd regelmatig een loopje neemt met de financiële spelregels. De raad kan, zeker gezien de situatie, nu zeggen dat het geld dat over is ergens anders wordt ingezet.

De heer **Van Steeg** (CDA) concludeert dat de dekking voor de motie van de heer Peters wel door de wethouder wordt geaccepteerd en deze niet. Het is allebei coronageld.

De heer **Verschuure** (wethouder) zegt dat het uiteindelijk aan de raad is, maar dat het college de stelregel hanteert dat je binnen het programma kunt schuiven, maar tussen de programma's niet. Normaal gesproken vloeien de overgebleven TONK-middelen terug naar de algemene middelen. Het is inderdaad allemaal geld dat bedoeld is voor inkomenssteun voor mensen die last hebben van de pandemie. Met deze motie gaat het geld echter naar een heel specifieke groep.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) meent dat de TONK-middelen gelden zijn die landelijk zijn ontvangen om armoede mee te bestrijden. De dekking van de motie van D66 is het coronasteunpakket dat de gemeente lokaal zelf heeft verdeeld.

De heer **Verschuure** (wethouder) onderschrijft dat die middelen lokaal beschikbaar zijn gesteld. Een deel daarvan gaat naar de culturele sector, een deel naar de horeca. Die dekking is dus logisch. De TONK-middelen zijn van het Rijk ontvangen voor mensen die in hun inkomen zijn geraakt als gevolg van coronamaatregelen.

De heer **Van Dalen** (VVD) meent dat hetzelfde geldt voor het verlagen van leges en voor de precario-belasting. De dekking is letterlijk hetzelfde. Waarom bij de een wel en bij de ander niet?

De heer **Verschuure** (wethouder) blijft bij zijn duiding dat hij de TONK-middelen hiervoor ongeschikt

vindt.

De heer **Van Dalen** (VVD) constateert dat hij geen antwoord krijgt op zijn vraag.

De heer **Verschuure** (wethouder) reageert dat de motie van de heer Peters dekking zoekt bij het coronaondersteuningsmaatregelenpakket. De TONK-middelen gaan over een ander doel en een ander programma.

De heer **Van Dalen** (VVD) ziet in de motie letterlijk staan "hiervoor dekking te zoeken uit het coronamaatregelenpakket 3".

De heer **Verschuure** (wethouder) reageert nogmaals dat het niet uit het budget kan, omdat het te veel geld is.

De heer **Sungur** (DENK) vraagt of de wethouder kan toezeggen om de reclamebelasting op nul te zetten.

De heer **Verschuure** (wethouder) reageert dat ook dit niet mogelijk is.

Motie 17 ontraadt de wethouder. Met de stad is afgesproken om snel tijdelijke terrassen toe te voegen. Veel inwoners hebben zich daarin kunnen vinden. Er loopt een onderzoek naar de tijdelijke terrassen en het zou kunnen dat een aantal tijdelijke terrassen in de toekomst permanent wordt. Hij vindt het geen recht doen aan het participatietraject als dit nu met een motie geregeld wordt.

De heer **Van Dalen** (VVD) verduidelijkt dat het niet gaat om permanente terrassen, maar alleen om de zomer van 2022. In Amsterdam kan het wel, waarom in Utrecht niet?

De heer **Verschuure** (wethouder) antwoordt dat in Utrecht permanente terrassen zowel 's zomers als 's winters staan. Amsterdam kent alleen het fenomeen zomerterrassen en heeft daarom tijdelijke terrassen in de winter toegestaan.

Motie 18 kan de wethouder overnemen, evenals motie 19. Er zijn middelen vanuit Culturele Zaken om een plan te maken.

Hij verzoekt mevrouw Sturkenboom om de vraag over de studentenverenigingen te herhalen.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) heeft gevraagd om studentenverenigingen als een besloten ruimte te beschouwen, zoals bedoeld in artikel 58.a lid 1 van de Wet publieke gezondheid.

De heer **Verschuure** (wethouder) weet niet wat de consequentie daarvan is. Er zijn op dit moment geen aanvragen van studentenverenigingen bekend. Als verenigingen zich melden, zal de gemeente nagaan wat mogelijk is.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) vraagt de wethouder uit te zoeken of het mogelijk is en

dat te communiceren.

De heer **Verschuure** (wethouder) zegt dit toe.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) begrijpt niet wat mevrouw Sturkenboom wil.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) reageert dat de studentenverenigingen niet open kunnen, terwijl andere verenigingen dat wel kunnen omdat zij worden aangemerkt als een besloten ruimte. Die technische oplossing zou ook aan studentenverenigingen kunnen worden geboden.

De heer **Verschuure** (wethouder) komt terug op dit punt.

Motie 20 moet de wethouder ontraden. Het OMT geeft adviezen en de rijksoverheid neemt maatregelen. Wel heeft de burgemeester een brief gestuurd aan het kabinet met het verzoek om perspectief te bieden aan ondernemers en zo snel mogelijk te versoepelen.

Motie 21 moet hij eveneens ontraden. De landelijke regels moeten lokaal gehandhaafd worden.

De heer **Bosch** (PVV) verwijst naar de handelwijze bij krakers.

De heer **Verschuure** (wethouder) meent dat ook daar gehandhaafd wordt.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) handhaaft zijn motie.

De heer **Verschuure** (wethouder) vindt motie 22 sympathiek, maar moet die toch ontraden, onder verwijzing naar de eerdere opmerking dat TONK-middelen terugvloeien naar de algemene middelen. Datzelfde geldt voor motie 23.

De heer **Van Heuven** (PvdD) meent dat, als er een meerderheid is voor beide moties, het college daaraan gehoor moet geven. Het gaat om de vraag of iets inhoudelijk kan en niet om de vraag of iets technisch kan.

De heer **Verschuure** (wethouder) heeft al gezegd dat de raad het budgetrecht heeft. Hij heeft een duiding gegeven en de moties ontraden. Het college hanteert de stelregel dat bij de Voorjaarsnota een integrale afweging wordt voorgesteld.

De heer **Sungur** (DENK) vraagt naar de inhoudelijke mening van de wethouder.

De heer **Verschuure** (wethouder) vindt het inhoudelijk een sympathieke motie.

De heer **Dekkers** (GroenLinks) wil eventueel na de schorsing nog een motie indienen.

De heer **Peters** (D66) vindt het vreemd dat GroenLinks geen inbreng heeft geleverd, maar wel een motie wil indienen.

De heer **Sungur** (DENK) stelt voor om de beraadslagingen over dit agendapunt nog niet te sluiten,

zodat partijen in de pauze gelegenheid hebben om te overleggen.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) trekt motie 18 en 19 in, omdat die zijn overgenomen door de wethouder.

De **voorzitter** meldt dat na de lunchpauze eerst agendapunt 16 zal worden behandeld, in verband met een andere verplichting van wethouder Eerenberg.

De voorzitter schorst hierop de vergadering voor de lunch.

(Bij heropening van de vergadering heeft de heer Zwanenberg het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan mevrouw Dijkma).

De **voorzitter** heropent de vergadering. Ze meldt dat wethouder Eerenberg is genomineerd als beste jonge bestuurder van het jaar voor het binnenlands bestuur en deze middag de uitslag verwacht. Omdat er geen sprekers zijn over agendapunt 16, Raadsvoorstel Zienswijzenmogelijkheid Kadernota RUD Utrecht 2023, waarvoor hij de verantwoordelijke wethouder is, stelt ze voor er een A-punt van te maken en er bij de stemmingsraad over te stemmen. Ze constateert dat de raad hiermee instemt.

Daarop stelt de voorzitter aan de orde de voortzetting van de behandeling van:

14. Debat perspectief bieden voor Utrechtse ondernemers als gevolg van de coronacrisis.

De heer **Van Steeg** (CDA) verzoekt dit agendapunt nog niet te sluiten en verder te gaan met de agenda, omdat er nog wordt gewerkt aan een motie.

De heer **Sungur** (DENK) stelt voor eerst andere fracties aan het woord te laten, zodat er kan worden gewerkt aan die motie.

De **voorzitter** stelt vast dat de raad hiermee akkoord gaat.

De heer **Sungur** dient motie 24 in, Nultarief reclamebelasting voor 2022 en 2023, mede namens de VVD-fractie met de opdracht, de precariobelasting voor reclame in de openbare ruimte over 2022 en 2023 vast te stellen op een nultarief, hiervoor dekking te zoeken uit het coronamaatregelenpakket en betrokken ondernemers hierover tijdig te informeren.

De heer **Peters** (D66) trekt motie 14 in, Utrecht 900 samen met Utrechtse ondernemers, omdat ze is overgenomen.

Hierna schorst de voorzitter voor enkele minuten de vergadering.

Na heropening van de vergadering verleent de voorzitter het woord aan de heer Van Steeg.

De heer **Van Steeg** (CDA) dient motie 25 in, Steun ondernemers vanuit TONK, mede namens de fracties van Stadsbelang Utrecht, PVV, VVD, GroenLinks, ChristenUnie, D66, DENK en PvdA, met de opdracht, de onderbesteding bij de TONK-gelden beschikbaar te stellen voor ondernemers die in genoemde sectoren in financiële problemen zijn geraakt en inwoners die in financiële problemen zijn

geraakt door de coronacrisis; hierbij een extra mogelijkheid te creëren voor ondernemers die buiten eerdere regelingen zijn gevallen, zoals starters en zzp'ers, maar ook ondernemers die geen profijt hadden van de terrasregelingen; actief te communiceren over het bestaan van deze extra mogelijkheid en de raad hierover te informeren.

Hiermee trekt spreker motie 23 in, TONK-middelen inzetten voor ondernemers.

De heer **Verschuure** (wethouder) ontraadt motie 24, omdat er niet genoeg middelen voor zijn. Motie 25 vindt hij sympathiek. Hij zal met collega Voortman bekijken hoe de regeling eruit moet komen te zien. Hij komt er nog op terug en laat het oordeel aan de raad.

Hierna schorst de voorzitter kort de vergadering.

Na heropening van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde:

15. Debat voorschoolse educatie en lerarentekort.

Mevrouw **Assen** (PvdA) maakt een punt van orde over het voorlezen van het dictum van een motie. Ze stelt voor daarvan de essentie te melden, maar omdat het gebruikelijk is dat bij een motie het dictum wordt voorgelezen, gaat de voorzitter hiermee niet akkoord.

De heer **Wiegant** (SP) biedt aan de moties namens haar in te dienen.

Mevrouw **Assen** (PvdA) begint met haar inbreng. Ze vindt dat het college te weinig doet om de problemen aan te pakken bij het lerarentekort en de voorschoolse educatie. Deze hebben een enorme impact op de kansengelijkheid. Het is volgens haar onbestaanbaar dat het college leraren op hoge parkeerkosten jaagt, terwijl wonen al onbetaalbaar is. De PvdA-fractie steunt de moties van de VVD-fractie op dit terrein.

Ze mist data die beter inzicht geven in het lerarentekort. Ze vraagt hierbij de Universiteit Utrecht te betrekken en dient daarom motie 26 in, Effectieve aanpak van lerarentekort vraagt om nauwkeurige analyse nu en in de toekomst, mede namens de fracties van Student & Starter, VVD, PvdD, CDA, DENK en SP met de opdracht... Hierna zal de heer Wiegant het dictum voorlezen.

De **voorzitter** vindt het op die manier verwarrend vergaderen.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) maakt een punt van orde, omdat er gemarchandeerd wordt met tijd. Zo heeft hij ook wel eens tijd van een andere fractie mogen gebruiken. Hij vindt dit niet de goede gang van zaken.

De **voorzitter** stelt vast dat mevrouw Assen de moties indient die ze binnen haar spreektijd kan indienen. Daar waar ze een tekort aan spreektijd heeft, doet de heer Wiegant dat, maar hij treedt niet op als interval.

Mevrouw **Assen** (PvdA) maakt bezwaar tegen hoe het nu gaat. Ze heeft vaak genoeg moties ingediend en alleen de strekking weergegeven. Ze heeft namelijk ook tekst om haar moties in te leiden. Ze zal alleen de dictums voorlezen. Het dictum van motie 26 luidt:

1. naast de zaken die we al weten in beeld te brengen wat de ontwikkelingen de komende

- (tientallen) jaren zijn van het aantal kinderen in de schoolgaande leeftijd van buurt tot buurt en het aantal leraren dat met pensioen gaat;
2. in beeld te brengen wat de ontwikkeling is van het lerarentekort in het Speciaal Basis Onderwijs en Regulier Basis Onderwijs;
 3. met de Universiteit Utrecht in gesprek te gaan over samenwerking bij het uitvoeren van de totale analyse van het lerarentekort;
 4. dit alles te doen in samenwerking met Utrecht Leert;
 5. de raad hierover te informeren voor de Programmabegroting van 2023.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) vraagt naar de aanleiding en achtergrond van deze motie.

Mevrouw **Assen** (PvdA) licht toe dat de raad data krijgt over het lerarentekort. Maar in de brieven daarover lopen kwantitatieve en kwalitatieve data door elkaar en wordt een percentage van het lerarentekort genoemd waarbij geen onderscheid wordt gemaakt tussen speciaal en regulier basisonderwijs. Ze mist meer data die ze nodig heeft voor een goed beeld en een goede aanpak. Tevens dient ze motie 27 in, Het lerarentekort vraagt om een kortetermijnaanpak, mede namens de fracties van Student & Starter, VVD, PvdD, CDA, DENK en SP met de opdracht, voor de VJN samen met de partners van Utrecht Leert tot een aanvulling te komen op het Actieplan Utrecht Leert om het lerarentekort ook op de korte termijn te bestrijden.

Over voorschoolse educatie dient ze motie 28 in, Actualisering van het Utrechts Kwaliteits Kader inclusief de kwaliteitsmeting is op korte termijn nodig, mede namens de fracties van Student & Starter, GroenLinks, D66, DENK en SP, met de opdracht, het initiatief te nemen om met dezelfde partners als voorheen het Utrechts Kwaliteits Kader te actualiseren, inclusief aanbevelingen; hier een kwaliteitsmeting onderdeel van te laten zijn; de raad uiterlijk Q2 hierover te informeren.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) vindt het een sympathieke motie, maar vraagt wat de motie oplevert en of de PvdA-fractie een dekkingsvoorstel heeft.

Mevrouw **Assen** (PvdA) antwoordt dat haar fractie ervan overtuigd is dat de voorschoolse educatie de afgelopen jaren achteruit is gegaan, omdat medewerkers geen tijd meer hebben om zich voor te bereiden. Door het actualiseren van het kwaliteitskader met een kwaliteitsmeting kunnen er concrete aanbevelingen komen om de kwaliteit te verbeteren. Ze vraagt de dekking te zoeken bij de voorjaarsnota.

Ze dient vervolgens motie 29 in, Investeer in extra toeleiding om het bereik van de voorschoolse educatie te verhogen, mede namens de fracties van Student & Starter, PvdD, DENK en SP met de opdracht, uiterlijk bij de voorjaarsnota te zorgen voor intensivering van het aantal toeleiders en hierbij rekening te houden met de bereikcijfers per buurt of wijk.

De heer **Wiegant** (SP) sluit zich aan bij de inbreng van de PvdA-fractie.

De heer **Rood** (GroenLinks) houdt zijn maidenspeech, waarin hij ingaat op wat het vak van leraar inhoudt en hoe belangrijk leraren voor alle kinderen zijn, vooral voor hen die extra aandacht en steun nodig hebben, zoals hijzelf als kind heeft ervaren. Tijdens zijn middelbareschooltijd heeft hij door de vechtscheiding van zijn ouders in verschillende jeugdzorginstellingen gewoond. Het was een zware tijd, waarbij de school zijn veilige haven was. Leraren en ondersteunend personeel hebben hem gesteund en door deze zware tijd gesleept, waarvoor hij ze altijd dankbaar zal blijven. Hij gunt

alle kinderen de aandacht en steun die hij kreeg. Het is daarom dat hij met passie spreekt over de inzet van onderwijs voor eerlijke kansen en zich zorgen maakt over de terugloop in de voorschoolse educatie en het lerarentekort. De werkdruk in het hele onderwijs is groot, waardoor mensen niet altijd de zorg aan leerlingen kunnen bieden die ze nodig hebben. Maar dit kan niet alleen lokaal worden opgelost. Daarom is de GroenLinks-fractie blij dat in het landelijke coalitieakkoord het voornemen staat de kansengelijkheid te vergroten door te investeren in kinderopvang, voor- en voerschoolse educatie en de rijke schooldag. Zijn fractie roept op actief lokale expertise aan te bieden om deze investeringen zo effectief mogelijk vorm te geven. Om de kennis aan te scherpen steunt ze motie 28. Ook staat ze positief tegenover motie 29, maar heeft ze vragen over de dekking en effectiviteit van dit voorstel. Spreker vraagt wat de wethouder zelf voornemens is om het teruglopen van de aantallen bij de voorschoolse educatie te keren.

Hij is trots op de aanpak van het college van het lerarentekort. Dit tekort, 8% op het PO, ligt in Utrecht namelijk aanzienlijk lager dan in andere grote steden, maar is nog steeds te hoog. Hij steunt de wethouder bij het voortzetten van haar programma. De GroenLinks-fractie maakt zich in het bijzonder zorgen over startende leraren die uitstromen en vindt het belangrijk zo veel mogelijk starters te houden. Daarom dient spreker motie 30 in, Behoud startende leraren, mede namens de fracties van PvdA en D66, met de opdracht dat het college in gesprek gaat met het onderwijsveld om te onderzoeken wat nodig is om te voorkomen dat startende docenten uitstromen, en dat het college op basis daarvan de inzet op startende docenten aanscherpt en prioriteert binnen het actieplan Utrecht Leert, om zo te voorkomen dat zij uitstromen.

De **voorzitter** feliciteert de heer Rood met zijn maidenspeech.

(Applaus.)

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) herinnert eraan dat de fractie van Stadsbelang Utrecht in 2018 en 2019 meerdere malen heeft gewezen op het feit dat er nauwelijks meetbaar effect is op het tegengaan van taal- en rekenvaardigheidsachterstanden bij het plaatsen van kinderen op voor- en voerschoolse educatie, en heeft gevraagd het effect hiervan te meten, onder andere met motie 247/2018. Op de VVD-fractie na heeft iedereen in de raad dit afgewezen, maar men komt nu terug met precies dezelfde opdracht.

Zijn fractie pleit er nog steeds voor om het gemeentelijk budget in te zetten daar waar dit het meeste effect sorteert, namelijk bij de achterstandsleerlingen in de groepen 6, 7 en 8 van de basisschool, omdat deze gemotiveerd zijn om toegelaten te kunnen worden op het vervolgonderwijs. Hij betreurt het dat basisscholen niet de gewenste streefcijfers halen voor de reken- en taalbeheersing en dat een op de drie leerlingen van particuliere onderwijsbedrijven huiswerkbegeleiding krijgt, bijles en examentraining. Hij vraagt het college met voorstellen te komen om alle kinderen deze extra zorg te geven.

Professionele onderwijsbesturen en directies moeten volgens hem zelf in staat zijn het lerarentekort aan te pakken. Als de overheid die taak naar zich toe zou trekken, holt dit de verantwoordelijkheid uit van die onderwijsorganisaties. De gemeentelijke overheid kan hierop € 1 miljoen besparen en dat inzetten voor echte gemeentelijke taken. Daarom vraagt zijn fractie het college voorstellen te doen om te bezuinigen op dit punt.

Mevrouw **Meerding** (VVD) meldt dat de VVD-fractie wil dat er wordt gewerkt aan veel betere randvoorwaarden voor leraren, zodat ze betaalbaar in de stad kunnen wonen en naar hun werk kunnen reizen. Ze dient hiertoe twee moties in. Motie 31, Geef leraren voorrang op een woning, dient

ze in mede namens de fracties van D66 en PvdA met de opdracht, alles in het werk te stellen om er zo snel mogelijk voor te zorgen dat middenhuur en koopwoningen aan onmisbare maatschappelijke beroepen kunnen worden toegewezen, zoals leraren, en voor de PGB 2022 met een brief aan de raad te komen, met daarin een stand van zaken over de uitvoering van deze motie.

De heer **Rood** (GroenLinks) wijst erop dat er naast leraren ook loodgieters, agenten en verplegers nodig zijn, en vraagt hoe de VVD-fractie haar voorstel uitlegt aan mensen uit andere essentiële beroepen waaraan een tekort is.

Mevrouw **Meerding** (VVD) antwoordt dat de maatschappelijk onmisbare beroepen als agenten, zorgmedewerkers en leraren afgebakend zijn. Zij vindt het belangrijk dat deze groepen extra aandacht krijgen en dat er wordt ingegrepen, omdat het tekort aan deze medewerkers zichtbaar is. Ze begrijpt de opmerking van de heer Rood en beaamt dat het woningprobleem groter is.

De heer **Rood** (GroenLinks) heeft gevraagd hoe dit kan worden uitgelegd aan mensen uit andere beroepen die ook behoefte hebben aan een woning.

Mevrouw **Meerding** (VVD) antwoordt dat de uitleg is dat de VVD-fractie veel andere plannen op het gebied van wonen heeft. Vanwege de aandacht voor het lerarentekort legt ze daar de prioriteit. Ze vervolgt dat motie 31 bijna een meerderheid heeft en ze roept iedereen op deze motie te steunen. Ook dient ze motie 32 in, Geef leraren korting op elektrische fiets, mede namens de fracties van PvdA en CDA, met de opdracht, de daad bij het woord te voegen door leraren (van buiten Utrecht) een concrete oplossing te bieden die het gebruik van elektrische deelfietsen met korting mogelijk maakt, bijvoorbeeld in de vorm van het aan hen verlenen van een U-pas en de kosten hiervoor te dekken uit de opbrengsten van het betaald parkeren bij scholen. Ze voegt hieraan toe dat de VVD-fractie eigenlijk voorstander is van gratis parkeervergunningen voor docenten, maar het college daar niet aan wil.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) is nieuwsgierig naar de consequenties voor andere investeringen op basis van de parkeeropbrengsten. Hij herinnert eraan dat in de commissie is gezegd dat dit een zaak is tussen werkgever en werknemer.

Mevrouw **Meerding** (VVD) vindt dat een vraag voor het college. Ze heeft geprobeerd de werkgever/werknemer-relatie eruit te halen door te spreken over deelfietsen.

De heer **Rood** (GroenLinks) vraagt hoe het systeem van deelfietsen moet gaan werken en of er voor andere essentiële beroepen ook deelfietsen moeten komen. Voor hem is dit iets tussen werkgever en werknemer.

Mevrouw **Meerding** (VVD) antwoordt dat er al veel deelfietsen in Utrecht staan. Met de U-pas kan men er met korting gebruik van maken. Ze ziet graag dat deze aan leraren van buiten Utrecht worden aangeboden als alternatief.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) vindt het goed dat er een aantal voorstellen is gedaan om het actieplan Utrecht Leert te verbeteren en versnellen. Hij vraagt wie actief de regie heeft op het voorstel om het Utrechts Kwaliteits Kader te actualiseren, omdat het hierbij gaat om een

samenwerking tussen partners, waarvan de gemeente er één is.

De heer **Saiah** (D66) merkt op dat er een aantal goede moties is ingediend die de D66-fractie steunt. Zijn fractie heeft meermalen haar zorg geuit over de voorschoolse educatie na de transitie en heeft benadrukt dat de communicatie goed en helder moet zijn en er moet worden gekeken naar de toeleiding. Ouders zijn namelijk bang dat ze veel moeten betalen en weten niet hoe de toeslagen werken. Hij vraagt de wethouder hoe de gemeente ervoor zorgt dat de communicatie nog laagdrempeliger wordt.

Ook zijn fractie heeft zorgen over het lerarentekort. Ze wacht de reactie van het college af.

De heer **Van Steeg** (CDA) heeft het gevoel dat de wethouder hard aan de slag is op deze onderwerpen. De CDA-fractie steunt de moties die de PvdA-fractie heeft ingediend, met name om meer greep te krijgen op het lerarentekort. Bij de voorschoolse opvang is de toeleiding een groot zorgpunt, zeker in de kwetsbare wijken. De coronacrisis heeft er weliswaar invloed op, maar spreker wil verbetering zien op dit vlak. Hij wacht met interesse de reactie van de wethouder op dit punt af.

Mevrouw **Klein** (wethouder) behandelt de moties naar onderwerp. Ze benadrukt dat de voorschool waanzinnig belangrijk is voor een goede start op de basisschool. Daarom strijdt ze er iedere dag voor dat peuters die er baat bij hebben, bijvoorbeeld vanwege het risico op ontwikkelingsachterstand, eraan deel kunnen nemen. Ze beaamt dat het ook belangrijk is iets te doen voor achterstandsleerlingen van de groepen 6, 7 en 8. Daarom is het en/en. Men is er nog niet, daarom zijn er de afgelopen tijd aanpassingen gedaan. Ze ziet dat er een toename is van peuters met een extra ondersteuningsbehoefte en dat er sprake is van een personeelstekort. Daarop is actie ondernomen, zoals subsidie voor extra pedagogische coaches, extra budget voor de voorschool plus en extra studenten in de voorschool, betaald uit de NPO-middelen.

Motie 28, Actualisering van het Utrechts Kwaliteits Kader inclusief kwaliteitsmeting op korte termijn nodig, neemt ze over. Ze is hier al mee bezig met alle partners die daarbij nodig zijn. De gemeente neemt de regie. Ze zal uiterlijk in Q2 de raad informeren, maar dan is die actualisering nog niet af. Bij toeleiding tot de voorschoolse educatie hoort communicatie. Daarom heeft ze ervoor gezorgd dat er een procesbegeleider is tussen de toeleiders – die in dienst zijn bij de gemeente bij volksgezondheid – en de planners van de aanbieder van de voorschool. Digitaal worden gegevens slimmer uitgewisseld, er is een pilot en ze bekijkt waar dingen kunnen worden gedaan die helpen, zoals een inloopsprekkuur. Op het consultatiebureau krijgen kinderen een welkomstasje en de sociale raadslieden helpen hierbij, met de vertrouwelijke informatie van de Belastingdienst.

De heer **Saiah** (D66) wijst erop dat mensen wantrouwig zijn jegens overheid, Belastingdienst en organisaties die daarmee gelieerd zijn. Daarom is het volgens hem lastig informatie over te brengen en helpt het enorm als dit wordt meegenomen in de communicatiestrategie.

Mevrouw **Klein** (wethouder) deelt dat zeer. De raad krijgt iedere zes maanden een update hierover. Maar ze wijst erop dat het bij communicatie ook gaat om de ambassadeursfunctie van mensen die goede ervaringen hebben en mensen in eigen kring hierover informeren. De overheid, inclusief de lokale overheid, moet het vertrouwen weer terugwinnen. Daaraan wordt hard gewerkt.

De heer **Rood** (GroenLinks) vraagt de wethouder toe te zeggen bij de volgende update de effectiviteit van de maatregelen toe te lichten.

Mevrouw **Klein** (wethouder) antwoordt dat dit bij elkaar hoort en zegt dat graag toe.

Ze vervolgt met motie 29, Investeer extra in toeleiding om het bereik van voorschoolse educatie te verhogen. Ze vindt dat het belangrijk is genoeg menskracht te hebben. Ze ziet mogelijkheden binnen het programma om voor een dekking te zorgen en werkt hier al aan. Ze neemt de motie over.

Er is een "Utrecht leert"-aanpak gemaakt, samen met iedereen die daarbij nodig is, dus ook de lerarenopleiders en de scholen. Daarbij is er vooral gekozen voor het aantrekkelijker maken van vak van de leerkracht, het aantrekken en behouden van onderwijstalent, opleiden en begeleiden in de school en het nieuwe opleiden, dat ervoor zorgt dat leerkrachten in de loop van de tijd kunnen veranderen. Dit is voor de middellange en langere termijn. Op de korte termijn wordt ook heel veel gedaan.

Motie 26, Effectieve aanpak van lerarentekort vraagt om nauwkeurige analyse nu en in de toekomst: In de trendrapportage in opdracht van OCW staat veel informatie die in de motie wordt gevraagd. Ze zal ervoor zorgen dat die duidelijker wordt toegespitst op de Utrechtse situatie. Ze gaat graag het gesprek met de universiteit aan. Ze laat het oordeel aan de raad, omdat het hierbij ook gaat om ondersteuning van beleid.

Motie 27, Het lerarentekort vraagt ook om een korte termijn aanpak: Dit gebeurt iedere dag.

Vanwege de covidaanpak is dit de afgelopen twee jaar dagelijks aan de hand geweest. Maar spreekster vindt het niet netjes iets toe te zeggen wat de Utrechtse onderwijsagenda gezamenlijk kan opleveren. Ze zegt toe in een brief te zetten wat er allemaal gebeurt en duidelijk te beschrijven waar het allemaal om gaat, zodat het voor de raad duidelijk wordt hoe daaraan wordt gewerkt. Inhoudelijk is de beste korte termijn aanpak het in dienstnemen en opleiden van zijinstromers en het voorkomen van uitval van startende leraren. Daarnaast worden er ad hoc maatregelen getroffen die men het liefst wil voorkomen. De G4 en Almere hebben een convenant met het ministerie gesloten over extra geld voor de aanpak van het lerarentekort.

Motie 30, behoud startende leraren: Hierover is ze in overleg met de partners in Utrecht. Ze neemt de motie over en verwacht dat de plannen voor de zomervakantie gereed zijn.

Motie 31, geef leraren voorrang op een woning: In de afgelopen jaren hebben leraren via hun inkomen voorrang gekregen. Er is een nieuwe wet, de antwoorden op de schriftelijke vragen daarover komen binnenkort naar de raad. Ze raadt aan die af te wachten. Wethouder Diepenveen zal uitzoeken welke nieuwe mogelijkheden die wet oplevert.

Motie 32, Geef leraren korting op elektrische fiets, begrijpt ze goed. De dekking is echter niet deugdelijk, omdat niet zomaar parkeergeld aan een beleidsdoel kan worden gekoppeld. Ze ontraadt de motie, maar zegt toe hierover met de schoolbesturen te spreken om te kijken hoe dit gezamenlijk kan worden gedaan. Het is inderdaad aan de werkgever hiervoor te zorgen, maar spreekster vindt het belangrijk in dit geval te bekijken hoe dit in partnerschap kan worden gedaan.

De heer **Rood** (GroenLinks) trekt motie 30, behoud startende leraren, in, omdat ze is overgenomen.

De heer **Van Corler** (nestor) spreekt de heer Rood toe in verband met zijn maidenspeech. Hij vond het een mooi, persoonlijk en moedig verhaal, omdat daarin aandacht is besteed aan een moeilijke periode in zijn jeugd en de verbinding is gelegd met het vak van leraar. Het is jammer dat de heer Rood nog maar een korte periode heeft in deze raad, maar spreker hoopt dat hij na de verkiezingen terugkomt. Hij feliciteert de heer Rood met zijn maidenspeech.

(Applaus.)

17. Raadvoorstel Tijdelijk wonen en nieuwe grondexploitatie BEFU-terrein Hoograven.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) heeft een drietal bedenkingen tegen dit overigens prima plan. Er wordt in het raadsvoorstel besloten te zorgen voor een goede aansluiting op de Liesboschwetering en het Liesboschpark, een gewenste groene verbinding. Daarover dient ze amendement 4 in, Ontmoeting, beweging én ecologie in het Liesboschpark en langs de Liesboschwetering, mede namens de SP-fractie, waarin beslispunt 2.i in het raadsvoorstel wordt aangepast, met het doel bij de inrichting van het terrein rekening te houden met een goede aansluiting op de historische Liesboschwetering en het Liesboschpark met ruimte voor ontmoeting, beweging en ecologie.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt aan welke maatregelen ze hierbij moet denken.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) antwoordt dat er wordt gekeken welke soorten er nu voorkomen, bij de inrichting rekening wordt gehouden met onderbeplanting waar dieren kunnen schuilen, er doorgaande bomenlijnen zijn waar vleermuizen gebruik van kunnen maken, er bij de soortkeuze rekening wordt gehouden met wat goed is voor de biodiversiteit en er niet wordt geasfalteerd in het groen.

Ze vervolgt met haar tweede bedenking over geluidsbelasting. Er wordt immers gekozen voor tijdelijk wonen omdat het volgens de milieuwetgeving ongezond is om in de geluidshinder van snelwegen te wonen. Ze maakt zich daar zorgen over en begrijpt in die zin niet het verschil tussen tijdelijk en niet tijdelijk. Er wordt een aantal verplichte maatregelen opgelegd om de geluidsbelasting te beperken en een aantal waaruit de ontwikkelaar kan kiezen. Ze betreurt dat niet alles geëist wordt en er niet meer nadruk ligt op de geluidsluwe zijde en vindt het vreemd dat de beperkte woonduur ertussen staat, omdat moeten verhuizen meer stress oplevert. Ze dient hierover amendement 5 in, Stress wordt niet minder van een tijdelijk contract, mede namens de fractie van Student & Starter, met de strekking dat woonduur als keuze wordt geschrapd en de geluidsluwe zijde iets meer wordt benadrukt en als verplichting wordt gesteld.

De heer **Işik** (PvdA) vraagt naar de dekking.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) antwoordt dat de dekking uit de exploitatie van de ontwikkelaar moet komen. Met het amendement wordt het aantal keuzes voor de ontwikkelaar kleiner gemaakt. De derde bedenking betreft de duurzaamheid van de wooneenheden. De heer Koppelaar zal daarover meer zeggen, mede namens de PvdD-fractie en voorstellen dit aan de tender toe te voegen. In de commissie heeft de wethouder toegezegd natuurinclusief bouwen als suggestie mee te nemen waarop inschrijvers punten kunnen scoren. Ze bedankt hem daarvoor.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) staat positief tegenover dit raadsvoorstel. Tijdelijke bewoning is een goede zaak zolang permanent wonen nog niet mogelijk is. Maar de duurzaamheidseisen aan tijdelijke wooneenheden zijn niet hard geformuleerd. Daarom dient hij amendement 6 in, Duurzaamheid is de norm, ook bij tijdelijke woningen, mede namens de fracties van PvdA, PvdD en ChristenUnie, met als doel de duurzaamheidseisen bij beslispunt 2.e verder aan te scherpen.

De heer **Koning** (D66) begrijpt uit het amendement dat er herplaatsbare woningen moeten worden neergezet. Hij vindt dat demontabel ook mogelijk zou moeten zijn. Kan dat met dit amendement?

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) antwoordt dat het raadsvoorstel is gevolgd waarin sprake is van herplaatsbare woonunits. Het enige dat wordt veranderd, is dat van een optie een harde eis wordt gemaakt. Ook is er een bijzin toegevoegd over energiezuinigheid. Hij is het met de D66-fractie eens dat het ook om een demontabele woning kan gaan. De nadruk ligt op hergebruik.

De heer **Schipper** (SP) kan instemmen met de tijdelijke invulling van dit terrein, gezien de enorme woningnood en het langjarige uitstel van definitieve bouwplannen voor dit terrein. Hij dankt de wethouder voor diens belofte om het herstel van een rechtstreekse buslijn van Hoograven naar Leidsche Rijn serieus mee te nemen. De provinciale SP-fractie pakt dit ook op. Spreker breekt een lans voor de snelle aanpak van de geluidshinder. In 2019 heeft hij hiervoor motie 400 ingediend, maar die kreeg geen steun van de coalitie. Die motie dient hij geactualiseerd opnieuw in, met steun van de D66-fractie. Motie 33, Alles uit de kast voor aanpak geluidshinder A12, dient hij in mede namens de fracties van PVV, ChristenUnie, VVD, PvdA, D66, Student & Starter, PvdD en CDA, met het verzoek, alles uit de kast te halen om te komen tot een spoedige oplossing van deze onaanvaardbare patstelling; hiertoe per omgaande met Rijk en provincie om de tafel te gaan en zo nodig ook te kijken naar de inzet van eigen middelen (cofinanciering); de raad uiterlijk ten tijde van de Voorjaarsnota 2022 te informeren over de stand van zaken.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) zegt dat haar fractie die bescherming tegen geluidsoverlast ook heel graag wil en het belangrijk vindt dat het college hier vol op inzet en lobbyt bij het Rijk, maar ze vraagt zich af of cofinanciering de onderhandelingspositie van de gemeente niet enorm onderuithaalt.

De heer **Schipper** (SP) antwoordt dat hij in 2019 exact deze reactie kreeg van wethouder Van Hooijdonk. Tweeënhalf jaar later moet er een knoop worden doorgehakt, anders zitten de bewoners tot 2027 in de herrie. Dat vindt hij onaanvaardbaar.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) vindt dat ook onaanvaardbaar. Ze hoort graag van het college of het helpt als de gemeente er middelen bij legt. Haar fractie wil zeker weten dat de goede maatregelen worden getroffen en het Rijk niet wordt geholpen met verantwoordelijkheden die bij het Rijk liggen.

De heer **Schipper** (SP) reageert dat het Rijk voor 2023 een saneringsplan moet hebben. Daarom heeft hij "zo nodig" opgenomen in de motie. Hij denkt niet dat een mogelijke inzet van eigen middelen de onderhandelingspositie van de gemeente schaadt. Bij de voorjaarsnota kan de raad er altijd nog andere gedachten over vormen. Er moet eindelijk ijzer met handen worden gebroken.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) vindt het lastig nu een motie in te dienen dat de raad hiervoor staat, en dit bij de voorjaarsnota te heroverwegen. Ze hoort graag van de wethouder of de motie echt gaat helpen.

De heer **Bosch** (PVV) vindt het een prima initiatief om op sommige plekken tijdelijk wonen toe te staan. Zijn fractie heeft moeite met de coulante houding van dit college ten opzichte van krakers. Ze heeft hierover meerdere keren vragen gesteld, onder andere omdat kraken bij wet verboden is. Ze stadsnomaden noemen getuigt van een romantische bril. Daarom dient hij motie 34 in, Mededelen ja, praten nee, met de opdracht, op geen enkele manier in gesprek te gaan met (anders dan mededelingen tot ontruiming en dergelijke) of ruimte te geven aan krakers om oplossingen te vinden

voor hun woonsituatie.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) herinnert eraan dat haar fractie, met andere fracties, vaak heeft opgeroepen om meer vaart te maken meer tijdelijke woningbouw. Met dit voorstel komen er 600 woningen bij. In de commissie heeft ze extra aandacht gevraagd voor een stevige rol van de woningcorporaties bij bouw en beheer van de woningen en aangedrongen op voldoende maatregelen voor stilte op deze luidruchtige plek, investering in het sociaal beheer en verbetering van de openbare ruimte. Ze is tevreden met de toezeggingen hierop. De moties die dit versterken, steunt ze en ze zal het voorstel steunen.

De heer **Koning** (D66) denkt dat de vraag aan de wethouder kan worden aangescherpt door te zeggen dat Utrecht bereid is tot cofinanciering van de geluidsschermen, onder voorwaarde dat die verder gaan dan de wettelijke eisen, er nog minder geluidshinder optreedt en er wellicht meer woningen kunnen worden gebouwd in dit gebied. Hij vraagt of de GroenLinks-fractie hiervoor openstaat.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) vraagt zich af of het gaat helpen om op voorhand te zeggen dat de gemeente bereid is de portemonnee te trekken. Dit vraagt ze de wethouder. Afhankelijk van het antwoord zal de GroenLinks-fractie haar positie overwegen. Zij is verbaasd dat de D66-fractie op voorhand ervan overtuigd is dat dit het geval is en de motie getekend heeft.

De heer **Koning** (D66) reageert dat het essentieel is dat de gemeente er iets voor terugkrijgt, als ze er geld in gaat steken, namelijk meer ruimte om woningen te bouwen of verdergaan met het terugdringen van de geluidshinder dan wettelijk moet. Het Rijk is immers verplicht dit voor Utrecht op te lossen. Het is belangrijk dat het college met deze boodschap op pad gaat.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) ziet niet alleen een kans om tijdelijke woningen toe te voegen, maar ook een beperking, omdat het college kiest voor alleen de STUW-partners om deze woningen kunnen realiseren. Dit betekent dat de geselecteerde woningcorporatie verlies kan gaan leiden en de gemeente dus genooddaakt is om de exploitatieduur te verlengen. Het college neemt al ruimte om de grondexploitatie te verlengen tot 2036 om verliezen te kunnen dekken. Bovendien wordt de spoeling van het aantal gegadigden dun.

Hij vraagt wat er is gedaan met motie 43/2015 en waarom alleen STUW-leden worden uitgenodigd, terwijl er meer partijen zijn met meer verstand van tijdelijke woningen, waardoor de grondexploitatie wellicht niet hoeft te worden verlengd tot 2036. Ook vraagt hij wat het Didam-arrest in combinatie met de overgenomen motie 43/2015 betekent voor het voornemen om de ontwikkeling alleen aan corporaties te gunnen. In dit kader stelt hij voor de besluitvorming uit te stellen tot hierover duidelijkheid is. Hij vraagt de toezegging dat het college hierover op korte termijn uitsluitsel geeft. Spreker dient amendement 7 in, Inschrijving BEFU terrein Hoograven openstellen voor zoveel mogelijk partijen, mede namens de VVD-fractie, met de strekking niet alleen met STUW-partijen te praten, maar ook particuliere initiatiefnemers ruimte te geven.

De heer **Işik** (PvdA) vraagt of de heer Bos het met hem eens is dat particulieren meer huur vragen dan corporaties.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) antwoordt dat daarover afspraken kunnen worden gemaakt. Ook

zij kunnen sociale huur realiseren. Ze zijn bovendien in staat snel tijdelijke woonruimten te realiseren.

De heer **Van der Marel** (VVD) staat positief tegenover het raadsvoorstel, maar hecht belang aan gelijke kansen voor marktpartijen en corporatiepartijen. Daarom steunt zijn fractie amendement 7.

De heer **Işik** (PvdA) vindt het onverstandig om bouwgronden jarenlang ongebruikt te laten liggen. Ook deze woningen zijn daarom welkom. De PvdA-fractie staat onder het amendement over duurzaamheid en zal de andere amendementen beoordelen op basis van de reactie van de wethouder.

De heer **Diepeveen** (wethouder) antwoordt dat amendement 4, Ontmoeting, beweging én ecologie in het Liesboschpark en langs de Liesboschwetering, helemaal in lijn ligt met zijn antwoord in de commissie en een positief advies krijgt.

Bij amendement 5, Stress wordt niet minder van een tijdelijk contract is hij het niet met de indienster eens dat het beperken van de woonduur geen factor zou zijn. Medisch milieukundigen wijzen erop dat de duur van de blootstelling aan een bepaalde mate van geluidsoverlast een relevante factor is. Daarom is het beperken van het huurcontract tot vijf jaar toegevoegd aan het keuzepalet om de effecten van geluid te beperken.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) vraagt of de wethouder het met hem eens is dat het beter is de geluidsoverlast zo laag mogelijk te maken in plaats van de blootstelling eraan korter te maken.

De heer **Diepeveen** (wethouder) antwoordt dat het beide is en daarom beide elementen in het keuzepalet zitten. Bij de verdere ontwikkeling wordt hierover verder gesproken met de ontwikkelaar(s) om te kijken welke combinatie eruit zal komen.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) vraagt of de ontwikkelaar er nog steeds voor kan kiezen iets anders te doen dan het tijdelijke contract aanbieden en of de wethouder het met haar eens is dat weten dat het huurcontract op een bepaalde datum afloopt, stress kan opleveren.

De heer **Diepeveen** (wethouder) is het met het laatste eens, met de toevoeging dat het de stress verlaagt als dit van tevoren duidelijk is. De praktijk bij flexwoningen is dat de woonduur korter is dan vijf jaar.

Hij vervolgt met amendement 6, Duurzaamheid is de norm, ook bij tijdelijke woningen en adviseert positief op het schrappen van de woorden "bij voorkeur", met de toevoeging dat herplaatsbaar kan worden gelezen als demontabel en remontabel.

Bij motie 33, Alles uit de kast voor aanpak geluidshinder A12, is spreker het ermee eens dat hiervoor alles uit de kast moet worden gehaald. De wettelijke verplichting bestaat al heel lang en de mensen in Hoograven wachten al heel lang op een geluidsscherm. Hij wijst op het coalitieakkoord, waarin het Rijk een koppeling legt tussen het saneringsplan en het tracébesluit voor de A27. Inzet van eigen middelen spreekt het college niet aan. Bovendien staan de bovenwettelijke eisen niet in de motie genoemd en is het financiële probleem niet het echte probleem, maar spelen andere kwesties, zoals wanneer wordt begonnen met de aanpak van de ring en wat dat betekent voor de infrastructuur. Dit zijn praktische en juridische zaken. Het aannemen van deze motie verzwakt de onderhandelingspositie van de gemeente. Daarom ontraadt hij motie 33.

De heer **Schipper** (SP) vraagt welke wijziging ervoor zorgt dat de wethouder wel met de motie uit de voeten kan. Een geluidsschermbanner is immers een innige wens van de raad.

De heer **Diepeveen** (wethouder) antwoordt dat het college die wens deelt. Het cruciale punt zit in de tweede bullet van het dictum. Als "en zo nodig ook te kijken naar de inzet van eigen middelen (cofinanciering)" wordt geschrapt kan het college haar overnemen.

De heer **Koning** (D66) vraagt of het helpt die passage te laten staan met de clause dat het resultaat bovenwettelijk moet zijn.

De heer **Diepeveen** (wethouder) vindt die gedachte interessant, maar gaat er niet over als portefeuillehouder. Hij vindt het beter daarover afzonderlijk, maar spoedig, te debatteren met de verantwoordelijk wethouder.

Hij vervolgt dat hij motie 34, Mededelen ja, praten nee, ontraadt, omdat daarin wordt gevraagd op geen enkele manier in gesprek te gaan met krakers, behalve voor een eenzijdige mededeling. De gemeente is al met de krakers in gesprek om te komen tot een ontruiming met wederzijdse instemming en volmondige medewerking als de bodemsanering een aanvang neemt.

Amendement 7. Dat er alleen met STUW-leden wordt gesproken, vloeit voort uit gemaakte prestatieafspraken uit de selectieleidraad. Er is secuur naar het Didam-arrest gekeken, met juridische toetsen. Het college komt binnenkort met een brief over de implicaties van dit arrest voor gemeentelijke activiteiten en zal in de brief aandacht besteden aan de situatie op het BEFU-terrein. Het voorlopige oordeel is dat alleen met STUW-leden praten geen belemmering is voor de besluitvorming.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) wijst op zijn overgenomen motie 43 uit 2015, die eraan bijdraagt dat particuliere beleggers precies hetzelfde kunnen doen en het college ze zou betrekken bij de ontwikkeling van sociale huisvesting. In de motie wordt gesteld dat er een gelijk speelveld moet komen. Nu besluit het college particuliere partijen uit te sluiten. Hij verwacht dat het college in lijn met die motie handelt.

De heer **Diepeveen** (wethouder) denkt dat het verstandig is in de brief over het Didam-arrest terug te komen op deze motie en wat daarin staat over een gelijk speelveld.

De heer **Schipper** (SP) hecht aan een uitspraak van de raad over de geluidsschermen en dient daartoe de gewijzigde motie 35 in, Alles uit de kast voor aanpak geluidshinder A12, mede namens de fracties van D66, CDA, PvdA, VVD, PvdD, PVV, Student & Starter en ChristenUnie, waarin de gewijzigde tweede bullet is:

"hiertoe per omgaande met Rijk en Provincie om de tafel te gaan en zo nodig ook te kijken naar de inzet van eigen middelen (cofinanciering), maar dan op voorwaarde dat het aantoonbare meerwaarde heeft (bijvoorbeeld bovenwettelijke geluidsreductie)."

De heer **Diepeveen** (wethouder) gaat ervan uit dat hij namens het college kan zeggen dat hij het oordeel aan de raad laat.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) feliciteert de heer Eerenberg met het feit dat hij is uitgeroepen tot

beste jonge bestuurder van Nederland.

(Applaus.)

De **voorzitter** vindt dit een enorme felicitatie waard.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) pleit ervoor op tijd de balans op te maken wat er vanavond al dan niet behandeld kan worden, zodat de ambtelijke ondersteuning op tijd naar huis kan.

De **voorzitter** vindt dat een sympathiek voorstel en zal dit om 17.00 uur aan de orde stellen.

Daarop schorst de voorzitter de vergadering.

Na heropening van de vergadering stelt de voorzitter gelijktijdig aan de orde:

18. Raadsvoorstel Visie Klimaatadaptatie.
19. Raadsvoorstel Visie Water en Riolering Utrecht en Programma Water en Riolering 2022–2026.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) meldt dat de PvdD-fractie de Visie Klimaatadaptatie niet ambitieus genoeg vindt. Klimaatmaatregelen moeten sneller en scherper worden genomen, maar in de visie wordt niet gerept over het tegengaan van klimaatverandering, terwijl dat in alle beleidsvelden moet terugkomen. Klimaatadaptatie alleen is dweilen met de kraan open. Deze visie helpt niet tegen de huidige klimaatcrisis als niet meer wordt gedaan om de opwarming tegen te gaan. Op haar voorstellen in de commissie om hier iets aan te doen, is weinig enthousiast gereageerd. Daarom stemt de PvdD-fractie tegen deze visie: te weinig, te langzaam en te vaag.

Ze is iets positiever over de Visie water en riolering, hoewel ze liever meer ambitie had gezien en dat het sneller zou gaan, in het belang van biodiversiteit en klimaat. Er zit een programma bij. Ze is blij dat er een andere systematiek voor de rioolheffing komt en het principe dat de vervuiler betaalt richtinggevend kan zijn. In de commissie heeft de wethouder gezegd dat er standaarden en gedragscodes zijn voor biodiversiteit in relatie met onderhoudswerkzaamheden, maar er een tandje bij kan worden gezet. Spreekster vraagt de toezegging dat biodiversiteit uitgangspunt zal zijn bij keuzes voor beheer.

Ze dient amendement 8 in, Rioolvisie waterkwaliteit levendig, mede namens de Student & Starter-fractie, over het niveau van de kwaliteit van het oppervlaktewater. De streefnorm moet volgens haar minimaal levendig zijn, maar het liefst natuurlijk. Daarmee moet zo snel mogelijk worden begonnen en daarom wordt aan beslispunt 1.f toegevoegd dat het streefdoel levendig als ondergrens wordt gehanteerd en ernaar wordt gestreefd dit stapsgewijs in de periode tot 2025 te realiseren.

De heer **Schreuder** (D66) vindt de Visie Klimaatadaptatie noodzakelijk en urgent, omdat de gevolgen van klimaatverandering opgevangen moeten worden, terwijl tegelijkertijd hard moet worden gewerkt aan het tegengaan van grotere gevolgen. Zijn fractie ziet de visie als een tussenstand, omdat er nog veel moet worden uitgewerkt. De aanpassingen die de wethouder heeft toegepast maken de keuze duidelijker en concreter en de raad is daarmee goed in positie om de uitwerkingen te controleren. Het gaat met name om de uitwerking van de nu vastgestelde doelstellingen van de indicatoren, duidelijkheid over de financiering en een communicatieplan voor bewoners. De D66-fractie steunt van harte motie 36 van Student & Starter over klimaatboxen als eerste concretisering. Deze zal later

worden ingediend.

De Visie Water en Riolering legt de juiste prioriteiten neer en brengt in kaart hoe noodzakelijk de vervanging van het riool is. De koppeling van deze twee visies betekent een versterking van de stedelijke visie op riolering. De D66-fractie is blij met de uitwerking van motie 382 over een eerlijke verdeling van de rioolheffing. Het voorstel verdient echter een aanscherping op de rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) Overvecht. Hierover dient hij amendement 9 in, Positie RWZI Overvecht, mede namens de fracties van GroenLinks, VVD en PvdA, dat kiest voor een verplaatsing van de RWZI naar buiten de stad.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) reageert dat het Hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden bereid is te verplaatsen, maar van de gemeente steeds nul op rekest krijgt en van de gemeente verwacht dat bij de verplaatsingsdiscussie een locatie en geld op tafel komen. Dat staat niet in het amendement. Hij vraagt of de heer Schreuder zich ervan bewust is dat een verplaatsing geld en ruimte gaat kosten en waar hij die ziet.

De heer **Schreuder** (D66) antwoordt dat het amendement verwijst naar lopend onderzoek van de RSU. Door een duidelijke richting te geven wil spreker voorkomen dat er buiten de raad om een besluit wordt genomen om de RWZI niet te verplaatsen. Dit is in het verleden namelijk gebeurd. Daarom vindt hij het urgent dit vast te leggen. Daarmee is het college in positie in de onderhandelingen met het waterschap.

Hij vervolgt dat de planning verder moet worden uitgewerkt, zodat er genoeg tijd is om dit goed te regelen voor de volgende noodzakelijke renovatie van de RWZI.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) dient motie 36 in, Van energiebox naar klimaatbox, mede namens de fracties van GroenLinks, PvdD, D66 en CDA met de opdracht, naast de energiebox ook een klimaatbox te ontwikkelen waarbij in de box én adviesgesprekken, middelen, informatie en hulp geboden worden om vastgoed klimaatadaptief te maken; hierbij de opgave energietransitie en klimaatadaptatie gezamenlijk aan te vliegen, waarbij per doelgroep (woningeigenaar, huurder, corporatie, bedrijven) maatwerk geleverd kan worden hoe woningen/panden klimaat adaptief verduurzaamd kunnen worden; hiervoor te zoeken naar dekking bij o.a. de rioolheffing; aan de raad terug te koppelen hoe de invoering van de klimaatbox er in de praktijk aan toe gaat. Het gaat om een efficiënte aanpak en integraal werken.

De omgeving klimaatadaptief maken is leuker als er een waterspeeltuin in de buurt is. Daarover dient ze motie 37 in, hete zomers, dan afkoelen in de Waterspeeltuin, mede namens de fracties van GroenLinks, PvdA en CDA, met de opdracht, te onderzoeken waar en hoe in de stad nog meer waterspeeltuinen of sprinklersystemen kunnen komen om zo hittestress tegen te gaan, hierbij de combinatie te zoeken met groen en het creëren van een fijne ontmoetingsplek en de raad hierover te informeren.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) vraagt hoe zich dit verhoudt met waterverspilling en of dit een gesloten systeem wordt. Dit vraagt ze tevens aan de wethouder.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) antwoordt dat ze de motie breed heeft ingestoken om dit te onderzoeken en mee te nemen, en de waterspeeltuin een duurzame onderslag moet hebben. Ze dient vervolgens motie 38 in, Bomen als natuurlijk aircosysteem voor de stad, mede namens de PvdD-fractie met de opdracht, inwoners te informeren over de impact van aircos, het stimuleren van

aanplanten van meer bomen en verticaal groen en de raad hierover te informeren. Ze heeft namelijk begrepen dat één boom gelijkstaat aan tien airco's.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) is blij met de beantwoording in de commissie over de Visie Klimaatadaptatie en is blij dat het idee van het seizoenfonds is opgepakt in de praktijk. In de visie is goed ondervangen dat er rekening wordt gehouden met kwetsbare doelgroepen en de groenarme wijken daarom eerst worden aangepakt. Ze dient motie 39 in, Een klimaatloket voor inwoners en ondernemers, mede namens de fracties van GroenLinks, Student & Starter en PvdA, met de opdracht, het energieloket uit te breiden naar een klimaatloket, waar regelingen en andere nuttige informatie goed vindbaar en laagdrempeliger zijn voor alle inwoners en ondernemers, en de gemeenteraad in Q3 van 2022 te informeren over de voortgang en de communicatie.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) is blij met de concrete doelen in de Visie Klimaatadaptatie, omdat de gevolgen van klimaatverandering al merkbaar zijn. De raad komt nog te spreken over biodiversiteit naar aanleiding van onderzoeken. De GroenLinks-fractie vindt het belangrijk samen met bewoners en maatschappelijke organisaties op te trekken en is blij met de toezegging dat het college bekijkt of de gemeente Utrecht mee kan doen met de pilot serendicity. Ze gaat ervan uit dat de wethouder de raad hierover blijft informeren.

De verschillende moties dringen erop aan dat in de gemeente de link wordt gelegd met bestaande maatregelen en lijntjes naar bewoners en energiebesparing worden gelegd gecombineerd met klimaatmaatregelen. Die steunt de GroenLinks-fractie. Ze zou het toejuichen als de adviseurs van Jouw Huis Slimmer ook wijzen op de mogelijkheden van groene daken en regentonnen. Ze roept op tot een integrale benadering.

De GroenLinks-fractie vindt het een goed uitgangspunt dat de vervuiler betaalt en kijkt uit naar de nieuwe systematiek voor de rioolheffing. Ze dankt voor het amendement 9 over de RWZI.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) vindt beide voorstellen positief, zeker gezien de betrokkenheid van maatschappelijke partners die enthousiast zijn hoe deze visies als voorstellen tot stand zijn gekomen. Dit kan als voorbeeld dienen elders in het land. Hij geeft de complimenten van zijn collega's door aan de wethouder.

In verband met het toenemen van bestrating in particuliere ruimte, vraagt hij of het niet zinvol is hierover breder na te denken, bijvoorbeeld met de tuincentra in de stad, hoe zij mensen kunnen verleiden tot groen in plaats van steen. Wellicht kan een klimaatloket daarin een rol spelen.

De heer **Van der Marel** (VVD) sluit zich aan bij de woorden van de D66-fractie. Hij dankt voor de prettige samenwerking bij het schrijven van het amendement. Hij verwacht dat de wethouder de meeste moties zal overnemen, omdat ze sympathiek zijn.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) waardeert het dat de wethouder met de visie op klimaatadaptatie is gekomen, hoewel de tussenstappen en middelen nog een punt zijn. Hij steunt amendement 9 over de RWZI Overvecht. Ook spreekt hij zijn steun uit voor het raadsvoorstel.

De heer **Diepeveen** (wethouder) dankt voor de inbreng van de raad, die bouwstenen levert om het bouwwerkje groter en sterker te maken en de heer Wijmenga dat hij heeft gewezen op het enthousiasme van maatschappelijke partners. Dit is een belangrijke start.

Spreeker wijst mevrouw Sasbrink erop dat klimaatadaptatie in belangrijke mate ook klimaatmitigatie

is door het vergroenen en tegengaan van verharding. Daarnaast heeft Utrecht een energievisie en de RES om klimaatverandering tegen te gaan. Hij vindt het goed dat de raad veelvuldig de link met energie heeft gelegd.

Amendement 8, Rioolvisie waterkwaliteit levendig, heeft een ambitie die niet haalbaar is voor een groot deel van het stedelijk water, tenzij allerlei functies zoals scheepvaart, de oeverinrichting en de cultuurhistorie naar de achtergrond worden verdrongen. Zo kunnen waterplanten niet overal groeien door het ontbreken van voldoende licht en dit heeft invloed op de waterkwaliteit. De verbetering van de waterkwaliteit voert de gemeente samen uit met HDSR. De ambitie van Utrecht gaat verder dan die van de buurgemeenten. Er wordt keihard aan gewerkt om de ecologische doelstellingen in 2027 te bereiken. Een volgende stap is om toe te werken naar een hoger kwaliteitsniveau. Daarom adviseert hij negatief.

Amendement 9, RWZI Overvecht: Het verplaatsen van de RWZI is een kwestie van de lange adem en op tijd beginnen. Dit amendement past in de categorie "regeren is vooruitziet", omdat het pleit voor tijdig beginnen en in de komende jaren niets doen wat het vinden van een toekomstige alternatieve locatie moeilijk maakt. Bestuurlijk zal het college hierover veelvuldig spreken met HDSR. Hij adviseert positief.

Motie 36, Van energiebox naar klimaatbox, geeft een goede aanzet om de link met energie te leggen. Hij neemt haar over. Hij wijst erop dat de klimaatbox sterk op de energiebox lijkt. De laatste is voor de huurders bedoeld. Hij begrijpt dat deze voor alle bewoners toegankelijk moet zijn.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) vraagt of de dekking uit de rioolheffing kan worden gehaald.

De heer **Diepeveen** (wethouder) antwoordt dat dit financieel-technisch mogelijk is. In een notitie over een toekomst bestendige inrichting van de rioolheffing wordt verder naar de middelen gekeken. De rioolheffing kent een ruime bestedingsaanwending, zoals voor de groenedakensubsidie en de subsidie voor watervriendelijk maatschappelijk vastgoed. Het college rapporteert hierover.

Motie 37, Hete zomers, dan afkoelen in de Waterspeeltuinen, is uiterst sympathiek. Mevrouw Sasbrink heeft terecht gewezen op waterverspilling. Spreker heeft in de commissie gezegd dat hij waterverkoeling meeneemt in de uitwerking van de koele verblijfsplekken, waarbij een combinatie wordt gezocht met de uitwerking van de speelplekken in de speelvisie. Hij neemt de motie over, met de toevoeging dat hij kijkt naar gesloten systemen.

Motie 38, bomen als natuurlijk aircosysteem voor de stad, kan samen met motie 36 worden uitgevoerd, want ze hebben raadvlakken. Deze motie vormt een waardevolle aanvulling op het pakket en neemt hij over.

Motie 39, Een klimaatloket voor onze inwoners en ondernemers, kan hij overnemen als de motie gezien mag worden als een verkenning hoe de gemeente de informatievoorziening op klimaatadaptatie en energietransitie kan bundelen en versterken. Spreker legt zich er niet op vast hoe dit uiteindelijk wordt aangepakt, omdat klimaatadaptatie verschillende deskundigheden vraagt en het op onderdelen niet logisch is die te bundelen met energietransitie. Dit kan wel als het gaat om gebouwgebonden maatregelen, omdat het energieloket daarover gaat, maar minder of niet als het gaat om een tuininrichting of waterinfiltratie.

De heer **Schipper** (SP) wijst op wat ooit is afgesproken over interpretatie van moties. Als de wethouder voor de duiding zo veel woorden nodig heeft, moet de motie anders geformuleerd worden.

De heer **Diepeveen** (wethouder) zegt toe de motie zoals hij heeft beschreven te zullen uitvoeren.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) kan er voor de tweede termijn aan toevoegen dat de motie zich met name richt op de gebouwde omgeving en dat het een verkenning betreft.

De heer **Diepeveen** (wethouder) vindt deze keuze aan mevrouw Zwinkels. Voor hem hoeft er geen nieuwe versie te komen, als mevrouw Zwinkels zich kan vinden in de wijze waarop hij de motie wil uitvoeren.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) leest in het dictum dat het erom gaat de informatie goed vindbaar en laagdrempeliger te maken en dingen bij elkaar te brengen. Dit zei de wethouder zojuist, maar hij heeft er zelf iets aan toegevoegd. Ze laat het aan de wethouder om er een oordeel over te geven en zal de motie in stemming laten brengen, als ze niet wordt overgenomen.

De heer **Diepeveen** (wethouder) neemt aan dat hij de motie voldoende geapprecieerd heeft. Het loket komt er en hij komt er schriftelijk op terug om de inrichting nader aan te duiden.

Mevrouw **Van Hall** (griffier) legt uit dat een overgenomen motie een toezegging wordt. Het gaat erom dat die de woorden bevat die de opstellers van de motie willen horen. Als het dictum de toezegging is, wordt de motie overgenomen. Wat er nu gebeurt, is van alles een beetje.

De heer **Diepeveen** (wethouder) meende te hebben aangegeven dat hij de motie overneemt. Dit doet hij alsnog. Hij neemt aan dat hij antwoordt heeft gegeven op de vraag van de heer Wijmenga over de voorlichting over tuinen met het overnemen van de motie over het klimaatloket.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) trekt de moties 36, 37 en 38 in, omdat ze zijn overgenomen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) trekt motie 39 in, omdat ze is overgenomen.

Hierna schorst de voorzitter kort de vergadering.

Na heropening stelt de voorzitter aan de orde:

20. Raadsvoorstel Aanwijzen grond bijzondere (Islamitische) begraafplaats Tolsteeg, naar aanleiding van verzoeken van VUMO en IKU.

De heer **Van der Marel** (VVD) meldt dat de VVD-fractie zeker met beslispunt 2 kan leven, omdat de behoefte en de grond er zijn. Met deze aanwijzing vult de raad zijn wettelijke bevoegdheid in. De beslispunten 1 en 3 liggen wat moeilijker, omdat de VVD-fractie liever een procesvolgorde ziet waarbij de grond is aangewezen, maar voor de toewijzing voorwaarden worden gesteld waarop partijen hun inschrijving kunnen baseren. Dat is nu onduidelijk. De wethouder heeft toegezegd de raad daarin mee te nemen en te betrekken.

Spreker twijfelt niet aan de intenties van VUMO en IKU, maar wel aan hun vermogen om de exploitatie te realiseren. De financiële onderbouwing is onder een vertrouwelijke conditie gedeeld met het college. Er is nog veel onzeker, zoals de vaststelling van de grondprijzen. Volgens de VVD-

fractie moet die gebaseerd zijn op geldende tarieven, omdat grond schaars is. De wethouder heeft goed notie genomen van deze mening, daarom zal zijn fractie instemmen met dit voorstel. Hij wenst raad en wethouder veel wijsheid toe.

De heer **Bos** (Stadsbelang Utrecht) kan de duiding van de heer Van der Marel volgen. Hij wijst opnieuw op het Didam-arrest en voorziet problemen. De wethouder had dit vooraf moeten uitzoeken. Daarom stelt hij voor de besluitvorming uit te stellen en zal hij niet instemmen met het voorstel.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) vindt het goed dat dit voorstel er eindelijk ligt. Het is namelijk pijnlijk duidelijk dat veel mensen niet goed afscheid hebben kunnen nemen van hun naasten. Hij spoort de wethouder aan er haast mee te maken. Hij deelt de hoop van de wethouder dat de beroepsprocedure niet voor verdere vertraging zal zorgen. De PvdA-fractie deelt de beoordeling van de VVD-fractie van de beslispunten 1 en 3, maar zal met alle drie instemmen. Spreker kijkt uit naar de informatie hoe het verder gaat en wat er nodig is als de begraafplaats vol dreigt te raken.

Mevrouw **Van Dun** (D66) meldt dat de D66-fractie voorstander is van een islamitische begraafplaats op begraafplaats Tolsteeg. Maar ze heeft zorgen over de financiële haalbaarheid van het plan, vanwege de hoge grondprijs die de gemeente Utrecht wil vragen, over de duurzaamheid van de samenwerkende organisaties in de VUMO en over het onderhoud van de begraafplaats als deze vol is. Deze zorgen heeft de wethouder niet volledig weg kunnen nemen. Daarom vraagt ze de toezegging dat de wethouder voor een mogelijke grondverkoop de raad informeert over de voorwaarden voor de grondoverdracht.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) sluit zich aan bij de inbreng van de D66-fractie. Ze verwacht verkeerstromen rondom de begraafplaats en vraagt of hierop kan worden geanticipeerd.

De heer **Schipper** (SP) kan instemmen met het voorstel, ondanks de twijfels over de financiën. Zijn fractie heeft bedenkingen bij het uitwerken van een eigen toegang en het kleinschalig parkeren, omdat er parkeerruimte te over is en voldoende faciliteiten zijn, maar dit is niet voor nu.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) vindt het heel positief dat deze Utrechters zich hiermee thuis kunnen gaan voelen in de stad en hier hun overledenen kunnen begraven. Hij steunt het voorstel en is benieuwd naar het voortschrijdend inzicht over de financiën, omdat het hem verbaast dat de grondprijs ineens het vijfvoudige zou moeten worden. Hij vraagt hiervoor een goede onderbouwing van de wethouder.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) sluit zich aan bij de woorden van de ChristenUnie-fractie en vraagt de wethouder de handschoen op te pakken om in de regio te gaan samenwerken op het vlak van islamitische begraafplaatsen.

De heer **El Abassi** (DENK) zal één motie en één amendement indienen, anders dan gedeeld in de groeps-app.

Hij benadrukt dat hij heel blij is dat het college gehoor heeft gegeven aan een eerdere motie van DENK en trots is op de Utrechtse raad die massaal is gaan staan achter de komst van een islamitische begraafplaats. Het verhaal van islamitische begraafplaatsen kent immers zwarte bladzijden. Daarom

doet hij een beroep op het college voortvarend aan het werk te gaan en in ogenschouw te hebben dat dagelijks Utrechtse moslims doodgaan die nergens begraven kunnen worden. Hij vraagt of de wethouder een tijdlijn kan delen met de raad wanneer de eerste Utrechtse moslim begraven kan worden en de raad te informeren wanneer er vertraging optreedt, zodat deze kan bijsturen.

De DENK-fractie vindt het vreemd dat er wordt gehamerd op de BIBOB-procedure, omdat maatschappelijke organisaties die gemeenschapsproblemen oplossen geen witwassers zijn. Spreker maakt zich vooral druk om het vertragende effect ervan en vraagt of de wethouder kan toezeggen dat dit voortvarend gebeurt, het vertrekpunt vertrouwen is en deze procedure niet voor vertraging zal zorgen.

Mevrouw **Van Dun** (D66) reageert op de opmerking dat moslims nu niet begraven kunnen worden, omdat er bijvoorbeeld moslims zijn die zich op de Koningsweg laten begraven. Wellicht kan dit niet op de manier die de DENK-fractie voor ogen heeft.

De heer **El Abassi** (DENK) heeft eerder gezegd dat er islamitische begraafplekken zijn op de gemeentelijke begraafplaats. Het probleem is dat daar geen eeuwige grafrust kan worden gegarandeerd. Dit is met name belangrijk voor de groep die niet in het land van herkomst begraven kan worden, zoals bekeerlingen. Meer dan 90% laat zich in het land van herkomst begraven, maar de nieuwe generatie is sterker verbonden met haar eigen land en de stad Utrecht. Bovendien kunnen vanwege corona veel mensen niet gerepatrieerd worden naar hun land van herkomst. Hij vervolgt dat het snel realiseren van een islamitische begraafplaats heel belangrijk is voor degenen die liever hier worden begraven met eeuwige grafrust. Vertraging gaat letterlijk over lijken en vindt spreker erger dan de zorgen over witwassen. Bovendien laat de BIBOB ook controle toe aan de achterkant.

Een ander zorgpunt is de capaciteit. Jaarlijks overlijden er ongeveer 230 Utrechtse moslims. Op de Tolsteeg kunnen ongeveer 1000 personen worden begraven. Dit betekent dat er over ongeveer vijf jaar weer een probleem is. Om dit te voorkomen, wil hij dat de Hamlaan bestemd wordt voor islamitisch begraven. Hiervoor dient hij motie 40 in, Voorkom dat Utrechtse moslims op korte termijn niet meer begraven kunnen worden, met de opdracht, ook de Hamlaan beschikbaar te stellen voor islamitisch begraven. Immers, de gemeente heeft de plicht ervoor te zorgen dat er voldoende begraafplaatsen zijn voor alle Utrechters. Daarom is het niet verstandig om te spreken van een herbestemming van begraafplaatsen, zoals de Hamlaan.

Hij vervolgt dat er vragen zijn gesteld over betaalbaarheid. Ook de initiatiefnemers spreken over betaalbaarheid voor iedereen waarbij geen winst wordt gemaakt en ook Utrechters met een kleine portemonnee begraven kunnen worden. Het wordt hun heel moeilijk gemaakt, omdat in de startnotitie het opleggen van een soort minimumprijs voor bijzondere doeleinden onbebouwde grond staat, terwijl dit in het raadsvoorstel is verhoogd naar een prijs bijzondere doeleinden bebouwde grond, waardoor het vijf keer zo duur wordt. Utrechtse moslims wonen vaak in wijken waar de armoede het hoogst is. Daarom kan niet de hoofdprijs worden gevraagd, waardoor begraven voor deze Utrechters onbetaalbaar wordt. Andere gemeenten sluiten met hun prijzen meer aan bij prijzen voor onbebouwde grond. Bovendien heeft de Wet op de lijkbezorging het over redelijke voorwaarden. Het is verstandig daarbij aan te sluiten. Hij dient hiertoe amendement 10 in, Redelijke voorwaarden grondprijs, om aan het raadsvoorstel toe te voegen "Voor de grondprijs aan te sluiten bij redelijke voorwaarden zoals bedoeld in de Wet op de lijkbezorging" en de overige tekst in het raadsvoorstel hierop aan te passen.

De heer **Van der Marel** (VVD) vraagt waarom het niet redelijk zou zijn om bij de grondprijs voor bebouwd aan te sluiten en wel bij de prijs voor onbebouwd.

De heer **El Abassi** (DENK) antwoordt dat hij met het amendement beoogt om de termen bebouwd en onbebouwd uit het voorstel te halen en aan te sluiten bij de wet met de term redelijke voorwaarden. Daarvoor wordt ook gekeken naar de prijzen voor andere begraafplaatsen. Dit geeft iets meer ruimte aan het college.

De heer **Van der Marel** (VVD) merkt op dat in het voorstel wordt aangesloten bij de Grondprijzenbrief, gebaseerd op de Nota grondbeleid. Die prijzen zijn niet zomaar tot stand gekomen. Hij vraagt wat er onredelijk aan is om die prijzen te hanteren voor de uitgifte van schaarse grond.

De heer **El Abassi** (DENK) antwoordt dat hij de vraag kan omdraaien door te vragen waarom de heer Van der Marel vindt dat de hoogste prijs uit het grondprijzenbeleid redelijk is. Dat is volgens hem niet het geval. De ambtenaar heeft hierover gezegd dat er überhaupt onduidelijkheid is over de taxatie. Hij pleit ervoor dat uit te zoeken, te zoeken naar wat redelijk is en daarvoor naar andere gemeenten te kijken.

De heer **Van der Marel** (VVD) heeft in zijn bijdrage gezegd dat er nog veel onzeker is. Hij vindt het niet onredelijk om aan te sluiten bij de vigerende grondprijzen.

De heer **El Abassi** (DENK) reageert dat hij zijn huiswerk heeft gedaan en geluiden heeft gehoord van gemeenten die in onderhandeling zijn. Daarbij gaat het om prijzen tussen € 40 en € 60. De heer Van der Marel probeert te sturen naar een bedrag van ongeveer € 260.

Mevrouw **Deldjou Fard** (GroenLinks) constateert dat een lang gekoesterde wens van de Utrechtse moslims vandaag vorm krijgt met een islamitische begraafplaats, zodat mensen dicht bij hun dierbaren begraven kunnen worden en niet voor de eeuwige grafrust terug moeten naar het land van herkomst. Met name de jongere generatie moslims wil in toenemende mate hier begraven worden. Om dit voor elkaar te krijgen heeft de GroenLinks-fractie samen met de DENK-fractie voor en achter de schermen hard gewerkt. Ze vindt het mooi dat de Utrechtse moslimgemeenschap de handen ineen heeft geslagen en zich hiervoor hard heeft gemaakt.

Ze heeft een aantal aandachtspunten. Ze wil een plek voor alle moslims van diverse stromingen die betaalbaar moet zijn. En ze vraagt als raad goed aangehaakt te worden bij het komende proces. Ze dankt de wethouder voor de toezegging om te monitoren hoe de ontwikkelingen zullen zijn en of er behoefte is aan meer begraafplaatsen op welke termijn. Tevens bedankt ze de wethouder voor dit voorstel. Ze is trots dat deze islamitische begraafplaats vorm gaat krijgen.

De heer **Diepeveen** (wethouder) is blij met de grote eensgezindheid in de raad en dat de heer El Abassi dit benoemt. Dat vindt spreker belangrijk.

Bij de stukken zit een juridische notitie over de Wet op de lijkbezorging, waarin staat dat mededingingsregels daarin niet aan de orde zijn. Bij het Didam-arrest gaat het wel over mededingingsregels.

De beslispunten 1 en 3 passen in het raadsvoorstel. Daarvoor verwijst spreker naar een juridische notitie, omdat dit gaat om een verzoek in de zin van artikel 40 van de Wet op de lijkbezorging. De

gemeente is gehouden daarop te reageren en elk verzoek op eigen merites te beoordelen. Dat is uitvoerig gedaan. Er ligt een solide juridische basis onder het voorstel.

In de regio kijkt men naar elkaar. In Amersfoort loopt ook een initiatief en in bestuurlijke overleggen zal hierover worden gesproken, omdat het goed is van elkaar te weten wat er gebeurt.

Het college zal de raad informeren over de voorwaarden van de grondoverdracht. Zodra dit raadsbesluit is genomen, zal hij de raad, in ieder geval voor de raadsverkiezingen, informeren over de tijdlijn. Hij kan zich voorstellen dat het niet voor iedereen duidelijk is welke opeenvolgende stappen gezet zullen worden. Ze worden zo veel mogelijk parallel en zo voortvarend mogelijk gezet. Over amendement 10, Redelijke voorwaarden grondprijs, zegt hij dat de grondslag altijd de redelijke grondprijs is volgens de Wet op de lijkbezorging. Dat staat als een paal boven water. Daarom zal hij met de toekomstige partij, op basis van het exploitatiemodel, bekijken wat een reële grondprijs is die gedragen kan worden. Waarschijnlijk komt er een hertaxatie. Daarbij zal worden uitgegaan van minimaal de gemeentelijke kosten, tenzij er redenen zijn om daarvan af te wijken. De toekomstige partij kan een beroep doen op GS als zij denkt dat het college onvoldoende die redelijke grondprijs in acht neemt. Spreker herkent de getallen niet die de heer El Abassi noemt. In Almere en Zaltbommel zijn de grondprijzen vergelijkbaar met die de gemeente Utrecht hanteert in het kader van bijzondere doeleinden bebouwd. Niemand kan tegen dictumpunt 1 in het amendement zijn, maar de constatering en overwegingen gooien wat in het raadsvoorstel overhoop. Dictumpunt 2 vraagt de tekst van het raadsvoorstel daarop aan te passen. Daarom adviseert hij negatief.

De heer **Van der Marel** (VVD) vraagt wat het uitgangspunt is en met welke prijs het college naar partijen toegaat.

De heer **Diepeveen** (wethouder) antwoordt dat hij nog niet kan zeggen waar dit eindigt, omdat dit een bijzondere voorziening is. Maar hij gaat de raad elk moment op de hoogte stellen hoe het verdergaat. In het raadsvoorstel wordt een richting aangegeven. Het gaat om een redelijk prijs.

De heer **Van der Marel** (VVD) wijst erop dat de gemeente verplicht is om een positieve en constructieve grondhouding te hebben en om op doelmatige wijze medewerking te verlenen aan het te doorlopen proces. De wet stelt geen richtlijnen dat de gemeente grond beschikbaar dient te stellen. Dus als het college er niet uitkomt met partijen, heeft de gemeente geen verplichting. Hij vraagt of de wethouder de Grondprijzenbrief aan de partij voorlegt met de consequenties die daarbij horen.

De heer **Diepeveen** (wethouder) antwoordt dat hij daarvan uitgaat en van de Wet op de lijkbezorging die de gemeente verplicht om op redelijke voorwaarden grond ter beschikking te stellen van 'n partij.

De heer **El Abassi** (DENK) weet van Zaltbommel, maar heeft dit gemeente bewust niet genoemd omdat dit vandaag ook een feestelijk moment is. Hij vraagt of de wethouder ervan op de hoogte is dat de moskeeorganisaties woedend en laaiend bij de provincie hebben aangeklopt, omdat er enorm grote bedragen worden gevraagd per vierkante meter grond. Spreker wil niet dat dit feestelijke moment wordt omgezet naar een dilemma in alle kranten als de moskeeën vinden dat ze veel te veel moeten betalen en dat moeten doorberekenen aan arme Utrechters.

De heer **Diepeveen** (wethouder) antwoordt dat hij in de commissie heeft gezegd dat hij met de initiatiefnemers gaat spreken over de exploitatieopzet. Dan wordt gekeken naar de kosten en

opbrengsten en welke grondprijs in die context redelijk is. Hij zal de raad hierover uitvoerig informeren, omdat het college heel graag wil dat dit slaagt. Hij wil dit feestelijke moment niet verstoren.

De heer **El Abassi** (DENK) denkt dat de moskeeorganisatie, de raad en het college hetzelfde willen. Met een redelijke prijs wil hij echt niet alleen zeggen, niet te veel voor de moskeeën, maar ook andersom, niet te weinig. Het moet een eerlijke prijs zijn. Hij heeft er moeite mee dat er ergens in het raadsvoorstel staat dat het college neigt naar de prijs voor bebouwde grond zonder verdere argumentatie. Dat kan eruit, want dan klopt het stuk en sluit het aan bij een redelijke prijs.

De heer **Diepeveen** (wethouder) wijst erop dat er vandaag geen besluit wordt genomen over de grondprijs – dat zou ontijdig zijn – maar over het toewijzen van grond en instemming verlenen aan een initiatief. Daarbij zijn de contouren geschetst hoe te komen tot de bepaling van de grondprijs. De komende tijd zullen er vele momenten zijn waarop de raad met het college kan spreken of dit de goede invulling is.

De heer **El Abassi** (DENK) vraagt wat het college belet om dat zinnetje uit het voorstel te halen met die € 260 per vierkante meter.

De heer **Diepeveen** (wethouder) heeft gemeend er goed aan te doen om het hele veld en de aanvliegroute te schetsen, met procesopmerkingen, zodat het voor de raad duidelijk is dat men de komende tijd verder in gesprek gaat over de grondprijs. Daarbij wordt met de initiatiefnemende partij gekeken naar de exploitatie.

Hij vervolgt met motie 40, Voorkom dat de Utrechtse moslims op korte termijn niet meer begraven kunnen worden. Hij heeft toegezegd de komende tijd te monitoren wat de behoefte zal zijn. Ook heeft hij gezegd dat met het afnemende gebruik van gemeentelijke begraafplaatsen, er op termijn uitbreidingsmogelijkheden zijn, ook op de Tolsteeg. Daarom komt hij nu niet toe aan de Hamlaan en ontraadt hij de motie.

De **voorzitter** stelt vast dat er geen behoefte is aan een tweede termijn.

Ze stelt voor om de komende avond de agenda tot en met agendapunt 24 af te handelen en agendapunt 25 door te schuiven naar de volgende raad, met de spreektijd die dan nog resteert. Ze stelt vast dat de raad hiermee instemt.

De voorzitter schorst daarop de vergadering voor de dinerpauze.

De **voorzitter** heropent de raadsvergadering en heet iedereen van harte welkom, ook de mensen die thuis meekijken. De gemeenteraad vergadert binnen de coronamaatregelen. De stemming over de voorstellen zal plaatsvinden in de aansluitende digitale raadsvergadering.

7. Actuele moties.

Actuele motie 7. Minimumloon van € 14 voor iedereen die werkt bij de gemeente.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) dient deze motie mede namens de fracties van GroenLinks, D66, SP, ChristenUnie, Student & Starter, PVV, DENK en PvdD in. Hij wijst erop dat in de nieuwe cao is

afgesproken dat het minimumloon naar € 14 gaat voor iedereen die werkt bij de gemeente, maar dit voor mensen die indirect voor de gemeente werken niet aan de orde is. Met de motie willen de indieners dat regelen bij de aanbesteding. De motie draagt op, een voorstel te doen hoe de gemeente bij de aanbesteding van een nieuw contract een minimaal uurloon van €14 in de laagstbetaalde functie als uitgangspunt kunnen hanteren, hierbij leidend te laten zijn dat dit ook daadwerkelijk een (netto) verbetering betekent voor de betreffende werknemers en de raad hierover te informeren.

De heer **Van Steeg** (CDA) vraagt naar de financiële consequenties.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) antwoordt dat hij ze niet kent. Bij de schriftelijke vragen is deze vraag overgeslagen en ambtelijk heeft hij geen antwoord gekregen.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) reageert dat dit onderwerp al veel langer leeft. De gemeente Utrecht zet zich in voor verhoging van het minimumloon. In de gemeentelijke cao is dit inmiddels, mede dankzij de inzet van de FNV, geregeld, ook voor uitzendkrachten en payroll-medewerkers. Het antwoord op de vraag of dit ook voor opdrachten kan gelden is complex. Ook in Heerlen is men er nog niet uit, in tegenstelling tot wat de motie suggereert. Daar is het meer een principiële uitgangspunt dan harde eis. De uitvoering is moeilijk, omdat de gemeente geen zicht heeft op de salariering van deze mensen, en het dus moeilijk is de financiële impact inzichtelijk te maken. Ze wijst ook op het ongewenste effect dat de doorstroming van mensen van het ene naar het andere bedrijf hiermee gecompliceerd wordt. Omdat dit niet de route is om het doel te bereiken, is ze genoodzaakt de motie te ontraden.

De heer **Schipper** (SP) merkt op dat de kans dat de motie wordt aangenomen, heel groot is. Hoeveel tijd heeft de wethouder nodig om een plan te verzinnen?

Mevrouw **Voortman** (wethouder) antwoordt dat ze de motie niet kan uitvoeren, ook omdat ze de dekking mist. Ze kan wel de gemeente Heerlen vragen wat ze daar doen en hoe ver zij zijn. Aan de hand daarvan kan ze bekijken wat de gemeente Utrecht kan doen.

De heer **Bakker** (D66) vraagt of de wethouder het met hem eens is dat het belangrijk is met wethouders uit andere gemeenten samen op te trekken. Immers, deze vraag begint te resoneren in het hele land.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) is het ermee eens dat het minimumloon omhoog moet, maar ze denkt niet dat dit via inkoop loopt. Binnen de G4 is men niet voornemens dit te gaan doen. Om het minimum van € 14 voor iedereen te bereiken, moet over de wijze van aanbesteden gesproken worden. Dat is veel fundamenteeler en is logischer.

De heer **Gilissen** (VVD) vraagt hoe de wethouder met de motie omgaat, als die wordt aangenomen.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) hoopt dat men luistert naar haar argumenten en wat zij aanbiedt. Aan de hand daarvan kan ze namelijk echt iets betekenen voor deze mensen. Spreekster ziet zich genoodzaakt de motie niet uit te voeren. Ze kijkt veel liever samen wat er wel kan worden gedaan.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) vraagt of de wethouder het met de GroenLinks-fractie eens is dat het bij dit soort fundamentele veranderingen belangrijk is om een voorbeeld te geven en alles te doen om te zorgen dat dit minimumloon wel gerealiseerd kan worden, in plaats van te zeggen dat het ingewikkeld ligt.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) is het daarmee eens. Daarom zet ze zich er landelijk voor in en zit dit minimumloon in de gemeentelijke cao. Langs de inkooproute ontstaan er ongewenste effecten.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) wijst erop dat de motie vraagt om een voorstel. Dat kan als uitgangspunt dienen om voor aanbieders die die positie innemen, te kiezen. Daarmee is dekking niet aan de orde en is het bizar om te zeggen dat de motie niet is uit te voeren.

Mevrouw **Voortman** (wethouder) antwoordt dat de motie sowieso een financiële impact heeft. Daarom moeten de indieners aangeven wat ze doen of laten om uitvoering mogelijk te maken.

Actuele motie 8. Vang daklozen in coronatijd op.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) dient deze motie mede in namens de fracties van Student & Starter, DENK, PvdD, SP en CDA. Hij wijst erop dat veel daklozen weer op straat komen te staan nu de coronamaatregelen zijn versoepeld. Het gaat om een kwetsbare groep waarbinnen het risico op besmetting hoog is. Hij dient de motie in voor de groep niet-rechthebbende daklozen met de opdracht, de permanente winteropvang in Utrecht mogelijk te maken tot 1 april 2022, dekking te zoeken binnen de coronamiddelen en anders een voorstel te doen bij de VJN.

De heer **Vonk** (GroenLinks) vraagt of de PvdA-fractie het met de GroenLinks-fractie eens is dat men moet zoeken naar een structurele oplossing en een motie als deze alleen bijdraagt aan de huidige onzekerheid.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) is zeker voor een structurele oplossing, maar volgens hem hebben de mensen daar niets aan die nu op straat dreigen te komen.

De heer **Bakker** (D66) vraagt wat de kosten zijn van deze motie.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) antwoordt dat hij dat niet precies weet. Volgens hem is er ruimte binnen de corona-steunpakketten.

Mevrouw **Streefland-Driesprong** (wethouder) dankt voor deze motie. Ze legt uit dat de gemeente al zorgdraagt voor deze groep en dat door de crisis op de woningmarkt en de impact van corona de druk op de reguliere opvang hoog is. De kwalitatieve opvang die de gemeente Utrecht inricht vanaf 2017 helpt bij het herstel en zorgt ervoor dat er geen wachtlijst is onder de groep die recht heeft op opvang. Die groep is breder getrokken vanwege corona en er is extra opvang gecreëerd. Een deel van die opvang wordt al uit de coronamiddelen betaald.

Ze zegt dat de situatie in Den Haag anders is dan in Utrecht, omdat in Den Haag minder groepen worden opgevangen, en dat de gemeente Utrecht op zoek is naar een duurzame oplossing voor de groep niet-rechthebbenden, vaak EU-arbeidsmigranten. Vanuit het Rijk komt hiervoor in februari een plan.

De lockdown-opvang heeft geleid tot een grotere groep daklozen, zoals EU-arbeidsmigranten en jonge mannen uit Parijs. De raad moet met deze neveneffecten rekening houden. Bovendien ontvangt Utrecht van het Rijk geen budget voor een permanente winteropvang. Om de aanzuigende werking tegen te gaan, moet Utrecht optrekken met andere gemeenten. Er moet namelijk met de G4 steviger ingezet worden om de groep niet-rechthebbenden een betere en humanere opvang te bieden. Ze ontraadt de motie.

De heer **Vonk** (GroenLinks) vraagt wat gemeente Utrecht op dit moment doet in het kader van het plan dat van Den Haag zal komen.

Mevrouw **Streefland-Driesprong** (wethouder) antwoordt dat ze in gesprek is met de partners in de stad die zich met opvang bezighouden, zodat deze klaar staan als er geld uit Den Haag komt.

De heer **Gilissen** (VVD) ziet de noodzaak voor een structurele oplossing. Hij vindt het belangrijk dat in de tussentijd de meest basale vormen van humanitaire hulp wordt gehandhaafd en dat er bij schrijnende situaties onderdak wordt geboden en mensen begeleid worden in wat passend voor hen is.

Mevrouw **Streefland-Driesprong** (wethouder) bevestigt dat voor schrijnende gevallen en mensen die extra hulp nodig hebben, altijd op maat hulp en begeleiding is.

De heer **Bakker** (D66) vraagt of er een inschatting is te maken van de kosten.

Mevrouw **Streefland-Driesprong** (wethouder) kan die niet een-twee-drie geven. Er zijn al twee extra opvanglocaties en het is goed zoeken waar die uit de coronasteunpakketten betaald kunnen worden. Het is niet goedkoop.

Actuele motie 9. Maak vaart met schone grachten met innovatief luchtbellensysteem.

De heer **Van Dalen** (VVD) dient de motie in, mede namens de fracties van PvdD en Student & Starter. Hij legt uit dat een innovatief luchtbellensysteem een soort muur van belletjes in de gracht is en ervoor zorgt dat plastic naar de zijkant wordt gedreven en uit het water kan worden gehaald, waarmee wordt voorkomen dat plastic uiteindelijk in de zee terechtkomt. Twee jaar geleden heeft de VVD-fractie hierover al een motie ingediend. De wethouder zou er in Q1 2020 op terugkomen, maar kwam twee jaar later pas met een brief dat hij met veel partijen in overleg is, maar er nog geen onderzoek is gestart. De motie draagt daarom het college op,

1. in 2022 een onderzoek te starten naar 1) de technische haalbaarheid, 2) de mogelijke en meest effectieve locatie voor een (eerste) luchtbellensysteem in het water in Utrecht met als doel om (plastic) afval uit het water te halen, en 3) de gevolgen voor vismigratie;
2. in 2022 de raad op de hoogte te stellen van de uitkomsten van het onderzoek en indien technisch haalbaar de raad op de hoogte te stellen van de plaatsing van een luchtbellensysteem;
3. in uiterlijk 2023 de plaatsing van het luchtbellensysteem, indien technisch haalbaar, uit te voeren.

De heer **Bosch** (PVV) vraagt zich af wat dit kost.

De heer **Van Dalen** (VVD) antwoordt dat er eerst onderzoek moet worden gedaan. Afhankelijk daarvan zijn de kosten tussen € 150.000 tot € 400.000. Volgens hem hoeft hierdoor wellicht geen plastic op een andere manier uit het water worden gevist en kan daarop worden bespaard.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) vraagt of er ook moet worden bekeken of dit een efficiënte manier is en niet alleen of die technisch haalbaar is. Daarover wordt in de brief gesproken.

De heer **Van Dalen** (VVD) is het daar uiteraard mee eens. Bij het ontwerp van dit systeem is daarnaar gekeken.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) leest in de brief dat als de resultaten in Amsterdam en Alphen aan de Rijn positief zijn, de gemeente Utrecht ermee verder gaat en een locatieonderzoek gaat doen. Hij vraagt naar de meerwaarde van deze motie ten opzichte van de actie die het college heeft toegezegd.

De heer **Van Dalen** (VVD) antwoordt dat de brief twee jaar na het indienen van de motie is gekomen. Volgens hem zijn de gegevens er al, want in Amsterdam ligt al zo'n systeem. Hij begrijpt de brief en begrijpt dat er moet worden samengewerkt, maar in de brief staat geen actie. Daar zorgt de motie wel voor.

De heer **Diepeveen** (wethouder) antwoordt dat het college eind oktober hierover een uitvoerige brief heeft geschreven. Er loopt een pilot in Amsterdam die het college wil monitoren en Utrecht doet mee aan een soort pilot in Alphen aan de Rijn. Bij gebleken meerwaarde en effectiviteit zal de gemeente een nader onderzoek doen naar locatie en kosten. Hij komt hierop terug. Hij constateert dat de motie het karakter heeft van "grote stappen snel thuis", omdat begrippen als meerwaarde en effectiviteit er niet in staan, laat staan de kosten. Het college vindt een luchtbellensysteem interessant, maar wil weten of het echt werkt. Daarom ontraadt spreker de motie, maar ook vanwege het ontbreken van een dekking.

De heer **Schreuder** (D66) dacht uit de brief te begrijpen dat er maar één aanbieder is voor deze oplossingsrichting. Daar zit de zorg van de D66-fractie. Klopt dit?

De heer **Diepeveen** (wethouder) weet dat niet. Hij hoort spreken van 'n bedrijf, maar weet niet of er meer aanbieders zijn.

De heer **Van Dalen** (VVD) hoort wat de wethouder zegt. Volgens hem moeten de gegevens over effectiviteit al lang bekend zijn. Hij mist de actie. Daarom dient hij deze motie in.

De heer **Diepeveen** (wethouder) antwoordt dat de actie van Utrecht bestaat uit participeren in het project in Alphen aan de Rijn en om samen met HDSR bij AGV en Waternet te volgen wat de pilot in Amsterdam doet. Natuurlijk staat dit onderwerp op de agenda en komt hij terug met de resultaten. Hij zal te zijner tijd aan de raad voorleggen om al dan niet een vervolg te maken met een onderzoek naar locatie en kosten.

De voorzitter schorst daarop de vergadering voor enkele ogenblikken.

Na heropening van de vergadering stelt de voorzitter aan de orde:

21. Raadsvoorstel Vaststelling Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) Thomas à Kempisplantsoen.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) dient twee moties in. De PvdD-fractie maakt zich namelijk zorgen dat grondgebonden zoogdieren niet in het flora- en faunaonderzoek worden genoemd, terwijl er volgens het SPvE egels in het gebied zitten. Ze dient daarom motie 41 in, Vergeet de egels in het Thomas à Kempisplantsoen niet, met de opdracht om in het ecologisch werkprotocol onderzoek naar en maatregelen voor álle dieren op te (laten) nemen, met name voor egels.

De PvdD-fractie wil dat er vanuit ontwikkelbudgetten voor ruimtelijk plannen wordt bijgedragen aan een oplossing voor ontheemde dieren. Daarover dient ze motie 42 in met de uitspraak dat een gemeente die toestaat te bouwen in het leefgebied van dieren, ook zorg moet dragen voor de opvang van en zorg voor dieren die hierdoor ontheemd raken en de opdracht, te onderzoeken of en op welke manier er vanuit ruimtelijke projecten standaard een (kleine) bijdrage gereserveerd kan worden voor het werk van dierenhulporganisaties in de gemeente, net zoals bij ruimtelijke ontwikkelingen vaak ook een bijdrage gereserveerd wordt voor planontwikkeling en inrichting van de openbare ruimte.

Mevrouw **Van Dun** (D66) vraagt aan welke dierenhulporganisatie mevrouw Sasbrink denkt.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) antwoordt dat het bijvoorbeeld gaat om de Dierenambulance Utrecht, die geen 24-uurszorg kan leveren omdat er niet genoeg budget voor is en de Vogelopvang Utrecht, die geen structurele bijdrage krijgt. Voor egels is er geen opvang in Utrecht, dat moet regionaal.

Mevrouw **Van Dun** (D66) meldt dat de D66-fractie blij is dat de plannen concreter zijn geworden met meer sociale en middenhuurwoningen en een park om het nieuwe deel te verbinden met het overige deel van Nieuw Engeland. Ze dankt Fris Alternatief hiervoor.

Friendswoningen passen niet in de plannen van de corporaties met dit plantsoen. Echter, Mitros denkt na contact met spreekster na over de mogelijkheid voor (alleenstaande) ouderen om in hun eigen appartement een vorm van samenwonen aan te bieden. Spreekster verwijst hierbij als voorbeeld naar de tv-serie The golden girls. Hierover dient ze amendement 11, Ouderen in Thomas à Kempisplantsoen, mede namens de fracties van VVD, CDA, Student & Starter, PVV en Stadsbelang Utrecht met het besluit om beslispunt 3 toe te voegen: Het in het Stedenbouwkundig Programma van Eisen Thomas à Kempisplantsoen woningcorporatie Mitros mogelijk te maken een pilot te starten met een nieuw woonconcept voor (alleenstaande) ouderen. Het hiermee mogelijk te maken dat ongeveer zes appartementen aan één gang met zelfstandig wonende ouderen een aantal gemeenschappelijke faciliteiten, zoals een gezamenlijke ruimte, krijgt.

De heer **Işık** (PvdA) wijst erop dat Fris Alternatief de hoogte van de toren in het programma als zorgpunt heeft aangeduid en daarvoor twaalf woningen wil schrappen die elders in het plangebied moeten worden gerealiseerd. Hoe reageert mevrouw Van Dun daarop?

Mevrouw **Van Dun** (D66) antwoordt dat ze hier niet op is ingegaan, omdat de fracties van PvdA en GroenLinks hierop hun inbreng hebben. Ze wil daarnaar luisteren.

De heer **Işik** (PvdA) vraagt naar de mening van de D66-fractie is. Ze kent de inbreng van de PvdA-fractie.

Mevrouw **Van Dun** (D66) staat open voor alternatieven. Als het niet anders kan, moet die toren wellicht gebouwd worden. Die alternatieven worden straks aangereikt.

De heer **Işik** (PvdA) constateert dat de D66-fractie geen eigen ambitie of oplossingsgericht vermogen heeft.

Mevrouw **Van Dun** (D66) reageert dat de ambitie van de D66-fractie is om een prachtig Thomas à Kempisplantsoen te ontwikkelen, met of zonder toren. Het gaat haar om het hele project.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) vindt de motie over ouderen mooi. Ze is verbaasd dat de D66-fractie een motie over friendswoningen steunt. Waarom doet ze dat als dit soort woningen volgens Mitros niet passen bij sociale huur en middenhuur?

Mevrouw **Van Dun** (D66) antwoordt dat Mitros haar heeft gezegd dat deze ouderenwoningen wel mogelijk zijn. Het gaat om een deel van de nieuwe bebouwing waarin dragers en vragers bij elkaar wonen. Dat zijn vijf à zes tweekamerappartementen die aan één gang liggen. De doelgroep kan bestaan uit ouderen. Ze vindt dat het mevrouw De Boer niet moet verbazen dat de D66-fractie ideeën over het ontwikkelen van friendswoningen steunt. Dit doet ze al een paar jaar en blijft ze doen. Het gaat om twee verschillende dingen.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) is niet verbaasd dat de D66-fractie voor friendswoningen is, maar wel dat ze dat doet in een project met vooral sociale huur waar dat eigenlijk niet mogelijk is.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt of mevrouw Van Dun het met hem eens is dat het nu gaat om een SPvE en dat er bij de bestemmingsplannen ruimte is om een en ander uit te werken en alle wensen van de raad een goede plek te geven.

Mevrouw **Van Dun** (D66) beaamt dat ze er in een vroege fase mee bezig is. Ze vindt het prettig in een vroeg stadium aan te geven wat de wensen van de raad zijn.

De heer **Işik** (PvdA) vindt het goed dat deze gebiedsontwikkeling plaatsvindt en dat er zo veel mogelijk middenhuur en sociale huurwoningen worden gerealiseerd. De verdichting van de stad moet volgens hem echter niet leiden tot verslechtering van omliggende wijken. Daarom moeten bouwstijl en -hoogte aansluiten bij de omgeving en moet de ontwikkeling een toegevoegde waarde hebben voor de buurt. Daarover dient spreker amendement 12 in, Geen woontoren op het Thomas à Kempisplantsoen, mede namens de fracties van PVV en SP met het besluit om de bovenste drie verdiepingen van de woontoren van negenhoog te schrappen en deze woningen te compenseren in het plangebied waar alsnog snel kan worden gebouwd in relatie tot de geur- en geluidscontouren.

Mevrouw **Van Dun** (D66) vindt dat men maximaal moet gaan voor het haalbare per bouwproject. Het lukt volgens haar niet daar nog eens twaalf woningen aan toe te voegen. Daarom begrijpt ze niets van het voorstel.

De heer **Işik** (PvdA) wijst erop dat er een vervolgonderzoek komt naar de geur- en geluidsnormen. Hij heeft in de afgelopen twaalf jaar als raadslid vaak meegemaakt dat er een voorstel van het college kwam om de geur- en geluidsnormen omhoog te schroeven, zodat de gewenste ontwikkeling mogelijk kan worden gemaakt. Het gaat dus om de wil om te verdichten. Fris Alternatief heeft duidelijk gezegd dat het in het kader van de leefbaarheid zeer wenselijk is om drie woonlagen van de woontoren te schrappen en die twaalf woningen elders in het plangebied te bouwen. Spreker zegt dat dit mogelijk is.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) hoopt dat de hapjes bebouwd kunnen worden. Ze vraagt of, als dat niet lukt, het mogelijk is dat de gebouwen aan een kant niet zes, maar zevenhoog worden. Volgens het amendement is dat namelijk mogelijk.

De heer **Işik** (PvdA) is ervan overtuigd dat er wel op die hapjes kan worden gebouwd, omdat alle normen iedere keer naar boven worden aangepast. Daarom beantwoordt hij deze vraag niet.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) concludeert dat de heer **Işik** vooruitloopt op mogelijkheden die er nog niet zijn.

De heer **Işik** (PvdA) reageert dat die mogelijkheden worden verkend. Hij is ervan overtuigd dat dit mogelijk is.

De heer **Van Steeg** (CDA) begrijpt dat de heer **Işik** geen zekerheid heeft of er op die hapjes gebouwd kan worden.

De heer **Işik** (PvdA) vindt dat die er straks wel is. Hij kan zich voorstellen dat het college daarvoor eerst een gedegen onderzoek wil hebben. Maar het zal vervolgens met een voorstel aan de raad komen, verwacht hij.

De heer **Van Steeg** (CDA) is benieuwd naar het antwoord van de wethouder. Hij vraagt of het hoe dan ook ten koste van de middenhuur gaat, als er niet negenhoog maar zeshoog wordt gebouwd. Is de heer **Işik** bereidt dit ook ten koste van sociale huur te laten gaan?

De heer **Işik** (PvdA) antwoordt dat hij daartoe niet bereid is. Hij wijst erop dat hij deze woningen niet uit het plan gooit, maar ze elders wil realiseren.

De heer **Van Steeg** (CDA) vindt dat de heer **Işik** die zekerheid niet heeft. Dit betekent dat de mogelijkheid om tot negenhoog te bouwen openblijft.

De heer **Işik** (PvdA) heeft die zekerheid in zoverre dat hij verwacht dat het college met Mitros en Portaal aanvullend onderzoek zal doen en met een voorstel om die hapjes te bebouwen zal komen. Hij vervolgt met deelmobiliteit. Hij vraagt de toezegging dat deze betaalbaar is voor mensen met een kleine portemonnee.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) vraagt waar de friendswoningen zijn. Immers, het is belangrijk dat de gemeente voorziet in de sterk uiteenlopende woonbehoeften van de Utrechters. Op deze locatie wordt echter alleen ingezet op de huisvesting van stedelijke gezinnen. Maar de geplande

drie- en vierkamerwoningen zijn bij uitstek geschikt om het concept van friendswoningen op toe te passen. Hij dient amendement 13 in, Friendswoningen Thomas à Kempisplantsoen, mede namens de fracties van D66, VVD, PvdA en PvdD om een minimum van vijf woningen in deze ontwikkeling te labelen als friendswoningen.

De fractie van Student & Starter mist de betaalbaarheid van deelmobiliteit. Die moet namelijk passend zijn bij de sociale huurwoningen. Spreker dient amendement 14 in, Betaalbare deelmobiliteit, mede namens de fracties van PvdD, GroenLinks, PvdA en VVD om de betaalbaarheid expliciet op te nemen als voorwaarde bij de verdere uitwerking van de plannen voor deelmobiliteit.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) zegt blij te zijn dat er eindelijk iets gaat gebeuren op deze locatie en dat er een zeer mooi plan ligt, met veel groen, sociale huur en middenhuur en veel steun vanuit de buurt. Ze vindt dit een hele prestatie, maar ziet dat de buurt niet blij is met de woontoren. Het lastige daaraan is dat het gaat om twaalf middenhuurwoningen die nodig zijn voor een haalbaar en betaalbaar plan. De GroenLinks-fractie wil als het kan tegemoetkomen aan de wensen van de buurt om die toren niet te bouwen, maar ze gaat niet zo ver deze gelijk te schrappen en vervolgens te kijken waar die twaalf woningen kunnen worden gerealiseerd.

De heer **Işik** (PvdA) wijst erop dat die woningen gerealiseerd kunnen worden in het derde gebouw, maar die mogelijkheid nog niet in het SPvE staat. Hij heeft naar eigen zeggen geen onmogelijk voorstel gedaan.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) zit er anders in, omdat er voorlopig geen derde gebouw is gepland. Daarom dient ze motie 43 in, Woontoren niet groter dan nodig, mede namens de PvdA-fractie, met de opdracht,

1. bij de verdere uitwerking van het plan Thomas à Kempisplantsoen uit te gaan van het realiseren van minimaal hetzelfde aantal sociale en middenhuurwoningen als genoemd in het SPvE maar dit in beginsel te doen zonder toren (hoogteaccent) en met overal een maximale bouwhoogte van zes verdiepingen;
2. hiertoe de "hapjes" te benutten (dus zes bouwlagen in de noordwesthoeken in plaats van vier) voor compensatie van de twaalf middenhuurwoningen die nu in het hoogteaccent zijn bedacht;
3. als dit niet leidt tot volledige compensatie van de twaalf middenhuurwoningen in overleg met buurtbewoners te zoeken naar een meer bescheiden en beter passend hoogteaccent voor het aantal woningen dat niet kan worden gecompenseerd.

De heer **Işik** (PvdA) merkt op dat in de motie een wijzigingsvoorstel voor het plan staat. Daarvoor dient een amendement en dat ligt er al. Hij vraagt waarom de GroenLinks-fractie ervan uitgaat dat marktpartijen bereid zijn een motie uit te voeren.

De **voorzitter** wijst erop dat het niet gebruikelijk is vragen te stellen aan de indiener van een motie die je zelf getekend hebt. Ze vindt dat het politieke debat over de vraag of dit een motie of amendement moet zijn, op een ander moment moet worden gevoerd, voorafgaand aan deze vergadering of in de eigen bijdrage.

De heer **Van Steeg** (CDA) vraagt wat wordt bedoeld met minimaal hetzelfde aantal middenhuurwoningen. Hij wijst erop dat in het plan een bandbreedte voor middenhuurwoningen staat. Als het aantal verdiepingen wordt verlaagd, gaat dit altijd ten koste van het aantal

middenhuurwoningen. Klopt dat?

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) antwoordt dat hetzelfde aantal het aantal is dat nu in het plan staat met het torentje en zonder de hapjes. Ze heeft begrepen dat het verlagen van de woontoren maximaal twaalf middenhuurwoningen kost, afhankelijk van het aantal verdiepingen. Die wil ze terug op een andere plek. Ze hoopt, evenals de heer **Işik**, dat het mogelijk is in de hapjes te bouwen. Dan is de toren niet nodig. Volgens de wethouder kan het ook allebei, maar die keuze maakt haar fractie niet.

De heer **Van Steeg** (CDA) constateert dat er hoe dan ook minder middenhuurwoningen komen.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt wat de GroenLinks-fractie doet als de wethouder negatief adviseert over deze motie. Hij wijst erop dat dit college heeft gezegd dat deze woningen niet op een andere manier kunnen worden gerealiseerd. Daarom heeft zijn fractie geen amendement of motie op dit punt ingediend.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) weet niet of de motie het al dan niet gaat halen. Ze zal het plan sowieso steunen en denkt dat het wel mogelijk is het aantal middenhuurwoningen op een andere manier te realiseren. Zij heeft iets anders van de wethouder gehoord dan de heer **Te Hoonte**, namelijk dat het allebei mogelijk is en dat het college vindt dat hoe meer woningen er komen, hoe beter het is.

De heer **Işik** (PvdA) wijst erop dat Mitros altijd heeft gezegd dat ze genoeg middelen heeft. Dus geld is geen probleem. Hij vraagt of de GroenLinks-fractie bereid is haar standpunt in heroverweging te nemen.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) heeft er goed en lang over nagedacht en onder andere uitgebreid met Fris Alternatief gesproken. Ze gaat ervan uit dat die toren er niet hoeft te komen, maar rekent daar nog niet op.

De heer **Schipper** (SP) hoopt dat de kijkers begrijpen wat bouwen in hapjes betekent. Hij is blij met het feit dat hier een ontwikkeling komt. Het hielp dat Fris Alternatief er kwam, omdat dit ruimte gaf om binnen de geldende normen voor geluid en geur te bouwen. De SP-fractie vindt de toren te hoog, dus als het amendement het niet haalt, zal zij zeker de motie hierover steunen. De SP-fractie is blij met de welwillendheid bij de wethouder en Portaal om de muurschildering van Jan Janssen en Joop Zoetemelk terug te laten komen in de nieuwbouw. Deze week zijn de Vuelta-overwinningen erbij geschilderd. Zijn fractie zal voor dit plan stemmen, hopelijk met het amendement, anders met de motie over de woontoren.

De heer **Te Hoonte** (VVD) is tevreden met het plan. Als het anders kan, zal de VVD-fractie het amendement of de motie steunen. Dat hoort ze graag. Ze sluit zich aan bij de motie over betaalbare deelmobiliteit en bij de motie over de friendswoningen en de "ouderen friendswoningen", omdat het goed is om een leuke ontwerpopgave mee te nemen voor de volgende stap. Zijn fractie mist een goede ontsluiting voor de fietsers. Daarom dient spreker motie 44 in, Twee richtingen voor de fiets en meer groen op de Vleutenseweg, mede namens de fracties van ChristenUnie, PvdA, Student &

Starter, D66 en CDA met de opdracht,

1. nader onderzoek te doen naar een twee-richtingen oplossing voor fietsverkeer aan de zuidzijde van de Vleutenseweg door het realiseren van fietsstraten (eenrichting auto, twee richtingen fiets) op de parallelstroken (en deel van het fietspad) en het in twee richtingen uitvoeren van de kruispunten;
2. in dit onderzoek mee te nemen hoe de bestaande ruimte voor terrassen ingepast en waar mogelijk verbeterd kan worden en hoe de (deels) vrijvallende ruimte van het fietspad groen ingericht kan worden;
3. bewoners en organisaties in de stad te betrekken bij dit onderzoek;
4. de kosten voor deze aanpassing in kaart te brengen en te onderzoeken welke dekking voor "deze wens voor de toekomst" redelijkerwijs kan worden aangewend.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) vraagt hoe hoog deze wens op de prioriteitenlijst staat, omdat er nog veel te onderzoeken is waarvan de kosten niet bekend zijn. Wellicht is het zonde van het geld om nog een onderzoek te starten.

De heer **Te Hoonte** (VVD) antwoordt dat dit project bij de VVD-fractie wellicht hoger op de prioriteitenlijst staat dan verkeersprojecten van de GroenLinks-fractie. Daarover kan een goede discussie worden gevoerd als de kosten bekend zijn. Het college heeft deze wens in een brief ooit aangeduid als wens voor de toekomst. De raad kan met de motie laten zien dat hij wensen voor de toekomst iets duidelijker gedefinieerd wil hebben. Als het zonde van het geld zou zijn, had de wethouder in zijn brief daarover kunnen aangeven dat hij verwacht deze wens niet uit te kunnen voeren. Dat heeft hij niet gedaan. Als de raad vraagt hoeveel dit gaat kosten, kan hij dit meewegen in de brede integrale afweging die jaarlijks wordt gemaakt.

De heer **Bosch** (PVV) vindt dat men zich moet afvragen of het zo ver had moeten komen dat er woningen worden gesloopt, maar is blij dat er sociale huurwoningen komen. De PVV-fractie steunt het voorstel van de D66-fractie om ouderen hier meer ruimte te geven. Dat moeten dan wel ouderen uit de huidige buurt zijn. De PVV-fractie steunt sloop/nieuwbouw, maar vindt het bizar dat een doorgaande weg op deze manier wordt aangetast. Ze is namelijk voor keuzevrijheid, dus ook voor de auto. Doorstroming van autoverkeer hoort volgens haar ook bij leefbaarheid. Spreker heeft voor het overige veel steun voor dit voorstel, los van het klimaatgedram. De woningen zullen er wel komen, uit principe stemt zijn fractie tegen de rest.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) herinnert aan de discussie in de commissie over de toegang tot de kerk. Zijn zorg is weggevallen na een gesprek met de ambtenaren. Hij wijst erop dat de kaartjes in het SPvE verwarrend is en in het ontwerp voor de Westelijke Stadsboulevard veel duidelijker staat hoe de verkeersstructuur eruitziet en dat de ventweg blijft. Daarom dient hij hierover geen motie of amendement in.

De heer **Bosch** (PVV) begrijpt dat de ChristenUnie-fractie zich alleen zorgen maakt over wegen die worden geschrapt als het om een kerk gaat.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) reageert dat elke maatschappelijke functie goed bereikbaar moet zijn. Als die een eigen parkeerterrein heeft, is het handig dat de mensen er kunnen komen.

De heer **Van Steeg** (CDA) vraagt of de oplossing die er ligt, betekent dat er auto's door de wijk gaan rijden.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) antwoordt dat het niet veel auto's zullen zijn, omdat het parkeerterrein niet groot is. Het gaat erom dat men bij begrafenissen en meer heugelijke momenten bij de kerk moet kunnen komen. Dat lukt als de ventweg voor de kerk blijft liggen. Een alternatieve oplossing met een aftakking vanaf de Vleutenseweg betekent dat men een aantal fietspaden moet kruisen; dat vindt spreker minder geslaagd.

Hij vervolgt dat hij ook zorgen heeft over het hoogteaccent. Hier wreekt zich volgens hem dat er geen hoogtevisie is, waardoor de raad geen instrumenten heeft om dit te toetsen. Deze visie is al een aantal keren aan de raad beloofd. Wanneer komt die? Spreker begrijpt in die zin het amendement en de motie hierover.

De heer **Işik** (PvdA) vraagt wat het betekent dat de Wijmenga het amendement begrijpt.

De heer **Wijmenga** (ChristenUnie) antwoordt dat hij betwijfelt of een hoogteaccent op die plek wel goed is. Hij heeft geen kader om dat aan te toetsen, daarom heeft het zijn voorkeur zo'n accent daar niet toe te passen.

De heer **Van Steeg** (CDA) vindt het plan er goed uitzien. De CDA-fractie heeft in de commissie gepleit voor zo veel mogelijk middenhuur. Hij betreurt het dat er geen goede balans is tussen sociale huur en middenhuur. Hij is niet blij met het hoogteaccent, maar vindt het jammer als dit ten koste moet gaan van de middenhuur.

Hij vraagt of het klopt dat er een maximum is van 278 sociale huurwoningen en pleit ervoor dat alles wat daarbovenop komt middenhuur is.

Over de bereikbaarheid van de Majellakerk dient hij motie 45 in, Houd Majellakerk bereikbaar, met de opdracht, binnen het plan de Majellakerk een volwaardige positie te geven en de bereikbaarheid van de kerk en de parkeerplaats te waarborgen en met de Majellakerk te kijken naar een oplossing om de parkeerplaats direct bereikbaar te houden, bijvoorbeeld via een extra onderzoek en de raad hierover te informeren.

De heer **Verschuure** (wethouder) neemt motie 41, Vergeet de egels uit het Thomas à Kempisplantsoen over.

Motie 42, Zorg voor dieren die ontheemd raken door ruimtelijke plannen, ontraadt hij, omdat ze over project-overstijgende voorzieningen gaat. Daarvoor zijn andere middelen. Hij vindt het onverstandig om de ontwikkelaar of corporatie hiervoor aansprakelijk te stellen.

Over amendement 11, Ouderen in Thomas à Kempisplantsoen, adviseert hij positief. Mitros ziet hiertoe mogelijkheden. Hij wijst erop dat zelfstandige woningen met een gemeenschappelijke gang en kamer verschillen van friendswoningen. Op de laatste zal hij negatief reageren.

Amendement 12, Geen woontoren op het Thomas à Kempisplantsoen: Naar aanleiding van de participatie, met name door Fris Alternatief, is het hoogte-accents in het plan aangepast. Het hoogte-accents wat is blijven staan vindt spreker stedenbouwkundig gewenst en qua schaduwwerking verantwoord, want die is zeer minimaal. Hij vindt het niet gewenst om te speculeren op wat er in de toekomst wordt gedaan, zoals het aanpassen van geur- en geluidscontouren. Er komt een overleg met DE om te kijken wat er met de hapjes kan worden gedaan. Dat zijn inkepingen in het gebouw als gevolg van de geur- en geluidscontouren die met DE zijn afgesproken in een convenant.

Met het hoogte–accent en de hapjes kunnen er 360 woningen worden gebouwd, met het hoogte–accent zonder hapjes 342, zonder hoogte–accent en met hapjes 348 en zonder hoogte–accent en zonder hapjes 330. Het college stelt voor om voor de en/en–variant te gaan, zodat er zo veel mogelijk woningen kunnen worden gebouwd. Het college vindt dat verantwoord.

De heer **Işik** (PvdA) reageert met twee opmerkingen. Er is geen hoogbouwvisie om het hoogte–accent op te toetsen. En Fris Alternatief wil die hoogbouw niet. De wethouder moet dit corrigeren.

De heer **Verschuure** (wethouder) vindt wat de heer Işik zegt niet correct. De hoogbouwvisie gaat over 30 meter en hoger. Dit bouwplan gaat niet zo hoog. Bovendien is er uitgebreid geparticipeerd, maar dit betekent niet dat elke partij in elk facet ultimo haar zin krijgt. Op basis van de inspraakreactie is de hoogte op verschillende stukken van dit plan aangepast. Er is een toren blijven staan en dat vindt het college verantwoord.

De heer **Işik** (PvdA) vraagt op basis waarvan dit verantwoord is en waarop het college dit toetst.

De heer **Verschuure** (wethouder) antwoordt dat het hier gaat het om de vraag of dit hoogte–accent past in dit gebied. Het college vindt dat dit zo is.

Spreker vervolgt dat het college in dit gebied zeker wil zorgen voor betaalbare deelmobiliteit en adviseert positief op amendement 14.

Amendement 13 vindt hij sympathiek, maar friendswoningen zijn niet passend binnen de sociale huur. Corporaties willen ze niet maken. De gezamenlijke huur van drie friendswoningen in een woning stijgen snel boven de sociale huurgrens uit. Daarom leent de sociale sector zich hier niet voor. Deze woningen kunnen wel in de vrije of middenhuur sector worden gerealiseerd, maar daarvoor leent dit plan zich niet, omdat het aantal middenhuurwoningen zeer beperkt is. Spreker ontraadt het amendement.

Motie 43 is uitvoerbaar gezien de betaalbaarheid van het plan, maar gaat ten koste van het aantal woningen. Daarom ontraadt spreker de motie.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) begrijpt dat het bebouwen van de hapjes achttien woningen extra oplevert. Ze wijst erop dat dit altijd nog zes woningen meer is dan alleen de toren.

De heer **Verschuure** (wethouder) beaamt dat, maar wijst er tegelijkertijd op dat allebei doen nog meer woningen oplevert.

Hij vervolgt dat hij vereerd was dat hij de kunstenaar waar de heer Schipper het over had een handje heeft kunnen helpen. De kunstenaar is met Portaal in gesprek om te kijken of hij een vervolg kan maken.

Motie 44, Twee richtingen voor de fiets en meer groen op de Vleutenseweg, vindt spreker sympathiek, maar moet hij ontraden. Hij zal het signaal overbrengen aan zijn college. De motie ontstijgt het project en er is geen dekking en capaciteit voor. Bij de behandeling van het MPR kan in de prioritering worden geschoven.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt wat een eventueel onderzoek zou kosten.

De heer **Verschuure** (wethouder) antwoordt dat ook het doen van een onderzoek of memo schrijven hoeveel iets kost, geld kost. Er worden veel plannen geformuleerd. Dit is een van de doorfietsroutes

die het college ooit wil realiseren, maar hij staat niet als hoogste op de prioriteitenlijst.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) hoort vragen wat een onderzoek kost. Daar kan het college volgens haar positief op reageren, want elke vraag die de raad stelt, kost capaciteit en geld.

De heer **Verschuure** (wethouder) heeft het bedrag niet paraat. Hij is bereid en zegt toe daarover een brief te schrijven. Hij wijst erop dat is afgesproken daarin terughoudend te zijn. De geëigende manier om dit soort dingen te bespreken loopt via de MPR.

Spreker vervolgt dat het fijn is dat de kaartjes helderheid hebben geboden over de toegankelijkheid van de Majellakerk en meldt dat de hoogbouwvisie is vertraagd door de behandeling van de RSU en de referendumaanvraag, maar nu in concept zo goed als klaar is. Als het concept is vastgesteld, wordt het ter informatie aan de raad gestuurd. Het concept is nog niet ter inzage geweest. Het aantal sociale huurwoningen staat vast. Minder woningen bouwen gaat dus ten koste van de middenhuur.

Hij beaamt dat 278 het maximumaantal sociale huurwoningen is.

Motie 45, Houd Majellakerk bereikbaar, ontraadt hij, omdat daarmee een sluiproute wordt gecreëerd en een aftakking bij de Vleutenseweg een gevaarlijke situatie oplevert. Hij ziet liever een doodlopende weg tot aan de parkeerplaats.

De heer **Van Steeg** (CDA) had niet anders verwacht, maar hij vindt de argumentatie boterzacht. Volgens hem komt er minder sluipverkeer met een directe route naar de parkeerplaats. Nu moeten de auto's door de wijk rijden. Bovendien gaan veel afslagen over een fietspad en is dat niet zo verkeersonveilig.

De heer **Verschuure** (wethouder) antwoordt dat men via die ontsluiting ook verder de wijk in kan rijden. Voor de mensen die erachter wonen, kan dat een praktische route zijn. Bovendien verwacht hij dat er weinig bezoekers bij de kerk zullen parkeren. Op de tegenwerping van de heer Van Steeg dat men niet met de auto vanaf de parkeerplaats de wijk in gaat rijden, reageert hij dat hij de situatie redelijk goed kent. Omdat de parallelweg blijft zal er een doorgaande route komen als er een ontsluiting bij komt.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) trekt motie 41, Vergeet de egels uit het Thomas à Kempisplantsoen niet, in, omdat ze is overgenomen.

De voorzitter schorst daarop kort de vergadering.

(Bij heropening van de vergadering heeft mevrouw Dijkema het voorzitterschap van de vergadering overgedragen aan de heer Zwanenberg).

De voorzitter heropent de vergadering en stelt aan de orde:

22. Raadsvoorstel vaststelling Stedenbouwkundig Programma van Eisen Papendorp Noord.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vindt het een mooi plan dat door moet gaan.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) vindt dat ook. Ze heeft begrepen dat het extra hotel dat is voorzien komt uit een intentieovereenkomst en er niet nog een extra hotel komt. Ze laat het hierbij.

Ze wijst erop dat in het voorstel de milieucategorieën 3.1 en 3.2 voorkomen. Maar omdat het programma inzet op een toekomstbestendige wijk waarin leven, wonen, werken en recreëren goed worden gecombineerd, past daarin alleen milieucategorie 3.1. Daarom dient ze, mede namens de PvdD-fractie, amendement 15 in, Juiste milieucategorie in Papendorp, die van categorie 3.2 in het voorstel overal 3.1 maakt.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) vindt het ook een mooi plan en fijn dat er ruimte wordt gemaakt voor woningen, kantoren en commerciële voorzieningen. Hij is blij dat er gehandeld is naar de uitgebreide visie op voorzieningen. Zijn fractie staat onder het voorstel van de CDA-fractie over de leefbaarheid en het sterk verbeteren van de bouwstijl, omdat ze zich zorgen maakt over de levendigheid van de wijk als eiland tussen Kanaleneiland en Leidsche Rijn.

Mevrouw **Sasbrink** (PvdD) wijst op de 1000 extra parkeerplaatsen voor op termijn een uitbreiding in de tweede fase van de hub. Ze is voor het afvangen van extra autoverkeer richting de stad met P+R-parkeerplaatsen. Maar het voorzien in parkeerplaatsen voor bewoners, kantoorpersoneel en bezoeker van een supermarkt moedigt volgens haar autogebruik aan en is geen reden voor uitbreiding. Daarom dient ze motie 46 in, Alleen uitbreiding P+R Papendorp Noord voor afvangen autoverkeer richting stad met de opdracht,

1. de eventuele uitbreiding van de P+R met 1000 extra gereserveerde parkeerplaatsen in de 2e fase van de HUB, zoals genoemd bij de uitgangspunten op pagina 24 van het SPvE, alléén te realiseren wanneer aantoonbaar is dat de P+R met 2000 parkeerplaatsen onvoldoende capaciteit heeft om in zijn primaire functie te voorzien van het afvangen van verkeer richting bijv. het Beurskwartier en de Merwedekanaalzone (en de rest van Utrecht);
2. de vraag naar parkeerplekken door woon-werkverkeer en bezoekers van de wijk Papendorp Noord niet als geldig argument voor uitbreiding van het aantal parkeerplaatsen te gebruiken.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) complimenteert wethouder en ambtenaren voor het mooie plan. Ze is blij met de toezeggingen over studentenhuysvesting en friendswoningen, fiets- en wandelroutes en een skatepark voor kids. Ze is teleurgesteld over de ambitie voor het kanaal. Daarom dient ze motie 47 in, Samen in zee voor een stadsstrand in Papendorp, met de opdracht, te onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om een stadsstrand te realiseren in het ontwikkelingsgebied Papendorp en hierbij rekening te houden met verschillende voorzieningen, onder andere omtrent sport, spel en horeca en de raad hierover te informeren.

De heer **Işik** (PvdA) pleit ervoor om de koopwoningen die gerealiseerd zullen worden, onder het actieplan betaalbare koop te laten vallen. Daarom dient hij amendement 16 in, Betaalbare koop in Papendorp, mede namens de fractie van DENK, om besispunt 1 hierop aan te vullen met: "Het woonprogramma bestaat uit 40% sociale woningbouw, 32% uit woningen in het middensegment (respectievelijk 21% middenhuur en 11% betaalbaar koop, waarvan die laatste alleen gerealiseerd wordt als het fonds bij het actieplan betaalbare koop is geactiveerd) en 28% uit dure koopwoningen."

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) begrijpt de vraag en vindt het belangrijk dat betaalbare koop betaalbaar blijft. Maar in het amendement staat dat die 11% betaalbare koop alleen gerealiseerd wordt als er een fonds is. Dit betekent dat het lukt om op tijd een fonds te hebben, of dat het fonds nog niet beschikbaar is, wat vertraging oplevert, of dat de woningen niet worden gerealiseerd omdat het fonds er niet is. Wat gebeurt er dan?

De heer **Işik** (PvdA) antwoordt dat het heel simpel is, namelijk dat het college het fonds zo snel mogelijk in het leven moet roepen, voordat deze woningen worden gerealiseerd.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) vraagt daarop het college of het lukt dit fonds te realiseren zonder dat dit plan ernstig vertraging oploopt.

De heer **Işik** (PvdA) vraagt de wethouder toe te zeggen dat 30% van de 40% sociale huur wordt toegewezen aan de kwetsbare groep in de stad. Immers, zij hebben moeite met het vinden van een betaalbare woning.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt het ook een mooi plan en complimenteert de wethouder en de ambtenaren hiermee. Ze dankt voor de toezegging over het monitoren van geluid. Ze dient motie 48 in, Maak er een prettig straatbeeld van met veilige oversteekplaatsen, mede namens de fracties van PvdA en ChristenUnie, met de opdrachten, oog te houden voor variatie in de bouwstijl, naast de binnentuinen ook significant openbaar groen in het straatbeeld te behouden, de indeling van het gebied niet alleen uit rechte lijnen en wegen te laten bestaan en expliciet vast te leggen hoe veilige oversteekplaatsen worden gerealiseerd in dit gebied.

Mevrouw **Van Dun** (D66) is blij met het raadsvoorstel. Immers, er kunnen 3800 woningen worden gebouwd waarin 7000 mensen kunnen wonen. De D66-fractie is voor stedelijke bouw, daarbij hoort daghoreca en hoogbouw. Ze hoopt dat daaraan zal worden gewerkt. Ze dankt voor de toezegging om friendswoningen te bouwen. Ze kijkt uit naar de plannen voor de bereikbaarheid van Papendorp met het openbaar vervoer en noemt hierbij de sneltram, om bewoners te verleiden niet de auto te pakken.

De heer **Verschuure** (wethouder) dankt voor de complimenten. Mevrouw Heijne bedankt hij, omdat ze met haar amendement een foutje uit het SPvE Papendorp heeft uitgehaald.

Motie 46, Alleen uitbreiding van P+R Papendorp Noord voor afvangen autoverkeer richting stad, ontraadt hij, omdat er te zijner tijd een apart raadsbesluit over zal komen en omdat er een fout in staat. De P+R zal parkeren op afstand moeten faciliteren voor bewoners en bezoekers van het gebied. Op het gebruik zal worden gestuurd door middel van tarifiering. Hij deelt de zorg, dus de P+R zal niet zomaar worden uitgebreid.

Motie 47, Samen in zee voor een stadsstrand in Papendorp, neemt hij over. Hij heeft op 4 februari een gesprek met Placemaking op Papendorp, bij de Asfaltcentrale. Hij neemt daarin mee wat er waar in dit gebied kan worden gedaan. Hij noemt hierbij Groenewoud voor het stadsstrand.

De heer **Te Hoonte** (VVD) vraagt of op die bijeenkomst ook de mogelijkheid van flexwoningen wordt meegenomen.

De heer **Verschuure** (wethouder) antwoordt dat wonen er niet bij zit. Deze bijeenkomst gaat over reuring, zoals horeca en cultuur.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt of dit stadsstrand is bedacht bij Groenewoud Noord, of in Groenewoud zelf.

De heer **Verschuure** (wethouder) antwoordt dat de motie over het totale gebied gaat en vraagt te onderzoeken of er een stadsstrand kan komen. Daarmee is niet gezegd dat het er komt en waar dat is.

Hij vervolgt met amendement 16, Betaalbare koop in Papendorp. De strekking steunt hij, maar het amendement is te absoluut geformuleerd qua fonds. Wethouder Diepenveen is nog bezig met het Actieplan betaalbare koop. Het college weet nog niet hoe dit zal worden geregeld. Maar een van de doelstellingen is om betaalbare koop op deze plek langdurig te realiseren. Spreker weet niet wanneer dat actieplan er komt.

Mevrouw **Heijne** (GroenLinks) vraagt de toezegging dat de wethouder in gesprekken met de ontwikkelaar afspraken maakt om de betaalbare koop langere tijd betaalbaar te houden, dus ook na de eerste koper.

De heer **Verschuure** (wethouder) zegt dat toe. Dat is de bedoeling van het actieplan en is de ambitie van het college. Hij geeft de door de heer **Işik** gevraagde toezegging dit in de anterieure overeenkomst vast te leggen, een juridisch document, zodat de ontwikkelaar zich daaraan houdt. Dit is mogelijk, omdat de gemeente eigenaar is van de grond. Met deze duiding van het amendement is een motie op dit punt overbodig.

Spreker vervolgt met motie 48, Maak er een prettig straatbeeld van met veilige oversteekplaatsen. Die kan hij op punt 3 na overnemen, waarin wordt verwezen naar rechte wegen. De hele opzet in dit gebied bestaat uit rechte wegen. Als dit punt wordt geschrapt, kan hij de motie overnemen, anders moet hij haar ontraden.

De heer **Bosch** (PVV) heeft een punt van orde. Hij wil dat het logo van de PVV-fractie wordt verwijderd uit motie 47, Samen in zee voor een stadsstrand in Papendorp.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) zal een nieuwe versie indienen en biedt haar excuses aan.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) meldt dat punt 3 uit motie 49 kan worden gehaald, als het aan de ChristenUnie-fractie ligt. Het idee erachter is om de rechte lijnen af en toe te onderbreken om een levendig straatbeeld te creëren.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) zal "en wegen" eruit halen. Hiertoe dient ze een nieuwe motie in, M49, met onder punt 3 van de opdracht, de indeling van het gebied niet alleen uit rechte lijnen te laten bestaan.

De heer **Işik** (PvdA) meldt dat zijn vraag over de kwetsbare groep niet is beantwoord.

De heer **Verschuure** (wethouder) antwoordt dat hij niet kan toezeggen dat 30% van de 40% sociale huurwoningen naar de kwetsbare groep gaat, omdat niet duidelijk is wat de definitie van kwetsbare groep is. Er is echter veel aandacht voor deze groep.

De heer **Işik** (PvdA) zegt dat het gaat om groepen die moeilijk een huis kunnen vinden, zoals statushouders of mensen die stromen uit de maatschappelijke opvang. De gemeente heeft een taakstelling die ze niet nakomt, omdat er te weinig woningen zijn. Daarom vraagt hij woningen uit dit project aan deze groep toe te wijzen. Hij komt hierop terug als deze doelgroep in de raad aan de

orde is.

Hij trekt amendement 16 in vanwege de toezegging dat in een anterieure overeenkomst wordt vastgelegd dat betaalbare koopwoningen betaalbaar blijven.

De heer **Verschuure** (wethouder) neemt motie 49, Maak er een prettig straatbeeld van met veilige oversteekplaatsen, over.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) trekt de moties M48 en M49 in.

Mevrouw **Sturkenboom** (Student & Starter) trekt motie 47 in, omdat de wethouder er voortvarend mee aan de slag gaat.

Daarop schorst de **voorzitter** de vergadering voor enkele minuten. Na heropening stelt hij aan de orde:

23. Raadsvoorstel vaststelling IPvE/FO Maliebaan.

De heer **De Pagter** (VVD) wijst erop dat er geen draagvlak in de buurt is, omdat het plan geen problemen oplost, maar veroorzaakt. Er zullen files, geluids- en trillingsoverlast ontstaan, en het verkeer zal fors toenemen op de ventwegen, de Wolter Heukelslaan en de Adriaan van Ostadelaan. Bovendien kost het veel geld, wat de VVD-fractie liever elders in de stad besteedt om problemen met de verkeersveiligheid op te lossen. Meer dan 3000 bewoners hebben zich twee jaar geleden uitgesproken tegen het afsluiten van de middenbaan en voor een alternatief waarbij de middenbaan openblijft. De VVD-fractie staat aan hun kant en dient daartoe amendement 17 in, Terug naar de tekentafel en uitwerken variant 1+, mede namens de fracties van PvdA, SP en PVV. Het amendement kiest voor het uitwerken van variant 1+, waarbij de middenbaan openblijft.

Daarnaast dient spreker twee moties in. Motie 50, Parkeerplaatsen onder grotere hoek, dient hij in mede namens de fracties van PVV, D66, SP, PvdA en CDA, met de opdracht, bij de uitwerking van het IPvE/FO uit te gaan van een grotere parkeerhoek van 50 of 55 graden zonder de rijstrook te verbreden of stoepen te versmallen ten opzichte van het FO en de raad over de invulling van dit uitgangspunt te informeren bij publicatie van het voorlopig ontwerp. Op deze manier kan het aantal parkeerplaatsen behouden worden en kan er op diverse plekken groen worden toegevoegd.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) heeft in de commissie gevraagd te kijken naar de aanpassing van de hoek. Er staat in de motie specifiek 50 of 55 graden. Mag dat ook 60 graden zijn, als dat beter uitkomt?

De heer **De Pagter** (VVD) antwoordt dat het college die vrijheid heeft.

Hij vervolgt met motie 51, Onderzoek kleinere kruising met herstel bomennraster, die hij indient mede namens de fracties van PVV, SP, PvdA en CDA met het verzoek, bij de uitwerking van het IPvE/FO naar een Voorlopig Ontwerp onderzoek te doen naar een kleinere uitvoering van het kruispunt en daarbij expliciet te onderzoeken of de bomen kunnen worden geplant volgens het eeuwenoude bomennraster en welke maatregelen daarvoor nodig zijn, en na dit onderzoek en in overleg met de buurt en belangenorganisaties een keuze te maken voor de kruising en de raad hierover te informeren. Immers, met een kleinere kruising hoeven voetgangers niet om te lopen en kan het bomennraster op de Maliebaan mogelijk geheel worden hersteld.

Hij zal een motie van de PvdA-fractie over participatie later deze avond steunen. Hij vraagt of de wethouder kan bevestigen dat ze geen enkele verdere uitwerking in gang zet tot het besluit in werking is getreden. Hij vermoedt dat dit niet de laatste keer is dat de raad over de Maliebaan praat en hoopt van harte dat deze plannen na de verkiezingen kunnen worden bijgesteld.

Mevrouw **Schilderman** (D66) ziet op de Maliebaan steeds allerlei rijen fietsers staan en heel veel fietsers door rood rijden, omdat het te lang duurt om er doorheen te komen, terwijl dit een van de drukste fietsknelpunten van Utrecht is. Daarom is de D66-fractie blij dat er een volgende stap wordt gezet om te kijken naar een betere luchtkwaliteit, minder lawaai, herstel van de cultuurhistorische waarde van de Maliebaan en een betere fietsroute.

De heer **Bosch** (PVV) vraagt wat het probleem met de middenbaan is.

Mevrouw **Schilderman** (D66) antwoordt dat het probleem is dat een van de belangrijke fietsroutes van het station naar het Utrechts Sciencepark niet goed gebruikt kan worden, omdat men nergens goed kan afslaan. Dat is namelijk heel gevaarlijk. Het afsluiten van de middenbaan helpt daarbij. Ze vervolgt dat veel van de cultuurhistorische waarde terugkomt. Ze ziet een kans om meer groen toe te voegen, evenals een plek als verblijfplaats. Dat ziet ze niet terugkomen in het behoud van de wandelpaden. Daarom dient ze amendement 18 in, Behoud wandelpaden Maliebaan, mede namens de fracties van VVD, PvdA en PVV, waarin staat dat de wandelpaden behouden moeten blijven. De D66-fractie staat onder het voorstel van de VVD-fractie over het parkeren, omdat ze heeft begrepen dat het aantal parkeerplaatsen met dit plan niet drastisch zal worden verminderd. Ze vraagt hoe de wethouder dit ziet en wat daarover in het participatieproces is gezegd. De motie is wat technisch; het gaat haar om de intentie.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) merkt op dat uit onderzoek blijkt dat een groot deel van de parkeerplekken leegstaat; ongeveer 82% is in gebruik op de drukste momenten. Ze vraagt of de D66-fractie vindt dat er parkeerplekken moeten worden aangelegd die eigenlijk niet gebruikt zullen worden.

Mevrouw **Schilderman** (D66) denkt dat ze op sommige momenten worden gebruikt. Ze legt uit dat veel mensen zich tegen het plan hebben uitgesproken, maar ook een heel aantal voor, die een betere verblijfskwaliteit en beter groen willen zien. In de afweging die de D66-fractie heeft gemaakt, is gekeken hoe de plannen zich tot elkaar verhouden en hoe aan de eventuele risico's tegemoet kan worden gekomen die de tegenstanders zien. Een van de risico's bestaat uit het aantal parkeerplaatsen. Ze dacht dat dit in het plan zou worden verankerd, maar dat is niet gebeurd, vandaar motie 50.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) meldt dat het ook voor de GroenLinks-fractie belangrijk is om te bekijken of er op de ventwegen zo veel mogelijk parkeerplekken kunnen komen, dit in het kader van eerdere afspraken. Ze vindt het geen goed idee om groen op te offeren voor parkeerplekken die grotendeels niet gebruikt zullen worden. Daarom dient ze motie 52 in, Behoud groen langs het spoor, mede namens de fracties van PvdD en Student & Starter met de opdracht, bij het Voorlopig Ontwerp uit te gaan van behoud van de groenstrook langs het spoor, ook wanneer dit uiteindelijk in combinatie met de optimalisatie van parkeren langs de ventwegen iets minder parkeerplekken oplevert.

Ze vindt het een heel mooi plan dat het gebied verbetert. Het heeft immers enorm veel potentie. Auto's op de middenbaan laten rijden is een historische vergissing geweest die nu kan worden teruggedraaid. In de omgeving zijn bewoners die veel ideeën hebben om iets heel moois van dit park te maken. Spreekster hoopt dat dit het beginpunt is van een mooi plan. De GroenLinks-fractie staat onder de motie die de PvdA-fractie zal indienen om de participatie te evalueren, omdat in dit soort langdurige processen, waarin bewoners verschillende belangen en meningen hebben, een participatieproces heel ingewikkeld ligt. Het gaat er niet om dat iedereen zijn zin krijgt, maar zich wel gehoord voelt. Daarin zijn lessen te leren.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) vindt het plan van de bewoners inhoudelijk beter en steunt de amendementen en voorstellen daarover die de VVD-fractie heeft ingediend. De participatie is volgens hem niet goed gegaan. Daarom vraagt hij de wethouder wat nu echt anders zal worden gedaan om het vertrouwen te herstellen en verder te kunnen met elkaar. Hij dient hierover motie 53 in, Participatie Maliebaan, mede namens de fracties van VVD, ChristenUnie, PVV, GroenLinks, D66 en CDA, met de opdracht, de langjarige participatie over de Maliebaan onderdeel te maken van de evaluatie van het programma Samen Stad Maken en ervoor te zorgen dat omwonenden worden betrokken bij de evaluatie en een reactie op de eindrapportage kunnen geven.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) vraagt of het de bedoeling is om aan te geven of de inbreng van de bewoners goed verwoord is. Immers, juist omdat bewoners het niet altijd met elkaar eens zijn, is participatie ingewikkeld.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) bevestigt dit. Het gaat erom wat er met hun inbreng is gebeurd en hoe ze het proces vonden. Dat kan per groep of persoon verschillen.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) deelt niet dezelfde ideeën als het college. Haar fractie zag graag een 30-km-zone. Daarover dient ze motie 54 in, Kies voor 30 km u op Maliebaan, aansluitend op de omgeving, met de opdracht, te onderzoeken hoe de Maliebaan het verkeer op de middenweg kan behouden met een regime van 30 kilometer per uur, deze uitkomsten aan de raad voor te leggen en tot die tijd geen onomkeerbare stappen te zetten.

Als er een meerderheid is voor het plan van het college, wil ze dat plan iets verbeteren met motie 55, Vergeet de Snellenlaan niet, die ze mede namens de D66-fractie indient, met de opdracht, alsnog een eerste schetsontwerp te maken voor de Snellenlaan, die op dit moment niet in de plannen is opgenomen, en bij de MPR in kaart te brengen wat de kosten zouden zijn van de nadere uitwerking en de daadwerkelijke uitvoering.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) begrijpt dat het vooral gaat om de aansluiting op het kruispunt. Klopt dat?

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vindt het aardig om dit op een later moment nog een keer met elkaar te bespreken, als er een voorstel ligt. De spoorweg is een obstakel en ze is niet van plan een heel groots plan te maken dat daaroverheen gaat. Ze ziet vooral de aansluiting met het kruispunt richting de Biltstraat als een belangrijke opgave en zou het mooi vinden als de looproutes op deze plek goed kunnen worden aangelegd. Dit had volgens haar al in het plan moeten zitten, daarom geeft ze het college hiervoor de ruimte.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) vindt dat veel zaken in het raadsvoorstel tevredenstellen. Zo verdwijnen eindelijk de verfoeide stoplichten, komt er meer groen en krijgt de fietser ruim baan. In beginsel had de fractie van Student & Starter liever een heel andere inrichting van de Maliebaan gezien, een waar bewoners niet al het autoverkeer voor hun voordeur krijgen, maar auto's te gast zijn op een fietsstraat in het midden van de Maliebaan. Dit had prima kunnen aansluiten op de nieuwe inrichting van de Nachtegaalstraat en de Burgemeester Reigerstraat. Hij vraagt waarom de middenbaan moet worden gedeeld door voetgangers en fietsers en ze niet van elkaar gescheiden worden. Immers, in de nieuwe plannen zijn er voldoende paden en wegen om ze van elkaar te kunnen scheiden.

Zijn fractie kijkt met veel interesse naar de moties en amendementen van andere fracties en zal haar stem bepalen, afhankelijk van wat daarmee gaat gebeuren.

De heer **Bosch** (PVV) vindt de huidige Maliebaan mooi en groen. Er is niets mis mee. Voor de PVV-fractie is het klip en klaar dat de participatie niet goed genoeg is verlopen. De motie daarover heeft ze ondertekend. Ze staat pal achter de bewoners die met veel bloed, zweet en tranen eigen varianten hebben uitgewerkt. Daarom steunt ze het amendement hierover, evenals het amendement over de vier voetpaden en moties over de parkeerplaatsen, de kruisingen en het herstel van de boomrasters. Spreker vindt het zonde en schandelijk dat het luisteren naar de grote meerderheid van de bewoners zo moeilijk is.

De heer **Van Heuven** (PvdD) meldt dat de PvdD-fractie als het om de Maliebaan gaat, droomt van een autoluw park met veel biodiversiteit, dat voor mens en dier een verbinding vormt tussen de Singel en het Hogelandse park. Vanuit die droom stemt ze in met het raadsvoorstel en met het feit dat de middenbaan komt te vervallen als autostraat. Hij betreurt het dat veel omwonenden zich niet gehoord voelen en het draagvlak voor het raadsvoorstel in de directe buurt klein lijkt. Zijn fractie steunt daarom de motie over participatie.

Ook steunt ze de motie om geen parkeerplekken aan de noordzijde van de Maliebaan te situeren waar groen gepland staat of aanwezig is. Die kunnen aan de Maliebaan zelf komen. Ze vraagt speciale aandacht voor de biodiversiteit, omdat de middenbaan een forse plak asfalt blijft. Dat is noch klimaatadaptief noch biodivers. Bovendien groeien er bijzondere paddenstoelen naast de middenbaan. De wethouder heeft in de commissie toegezegd stinsen aan te planten. Spreker vraagt of ze ook kan toezeggen dat er op of direct aan de middenbaan meer diverse aanplant kan komen, al dan niet met bloembakken en perkjes, en dat bij het aanvullen van de bomenstructuur meer onderbeplanting wordt toegevoegd voor grondgebonden dieren.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) merkt op dat er met dit programma van eisen een voorstel ligt voor een prettige en goede inrichting van de Maliebaan, met voorrang voor fietsers en voetgangers en het toevoegen van extra groen op een plek waar dit heel hard nodig is. Zijn fractie heeft nog zorgen over de verkeersveiligheid bij het nieuw in te richten kruispunt Maliebaan/Nachtegaalstraat. Hij vraagt de toezegging de verkeersveiligheid op dat kruispunt te monitoren en de raad daarover te informeren.

De heer **Bosch** (PVV) vraagt of er op de Maliebaan nu weinig groen is.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) antwoordt dat er al veel groen is, maar dit in het hele oosten

van de stad de locatie is waar nog groen kan worden toegevoegd.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) vraagt of het niet veel beter is in groenarme wijken te investeren in groen. Ook vraagt ze of al het geld dat wordt besteed aan dit mooie stukje Utrecht niet beter op andere plekken kan worden geïnvesteerd.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) vindt dat dat ook moet worden gedaan. Hij beaamt dat dit een mooi stukje Utrecht is, maar omdat hier een kans ligt, vindt hij dat de gemeente die moet grijpen om hier winst te behalen. Het begon met het kruispunt dat moest worden aangepakt. Toen is de kans gegrepen om de hele weg aan te pakken en vervolgens ligt er een kans om groen toe te voegen. Als op andere locaties in de stad kansen liggen, moeten die ook gegrepen worden.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) wijst erop dat de verkeersveiligheid een belangrijk punt is. Ze vraagt of de ChristenUnie-fractie niet bang is dat ook hier flitsbezorgers en voorbijrazende fietsers zullen komen.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) reageert dat er wordt gekozen voor een inrichting die nog niet veel vaker met deze aantallen fietsers in de stad wordt gezien. Hij maakt zich zorgen wat dit doet met de verkeersveiligheid en vindt het daarom belangrijk dat dit goed gemonitord wordt. Hij vervolgt met de participatie. Er is veel over gesproken en veel mee gedaan. De ChristenUnie-fractie vindt het belangrijk dat die goed wordt geëvalueerd en heeft daarom de motie daarover ondertekend.

De heer **Schipper** (SP) constateert dat dit voorstel de uitwerking is van het vorige deel van het project. Daar was de SP-fractie niet voor. Met de VVD-fractie is zij van mening dat het bewonersalternatief een betere oplossing biedt voor de Maliebaan. Het hangt van de stemming over amendement 17 af hoe zijn fractie over het voorstel zal stemmen. Ze zal voor een flink aantal door de raad ingediende voorstellen stemmen, zoals die over de participatie.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) antwoordt dat er hier een probleem was op te lossen, namelijk de groeiende fietsstromen, waardoor alles dreigde vast te lopen. Daarom probeert ze het netwerk te verfijnen en meer alternatieven te bieden, zodat de stromen zich spreiden. Dat is de aanleiding. Vervolgens is er iets extra moois van gemaakt. Er is lang over dit voorstel gesproken en er is heel veel geparticipeerd. Er is verschillende keren bijgestuurd: er is een knip en een ovonde van tafel gegaan, en op de locaties voor parkeren is bijgestuurd. Het was heel ingewikkeld om een volume te verzinnen dat inhoudelijk bleef staan en voldoende steun had. Daar is niet iedereen blij mee. Amendement 17, Terug naar de tekentafel en uitwerken variant 1+, ontraadt ze omdat er al acht jaar aan wordt gewerkt.

Over de inhoud van motie 50, Parkeerplaatsen onder grotere hoek, heeft ze een toezegging gedaan. Ze zal haar toezegging gestand doen. Ze kan daarom de motie overnemen.

Over motie 51, Onderzoek kleinere kruising met herstel bomenraster, zegt ze dat dit is onderzocht en technisch mogelijk is. Maar ze ontraadt de motie, omdat de voorgestelde kruising meerdere voordelen heeft, onder andere dat het oversteken voor voertuigen makkelijker wordt, men in twee delen kan oversteken en de bomen beter tot hun recht komen.

Mevrouw **Schilderman** (D66) vraagt of er manieren zijn om tegemoet te komen aan de wens om de bomen te laten doorlopen zoals in het voorstel van de heer De Pagter, zonder ingrepen te hoeven

doen aan de kruising en vraagt de toezegging dat te onderzoeken.

De heer **De Pagter** (VVD) licht toe dat er door bewoners een tekening is gedeeld waarin het huidige raster doorgetrokken kan worden over het kruispunt, precies zoals het op de rest van de Maliebaan is. Het bezwaar bij de grotere kruising is dat er een ander patroon komt te liggen, omdat het patroon wordt doorbroken.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) verwacht dat de bomen in de knel komen bij een kleine kruising. Ze staan dan vlak naast de verharding, waardoor er wortelopdruk komt. Ze is bereid toe te zeggen naar de mogelijkheden te kijken om de bomen door te laten lopen zonder ingrepen te hoeven doen aan de kruising, maar wil geen verwachtingen wekken.

Ze ontraadt motie 51. In die vijf weken voordat het besluit definitief wordt, zal er niets onomkeerbaars worden gedaan.

Amendement 18, Behoud wandelpaden Maliebaan, is technisch mogelijk, maar ze adviseert dit niet, omdat ze de benodigde ruimte liever inzet voor groen.

Motie 52, Behoud groen langs het spoor, laat ze aan de raad. Het dilemma is dat er elders minder parkeerplekken kunnen komen, omdat er niet zou worden gesnoeid voor het aanleggen van parkeerplaatsen. Qua parkeerdruk denkt ze dat er in het groen geen parkeerplaatsen hoeven te komen.

De heer **De Pagter** (VVD) heeft begrepen dat dit stukje groen niet nodig is als de parkeerplaatsen onder een grotere hoek worden geplaatst. Hij vraagt haar eerst naar het laatste te kijken en daarna of er meer plekken nodig zijn.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) kan voor het laatste haar hand niet in het vuur steken. Ze moet nog puzzelen hoeveel plaatsen die grotere hoek oplevert. Het gaat dan ook om de vraag op hoeveel parkeerplaatsen men wil uitkomen. Er komen er al minder dan in het voorstel staat dat de inspraak is ingegaan.

De heer **Van Heuven** (PvdD) stelt voor er een tweetrapsraket van te maken, zoals de heer De Pagter voorstelt.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) vat samen dat als ze minstens zeven plekken weet te vinden door de nieuwe hoek, de zeven plekken in het groen niet nodig zijn.

Volgens mevrouw **Schilderman** (D66) is dit de bedoeling, maar ze weet niet of het om zeven plekken gaat. Als mensen überhaupt geen plekken in het groen willen, zouden ze voor de motie moeten stemmen.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) handhaaft haar motie, omdat in het plan staat dat het groen eerst wordt weggehaald om vervolgens parkeerplaatsen aan te leggen. Ze stelt voor dit andersom te doen en pas parkeerplaatsen in het groen aan te leggen als ze toch nog nodig zijn.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) bevestigt dat het om zeven plekken in het groen gaat. Ze is bereid toe te zeggen dat het groen in stand wordt gehouden, als het lukt die zeven plekken elders te vinden.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) merkt op dat het dictum van motie 50 veel strenger is dan de uitleg van mevrouw De Boer. Met die uitleg is ze het eens, niet met de strekking van de motie.

Mevrouw **Schilderman** (D66) wijst erop dat de wethouder een algemene toezegging heeft gedaan. Mevrouw De Boer wil koste wat kost het stukje groen houden.

De heer **De Pagter** (VVD) vindt het van belang dat de 357 parkeerplaatsen die er nu zijn, terugkomen. Hij geeft mee dat dit de inzet blijft en het stukje groen daar als laatste voor zal worden gebruikt.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) zegt dat dit een nieuwe dimensie is. Er zijn nu 350 plaatsen, in het voorstel 332. Als de raad het voorstel van mevrouw De Boer aanneemt, zijn er nog 325 plaatsen en kan er misschien nog een aantal worden ingepast, maar dat zullen er geen 25 zijn.

De heer **De Pagter** (VVD) vraagt de wethouder ernaar te streven om zoveel mogelijk naar die 350 toe gaan, juist vanwege de wens van de bewoners.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) heeft al heel vaak gezegd dat ze dat zal proberen en dat ze gaat puzzelen. Ze weet niet of het lukt er 350 van te maken. De raad moet zeggen of hij haar toezegging om het strookje groen hier niet voor te gebruiken, aanvaardt.

Ze vervolgt met motie 53, Participatie Maliebaan. Ze deelt niet alle overwegingen en constatering maar vindt evalueren altijd goed en neemt de motie over. Er is intensief met allerlei mensen gesproken, maar soms komt men er met elkaar niet uit. Ook in de volgende fase zal ze zeer haar best doen om mensen erbij te betrekken

Motie 54, Kies voor 30 km u op de Maliebaan aansluitend op de omgeving: Dat onderzoek is eerder gedaan. De uitkomst is dat dat niet geloofwaardig zou zijn. Daarom ontraadt ze de motie.

Ze is het eens met motie 55, Vergeet de Snellenlaan niet, en kan haar overnemen. Ze waarschuwt dat daarmee niet ineens geld beschikbaar is. Bij het MPB kan ze laten zien wat dit betekent. Dan moet een afweging worden gemaakt waar het geld in wordt gestopt in de komende jaren.

Op de middenbaan worden fietsers en voetgangers niet van elkaar gescheiden, omdat het een soort promenade moet worden die meer ruimte biedt.

Ze neemt de vraag over onderbeplanting en plantenbakken mee naar het voorlopig ontwerp. Ze probeert niet te veel in de grond te werken, omdat dat een deel van de kwaliteit is.

De verkeersveiligheid wordt gemonitord. Dit wordt een jaar na ingebruikname gedaan.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) geeft een toelichting op haar motie. In het vijfde punt van de overwegingen staat dat het logischer is om pas groen weg te halen als dit absoluut nodig is, en niet op voorhand. Zo moet het dictum worden gelezen. Het staat weliswaar niet in de motie, maar als blijkt dat de parkeerdruk een probleem is, kan alsnog worden besloten om daar parkeerplaatsen te maken.

De heer **De Pagter** (VVD) vraagt wat die vijf weken in het kader van de referendumverordening precies betekenen en het feit dat er in die periode geen onomkeerbare stappen worden gezet.

Mevrouw **Van Hooijdonk** (wethouder) weet niet precies wat op het programma staat. Bewonersbijeenkomsten, dingen verder uitwerken en ontwerpen kunnen doorgaan, als die aan de

orde zijn. Maar er kan nog niet worden aanbesteed of opdrachten worden verstrekt, want die leveren verplichtingen op.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) trekt motie 55, Vergeet de Snellenlaan niet, in, omdat ze is overgenomen.

De heer **De Pagter** (VVD) trekt motie 50, Parkeerplaatsen onder grotere hoek, in, omdat ze is overgenomen.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) trekt motie 53, Participatie Maliebaan, in, omdat ze is overgenomen.

De **voorzitter** stelt voor de vergadering te schorsen voor een paar minuten, om vervolgens verder te gaan met agendapunt 24 over de Omgevingsvisie Binnenstad 2040.

De heer **Schipper** (SP) herinnert eraan dat hij vroegtijdig heeft aangekondigd dat het volgende agendapunt goed moet worden besproken of niet moet worden besproken. Hij stelt voor nu te stoppen.

De **voorzitter** reageert dat er een uur voor de behandeling van dit agendapunt staat. Die tijd is er niet als iemand een veto uitspreekt. Bovendien is er daarna nog een stemraad.

De heer **Koppelaar** (Student & Starter) steunt het voorstel van de heer Schipper.

Mevrouw **Zwinkels** (CDA) stelt voor het toch te proberen en zich daarbij te beperken tot het indienen van voorstellen. De omgevingsvisie lag er al in september en de ambtenaren wachten op de behandeling.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) reageert dat het vetorecht geldt om 23:30 uur. Volgens haar is het mogelijk de omgevingsvisie af te handelen als men zich een beetje beperkt. Desnoods kan men halverwege het debat stoppen. Ze pleit ervoor niet vanaf nu te veto-en om kwart voor elf of elf uur. Ze vindt dat idioot.

De heer **De Pagter** (VVD) wijst erop dat de afspraak om 23:30 uur een veto uit te mogen spreken voor corona is gemaakt. Toen waren er nog geen stemraden later op de avond. Daarom vindt hij het terecht dat de heer Schipper nu al zijn veto aankondigt en de raad nu stopt, zodat er tijdig kan worden gestemd.

Mevrouw **Schilderman** (D66) weet dat het veto tijdig is gemeld. Als iedereen wist dat men zich daaraan zou houden en dit eerder zou zijn gemeld, zou men daarmee rekening gehouden kunnen hebben.

De heer **Van der Graaf** (ChristenUnie) zegt dat wat hem betreft de raad probeert voor 23:30 uur klaar te zijn.

De heer **Van der Zweth** (PvdA) wijst erop dat als de raad nu stopt, de stemraad om 23:25 uur begint. Die duurt geen vijf minuten. Als iedereen op één persoon inpraat als die zijn veto uitspreekt, gaat het volgens hem niet goed met de omgangsvormen.

De **voorzitter** stelt vast dat agendapunt 24, Raadsvoorstel Vaststelling Omgevingsvisie Binnenstad 2040, naar 10 maart wordt verschoven met de overblijvende spreektijden en vooraan op de agenda zal komen te staan.

Mevrouw **De Boer** (GroenLinks) stelt voor dat het presidium de regel over het vetorecht heel duidelijk maakt, ook voor coronatijd.

De **voorzitter** zet dit op de agenda van het presidium

De heer **Van der Zweth** (PvdA) trekt de moties 10, 22, 28 en 29 in.

Daarop sluit de voorzitter, te 22.55 uur, de vergadering, onder mededeling dat om 23.25 uur de digitale stemvergadering zal beginnen.

Lijst van toezeggingen, gedaan tijdens de raadsvergadering van 3 februari 2022.

Debat Rachmaninoffplantsoen.

Wethouder Verschuure

- zal binnen drie maanden schriftelijk terugkomen op de vraag of de eigenaar inmiddels de kantoorpanden weer verhuurt.

Debat perspectief bieden voor Utrechtse ondernemers als gevolg van de coronacrisis.

Wethouder Verschuure

- zal nagaan of studentenverenigingen als een besloten ruimte kunnen worden beschouwd, zoals bedoeld in artikel 58.a lid 1 van de Wet publieke gezondheid, en de raad hierover binnen drie maanden informeren.

Debat Voorschoolse educatie en lerarentekort.

Wethouder Klein

- zal binnen drie maanden in een brief op een rijtje zetten welke kortetermijnmaatregelen er worden getroffen om het lerarentekort aan te pakken.
- zal met de schoolbesturen de mogelijkheid van korting op elektrische fietsen bespreken en de raad hierover binnen drie maanden informeren.

Raadsvoorstel Tijdelijk wonen en nieuwe grondexploitatie BEFU-terrein Hoograven.

Wethouder Diepeveen

- zal in de brief over het Didamarrest terugkomen op motie 43/2015.

Raadsvergadering van 3 februari 2022

71

Raadsvoorstel Aanwijzen grond bijzondere (Islamitische) begraafplaats Tolsteeg, naar aanleiding van verzoeken van VUMO en IKU aan Diepenveen.

Wethouder Diepeveen

- zal de raad met een brief voor de raadsverkiezingen informeren over de tijdlijn.

Actuele motie 7. Minimumloon van € 14 voor iedereen die werkt bij de gemeente.

Wethouder Voortman

- zal bij de gemeente Heerlen informeren wat daar gedaan wordt met het minimumloon voor mensen die worden ingehuurd en aan de hand daarvan bekijken wat ze voor de gemeente Utrecht kan doen en hierover binnen drie maanden de raad informeren.

Raadsvoorstel Vaststelling Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE).

Wethouder Verschuure

- zal in een brief terugkomen op de kosten van een onderzoek naar een tweerichtingenoplossing voor fietsverkeer aan de zuidzijde van de Vleutenseweg door het realiseren van fietsstraten op de parallelstroken en het in twee richtingen uitvoeren van de kruispunten.

Raadsvoorstel vaststelling Stedenbouwkundig Programma van Eisen Papendorp.

Wethouder Verschuure

- zal met de ontwikkelaar afspraken maken om de betaalbare koop ook na de eerste koper betaalbaar te houden en dit in een anterieure overeenkomst laten vastleggen.

Raadsvoorstel IPvE/FO Maliebaan.

Wethouder Van Hooijdonk

- zal toetsen of het raster van de bomen kan worden doorgetrokken zonder de kruising te veranderen, zonder daarmee de verwachting te wekken dat dit ook kan. En zal het groen in stand houden, als het lukt zeven parkeerplekken elders te vinden door een andere hoek te gebruiken en hierover binnen drie maanden de raad informeren.

Gemeente Utrecht

Raadsvergadering van 3 februari 2022

72

INHOUD

1. Opening	Pag. 1
2. Vaststellen agenda	Pag. 1
3. Ingekomen stukken	Pag. 2
4. Geheimhouding	Pag. 2
5. Notulen raadsvergadering en stemagenda 23 december 2021	Pag. 2
6. Notulen vragenuur 13 januari 2022	Pag. 2
8. Raadsvoorstel wijziging Reglement van Orde en Verordening op de raadscommissies	Pag. 2
9. Raadsvoorstel verlenging contract accountant	Pag. 2
10. Raadsvoorstel Zienswijze kadernota 2023 Veiligheidsregio Utrecht (VRU)	Pag. 2
11. Raadsvoorstel Wensen en bedenkingen oprichting en deelname stichting risicobeheer veiligheidsregio's	Pag. 2
12. Raadsvoorstel Transitie recreatieschappen	Pag. 2
13. Debat Rachmaninoffplantsoen	Pag. 3
14. Debat perspectief bieden voor Utrechtse ondernemers als gevolg van de coronacrisis	Pag. 14 + 23
16. Raadsvoorstel Zienswijzenmogelijkheid Kadernota RUD Utrecht 2023	Pag. 23
15. Debat Voorschoolse educatie en lerarentekort	Pag. 24
17. Raadsvoorstel Tijdelijk wonen en nieuwe grondexploitatie BEFU-terrein Hoograven	Pag. 30
18. Raadsvoorstel Visie Klimaatadaptatie	Pag. 35
19. Raadsvoorstel Visie Water en Riolering Utrecht en Programma Water en Riolering	Pag. 35
20. Raadsvoorstel Aanwijzen grond bijzondere (Islamitische) begraafplaats Tolsteeg, naar aanleiding van verzoeken van VUMO en IKU	Pag. 39

7. Actuele moties	Pag. 44
21. Raadsvoorstel Vaststelling Stedenbouwkundig Programma van Eisen (SPvE) Thomas à Kempisplantsoen	Pag. 49
22. Raadsvoorstel vaststelling Stedenbouwkundig Programma van Eisen Papendorp Noord	Pag. 57
23. Raadsvoorstel vaststelling IPvE/FO Maliebaan	Pag. 61